Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 21 — No. 7475 — Fiati her yerde 5 kuruş — PAZAR 13 Ağustos 1939 — Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Almanyanın maksadı, Romanyaya el atmak için Macarları elde etmektir

Almanya, koridordan maada yukarı Silezyayı, Olza mıntakasını da istiyor

B. Hitler Italya Hariciye Nazırı Kont Ciano ile görüştü Salzburg mülâkatında, sulh muahedelerinin tadili ve Macaristanın arazi taleplerinin tatmini görüşülmüş

Slovaklar, Macar tehlikesine karşı Almanyadan imdat istiyorlar

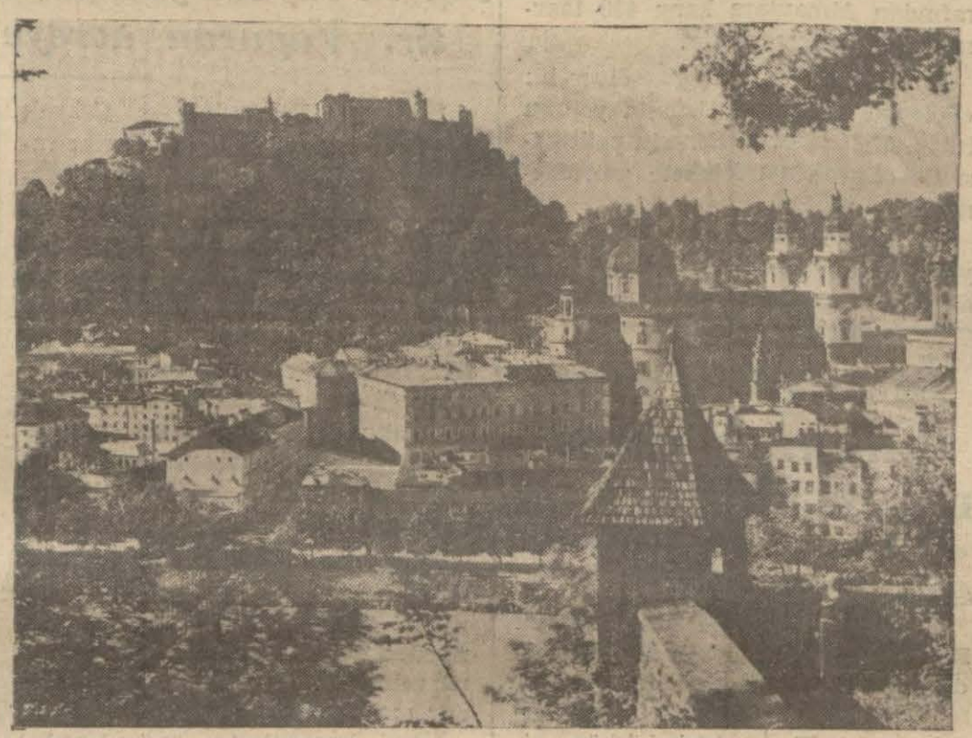

İtalya ve Alman Hariciye Nazırlarının görüştükleri Salzburg şehrinin görünüşü

Londra 12 — İtalya Hariciye Nazırı kont Ciano, bugün Berchtesgaden şatosunda B. Hitlerle konuşmuştur. Daha evvel Alman Hariciye Nazırı, von Ribbentrop şatoya gelerek B. Hitlere Selzburg konuşmaları hakkında izahat vermiş, kont Ciano da Mussolini ile telefonla görüştükten sonra B. Hitlerin köşküne gelmiştir.

B. Hitler, kont Cianoyu ve sonra Ribbentropu öğle yemeğine davet etmiştir. Yemekten sonra müzakerelere devam edilmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Kral Karol - İsmet İnönü mülâkatı

Her hâdiseye, başka zamanlara nisbetle fazla ehemmiyet verdiren bugünkü vaziyet içinde, Romanya Kralı Majeste Karol ile Türkiye Reisicümhuru arasında vuku bulan mülâkat büyük alâka uyandırmıştır. İki müttefik memleketin Devlet Şeflerinin her hangi bir fırsattan istifade ederek konuşmaları kadar tabii bir şey yoktur; fakat bütün kulaklar kiriştedir. Böyle bir devirde, dost olan veya olmayan memleketler matbuatının bu gibi hâdiseleri kendilerine göre tefsir ederek mânâ çıkarmalarını beklemek lâzımdır.

Mülâkat hakkında resmî bir tebliğ neşredilmediğine göre, Majeste Karolun Reisicümhur İsmet İnönünü bu nazikâne ziyareti iki memleket arasında zaten mevcud dostluk bağlarının yeni bir tezahürü addedilmek icab eder. Hiç şüphe yok ki bu ziyaret esnasında iki Devlet Şefi, gerek umumî vaziyet, gerek iki memleketi doğrudan doğruya alâkadar eden meseleler etrafında fikir teatisine fırsat bulmuşlardır.

Türkiye ile Romanya, Balkan anlaşması çerçevesi içinde, aynı suih ve emniyet siyasetini gaye bilen iki dost ve müttefik devlettir. Bu menfaat birliğinin hakiki olmasıdır ki, son hâdiselerde Türkiye - Romanya ittifakını daha kuvvetli ve fiilî bir şekle koymuş, aradaki bağların şümulünü genişletmiştir.

Türkiye ile Romanya, Balkan devletlerinin Balkanlardaki hudutlarını emniyet altına alan Balkan andlaşmasile biribirine bağlı bulunuyorlar. İki memleketin müşterek hudutları olmamakla beraber, Balkan paktı teahhüdlerinin harekete geçmesi için aynı hududda olmak zarureti yoktur. Fakat, Türkiye ile Romanyanın aynı zamanda Karadeniz devleti de olmaları iki memleket münasebetlerine ayrıca bir ehemmiyet verdiriyor, ve yalnız Balkanlar birliği bakımından değil, Avrupa sulhü noktasından bu dostluğun değerini arttırıyor. Vaziyet bu şekilde göz önüne alınınca, Türkiyenin İngiltere ve Fransa ile aktettiği ittifakların, yalnız kendimiz için değil, diğer Balkan devletleri için de büyük ehemmiyeti meydana çıkar. Romanya ile Fransa arasında bir 1926 senesi imzalanmış garanti muahedesi vardır. İngiltere ile Fransa, son hâdiselerden sonra, Romanyanın istiklâl ve tamamiyetini teminat altına almışlardır. Fakat bu iki devletin de Romanya ile ittisal yolları Türkiyeden geçer. Boğazlardan ecnebi harb gemilerinin geçişini şartlara ve kayıdlara bağlıyan Montreux muahedesinin on dokuzuncu maddesi, tecavüze uğrayan bir devlet'in yardımına giden ecnebi kuvvetlerin Boğazlardan geçebilmesi için bu yardım teahhüdüne ancak Türkiyenin de girişmiş olmasını

(Devamı 4 üncü sahifede)

Necmeddin Sadak

Millî Şef Floryada

Yakında Trakyaya hareket etmeleri muhtemel

Reisicümhur İsmet İnönü, dün saat 13 de, otomobille Floryayı şereflendirmişlerdir. Reisicümhur bir müddet Floryadaki Deniz köşkünde istirahat edecek, buradan da Trakya manevralarını şereflendirecektir.

Dikkatler:

Etiketleri niçin kaldırdılar

Hilekâr zihniyet her fırsattan istifade ediyor.

«Pazarlık kanunu değiştirilecek!» diye gazetelerde havadisler intişar eder etmez, piyasadan etiket usulü de kalkıverdi. Halbuki kanunun ahkâmı hâlâ caridir. Her dükkâncı malına fiat yazmağa mecburdur.

Belediye ve zabıta kuvvetleri bu mecburiyeti behemehal tatbik ettirmelidirler. Zira etiket -pazarlıksız satışa mani olamıyorsa bile- seksen kuruşluk mala dört yüz seksen denmesini önlemektedir. Ancak yüzde on, yüzde yirmi, bir fazlalığa imkân bırakıyor.

Bütün malların, etiketli olmasında büyük bir fayda vardır.

Trakya büyük manevraları

Millî Şef, askerî erkân ve diğer zevat için yerler hazırlandı

Edirne 12 (Akşam) — Manevralar dolayısile Edirnemizi şereflendirmeleri beklenen Millî Şef burada iken Belediye dairesinde misafir edilecektir. Şimdiden hazırlıklar yapılmaktadır. Mareşal Fevzi Çakmağa erkek muallim mektebinde, orgeneral Fahreddin Altaya kız muallim mektebinde yer hazırlanmıştır. Vekillerle komutanlar için de mekteplerde yerler ayrılmıştır.

Büyük resmi geçidin yapılacağı sahada 25 bin kişi alabilecek bir tribün inşası kararlaştırılmış ve müteahhide ihale edilmiştir.

Bir askerî ve iktisadî tedkikin vardığı netice:

Almanya ve Italya harbi kaybedecektir

Yazan: Winston Woodisde
Çeviren: H. Kip

Bu seri halindeki makaleleri bugünden itibaren beşinci sahifede neşre başladık. Takib edenler, iki tarafın kudret ve kabiliyeti hakkında esaslı bir fikir edinmiş olacaklardır.

Bulgarca Dnes gazetesi diyor ki:

Ebedî Şef Atatürkün: "Yurdda sulh, cihanda sulh,, prensipi Bulgar siyasetinin de düsturudur

Slovo gazetesi de: "Şurasını tebarüz ettirelim ki Türk komşularımızdan dostluklarından başka birşey istemiyoruz,, diyor

Sofya 12 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Yarı resmî «Dnes» gazetesi başmakalesini, Bulgar - Türk münasebetleri hakkında Ulus gazetesinin makalesine tahsis ederek büyük memnuniyetini bildirmektedir.

«Dnes» diyor ki:

«Bulgar - Türk münasebetleri hiç bir zaman gerginleşmemiş, yarı resmî Türk gazetesinin bu makalesi, Avrupadaki endişe verici vaziyetten müteessir olmaması imkânsız bulunan Balkanlar umumî havasının rahatlanması bahsinde büyük bir ehemmiyet arzetmektedir.»

Gazete, bundan sonra, B. Köseivanofun son zamanlarda Ankaraya yaptığı ziyareti hatırlatmakta ve bu ziyaretin Türk - Bulgar dostluğunun samimî bir tezahürünü teşkil eylediğini tebarüz ettirdikten sonra sözlerine şöyle devam eylemektedir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bulgar Başvekili ve Hariciye Nazırı B. Köseivanof

Yerli mallar sergisinden sonra

Mal teşhir edenlerle sergi komitesi arasında ihtilâf çıktı

Firmalar, mütebaki iştirak bedelini sergi komitesine ödemek istemiyorlar

11 inci Yerli mallar sergisine iştirak eden firmalar ile sergi komitesi arasında ihtilâf çıkmıştır. Sergiye iştirak eden firmalar, taamül mucibince, iştirak parası vermektedirler. Bu sene sergiye iştirak eden firmaların, geçen senelere nazaran pek az

(Devamı dördüncü sahifede)

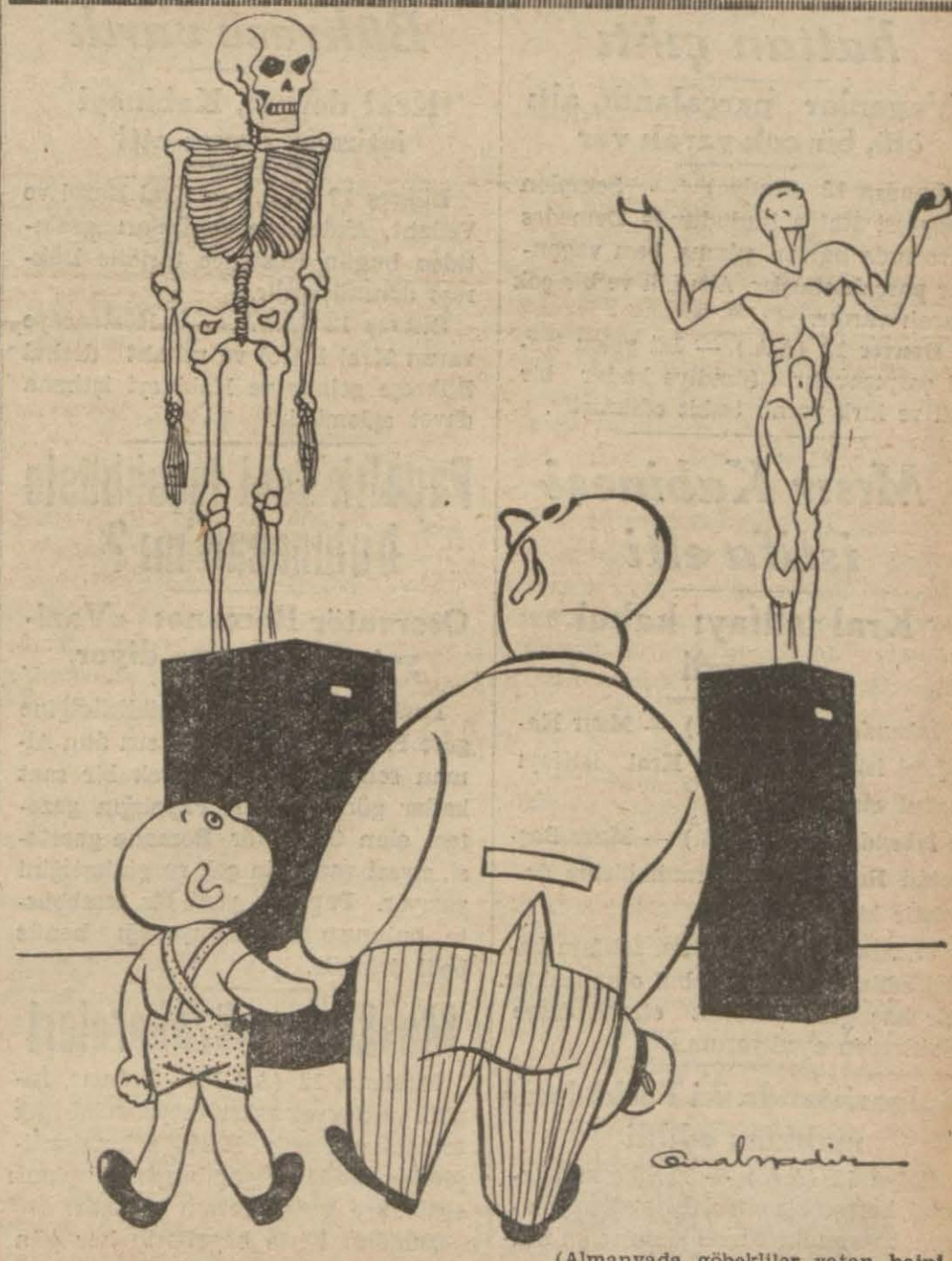

Berlin sıhhat müzesinde:
— Baba, kim bu vatanperver?..

(Almanyada göbekliler vatan haini sayılacak) — Gazetelerden —

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Macaristan yapılan tazyika mukavemet ediyor

Almanyada askerî faaliyet arttı

Paris 13 — Almanyadan gelen haberlere göre bütün Almanyada büyük askeri faaliyet vardır. Yollar askerî otomobillerle doludur. Çekoslovak buhranında bile bu kadar faaliyet görülmemişti.

Alman siyasî mahafili İtalyanın Alman taleplerine müzaheret edeceği mütalâasındadır. Çünkü Almanya, Tiroldeki Almanları çekmeğe razı olmakla İtalyaya karşı müsaadede bulunmuştur. Şimdi İtalyanın buna mukabele etmesi lâzımdır.

Angrift gazetesinde çıkan bir yazıdan anlaşıldığına göre Almanya ve İtalya Balkanlardaki hududlarda değişiklik yapmak istiyorlar. Bunun için Macaristana teklifler yapılmış ve Macaristanın mihvere tamamen bağlanması istenmiştir.

Budapeştede bu hususiaki tazyike mukavemet ediliyor. Başvekil Kont Teleki, nazilere karşı şiddetli vaziyet almış, Macaristandaki nazi gazetelerini kapatmıştır. Macar milliyetperverleri Almanyaya bağlanmanın aleyhindedir. Bunlar harp olursa Polonyaya yardım taraftarıdırlar.

Neler görüşüldü?

Paris 13 — Siyasî mahafilde söylendiğine göre, Berhtesgadende bilhassa Macar hududu meselesi görüşülmüştür. Macar hududunun yeniden tayini mevzuubahstir. İtalya, Macaristanın hâmisi rolünü oynadığından B. Hitler, bir karar vermezden evvel müttefikinin muvafakatini almak istemiştir.

Şurası dikkate şayandır ki dün Berhtesgadende toplananlar, geçen sene Çekoslovakya parçalanırken Macar hududunu görüşmek üzere Viyanada toplanan kimselerdir.

Ciano - Ribbentrop mülâkatından evvel Macar Hariciye Nazırı B. Cakı, Alman Hariciye Nazırile görüşmüştür.

Berlin 13 — Kont Ciano - Ribbentrop ile Almanyanın Roma sefiri dün akşam Berhtergadenden Salzburga döndüler. Bugün mülâkata devam edeceklerdir.

Alman gazetelerinin Polonyaya hücumları

Berlin 13 — Muhtelif alâmetler Salzburg mülâkatının, harekete geçmezden evvel fikir teatisi mahiyetinde olduğunu gösteriyor. Alman gazeteleri müttefikan ve görülmemiş bir şiddetle Polonyaya hücum etmektedirler.

Angrift gazetesi büyük harflerle bir tablo neşrederek Polonyalılar tarafından Almanlara karşı 430 taarruz yapıldığını söylüyor.

Frankfurter Çaytung diyor ki: «Polonya hükûmeti Beneşin yolunu tuttu. Malûmdur ki Benesin politikası Çekoslovakyayı felâkete sürüklemiştir.

Ost Doyçe Morgen, Polonya bu yolda devam ederse Çekoslovakyanın akibetine uğrayacağını söylemiştir.

Polislerin tekaüdü

Dahiliye Vekâleti bir kanun projesi hazırladı

Ankara 13 (Telefonla) — **Dahiliye Vekâleti askerî ve mülkî tekaüt kanunlarının 13, 18, 31, 46 ıncı maddeleri hükümlerinin emniyet âmir ve memurlarına teşmili hakkında bir kanun projesi hazırlamıştır.**

Yeni projeye göre hükmen ve sicillen tekaüde sevk edilecek emniyet âmir ve memurlarından hizmet müddetleri 15 seneden az olanlara son aldıkları maaşın beher senesi için birer aylık hesabile emsalı hasılası defaten verilecektir.

Hükmen ve sicillen tekaüde sevk vaziyetinde bulunmayan emniyet mensuplarından 15 sene bir derece ve sınıfta kalıp hizmet etmiş olanlar mafevk derece maaşile tekaüt edileceklerdir. Bu suretle tekaüde sevkedilmezden evvel vefat edenlerin eytamına yine bir derece mafevk maaşı verilecektir.

Vazife esnasında malûl ve sakat olan veya bu yüzden hastanede ölen emniyet mensuplarına ve ailelerine birer derece mafevk maaşı verilecektir.

İzmirdeki Yahudiler karaya çıkmaktan vazgeçtiler

Parita vapuru yarın behemehal hareket edecektir. Vapurun nereye gideceği belli değil

İzmir 12 (Telefonla) — Çekyalı Yahudileri hâmil bulunan Parita vapurunun bugün hareket etmesi bekleniyordu. Vapur gene hareket etmemiştir. Fakat bu hareket etmemede artık, Yahudilerin karaya çıkmak gibi israrları aranamaz. Çünkü kendilerine karaya çıkamıyacakları anlatılmış ve vapurun hareket etmesi de kaptana katî olarak tebliğ edilmiştir. Yahudiler de bu vaziyet karşısında yaygaradan vazgeçmişlerdir. Vapur pazartesi günü behemehal limanımızdan ayrılacaktır.

Yahudilerin yardım cemiyetinden bir mümessil dün tayyare ile Varşovadan gelmişti. Bugün de İskenderiyeden gene tayyare ile iki mümessil gelmiştir. Bu mümessiller alâkadar makamlarla temas etmişler ve vapurun pazartesi günü hareket edeceğini bildirmişlerdir.

Bugün gelen mümessillerden biri gazetecilere beyanatta bulunmuştur:

— Parita vapurunun İzmir limanına iltica ettiğini Londradan telgrafla haber aldım ve derhal geldim. İzmirde yapılan yardıma teşekkür ederim. Vapurda bazı noksanlar vardı. Bu noksanların temini için vapur Rodosa gitmişse de İtalyanlar yalnız su vererek vapuru uzaklaştırmışlardır. Yahudilerin Rodosa çıkmaları esasen mevzuubahs değildi. Parita, noksanlarını tamamlamak için İzmir limanına gelmiştir. Burada da karaya çıkmaları mevzuubahs değildir. Vapurda 600 değil, 800 den fazla mülteci vardır. Bunlar Çekyadan ve Almanyadan kaçmak mecburiyetinde kalan Yahudilerdir.

Vapur geçen ayın 13 ünde Köstenceden hareket etmiştir. Bir aydanberi denizde bulunmaktadır. 3 aydır denizde dolaşan kafileler de vardır.»

Paritanın İzmirden hareketinden sonra nereye gideceği belli değildir. Mümessiller bu hususta ademi malûmat beyan etmektedirler.

Mümessillerin getirdiği para azdır. Vapurdaki muhtaç Yahudilere, gene vapurda hali vakti yerinde olanlardan toplanan ianelerle yardım yapılmıştır.

King Hall dördüncü mektubunu gönderdi

Daily Mail'in birinci sahifesini kiralıyarak Göbelse cevap verdi

Londra 13 — Şimdiye kadar Almanyaya üç defa binlerce mektup gönderen King Hall dördüncü mektubunu da göndermiştir. King Hall, Daily Mail gazetesinin birinci sahifesini kiralıyarak burada Alman Propaganda Nazırı Göbelsin kendisine gönderdiği cevabı neşrettikten sonra mukabele etmektedir. King Hall diyor ki:

«Gestaponun, sansürün bütün tedbirlerine rağmen dördüncü mektubum şu sırada Almanyada ellerde dolaşıyor. Acaba B. Göbels, benim yaptığım gibi bu mektubu neşredebilir mi?»

Mareşal Fevzi Çakmak geldi

Bugün Reisicümhuru ziyaret, akşam manevra sahasına hareket edecek

Genel Kurmay Başkanı mareşal Fevzi Çakmak bu sabah saat dokuzda gelen ekspresle şehrimize gelmiştir.

Mareşal Fevzi Çakmak bugün öğleden sonra Florya deniz köşküne giderek Reisicümhura mülâki olacak, ağlebi ihtimal bu akşamki posta ile Trakya manevra sahasına hareket edecektir.

Yunan hariciye müsteşarı

Dün İstanbula geldi, Hariciye Vekilimizle görüştü

Yunan Hariciye müsteşarı B. Mavridi dün Romanya vapurile Pireden şehrimize gelmiştir. Hariciye Vekilimiz öğleden sonra Yunan Hariciye müsteşarını Perapalas otelinde kabul etmiştir. Hariciye Vekilimiz müteakiben İngiliz sefirile görüşmüştür.

Iki kardeşi yaraladı

Carih kaçtı, yaralılar hastaneye kaldırıldılar

Süleymaniyede Dökmecilerde oturan Ziya ve Zülfi isimlerinde iki kardeş, dün gece saat on ikiye kadar o civarda bir kahvede oturmuşlar ve müteakiben kalkarak evlerine gitmek üzere yola koyulmuşlardır.

Bu sırada, Fatihte Haydarda oturan Mehmed isminde biri önlerine çıkmış ve aralarındaki eski bir hesap meselesini tazeleyerek bıçağını çekmiş ve iki kardeşin üzerine atılmıştır.

Ziya ile Zülfi Mehmedin elinden kurtulmak istemişlerse de bu sırada Mehmed, bıçakla ikisini de hafif surette yaralamıştır.

Mehmed vakayı müteakip kaçmış, yaralılar polis tarafından Cerrahpaşa hastanesine yatırılmıştır.

Yağmur ve zelzele

İzmir 12 (Telefonla) — Bugün Manisa, Alaşehir, Salihli ve Kemalpaşaya yağmur yağdı. Zarar yoktur.

Muğla 12 (A.A.) — Bugün sabahleyin 8 de burada bir yer sarsıntısı olmuştur. Hasar yoktur.

Semplon ekperesi hattan çıktı

Vagonlar parçalandı, altı ölü, bir çok yaralı var

Londra 12 (Radyo) — Semplon ekspresi İtalya hududunda Demedes civarında hattan çıkmış, bazı vagonlar parçalanmıştır. Altı ölü ve bir çok yaralı vardır.

Denver 12 (A.A.) — İki yolcu treni çarpışmıştır. Şimdiye kadar bir ölü ve kırk yaralı tesbit edilmiştir.

Mısır Kabinesi istifa etti

Kral istifayı kabul etmedi

İskenderiye 12 (A.A.) — Mısır Kabinesi istifa etmiştir. Kral istifayı kabul etmemiştir.

İskenderiye 12 (A.A.) — Mısır Başvekili Reuter ajansı muhabirine demiştir ki:

«Krala istifamı verdim. İstifam kabul edilmedi ,fakat kabul olunacaktır. Bir kaç gün istirahat etmek üzere Kahireden ayrılıyorum.»

Bulgaristanda iki Türk idama mahkûm edildi

Sofya 12 (A.A.) — Filibe mahkemesi, komşu bir memlekete askerî mahûmat veren iki Türkü idam ve üç Bulgarı da hapis cezalarına mahkûm etmiştir.

Romanya Kralı Bükreşe vardı

Kral derhal, Kabineyi içtimaa davet etti

Bükreş 12 (A.A.) — Kral Karol ve Veliaht, Akdenizde yaptıkları gezintiden bugün Köstence tarikile Bükreşe dönmüşlerdir.

Bükreş 12 (A.A.) — Köstenceye varan Kral Karol ve veliaht derhal Bükreşe gelmiş ve Kabineyi içtimaa davet eylemiştir.

Papalık yeni teşebbüste bulunacak mı?

Oservatör Romano: «Vaziyet çok gergin» diyor

Paris 13 — Romadan bildirildiğine göre Papalık Hariciye Nazırı dün Alman sefirini kabul ederek bir saat kadar görüşmüştür. Papalığın gazetesi olan Oservatör Romano gazetesi, siyasî vaziyetin çok gerginleştiğini yazıyor. Papanın yeni bir teşebbüste bulunup bulunmıyacağı henüz belli değildir.

Moskova müzakereleri

Moskova 12 (A.A.) — Fransız, İngiliz ve Sovyet askerî heyetlerinin ilk toplantısı bugün Harbiye komiserliğinde saat 11 de yapılmıştır. Toplantı saat 18 e kadar devam etmiştir.

Bundan böyle heyetlerin her gün iki içtima akdetmeleri takarrur eylemiştir.

Bulgar casuslarının muhakemeleri bitti

Bunlardan biri beş sene hapse mahkûm oldu, diğeri beraet etti

İzmir 12 (Telefonla) — 18/9/937 tarihinde, casusluk maksadile Bulgar hududundan topraklarımıza giren ve askerlerimiz tarafından yakalanan Kostantin ile arkadaşı Kolinin şehrimiz ağır ceza mahkemesinde devam eden gizli muhakemeleri bugün bitmiş ve karar alenî celsede tefhim olunmuştur.

Casusluk suçu sabit görülen Kostantin 5 sene hapse mahkûm edilmiştir. Kolinin casuslukla alâkası görülmemiş ve beraetine karar verilmiştir.

Beş sene hapse mahkûm edilen Kostantine Bulgar komitecileri tarafından casusluk vazifesi verilmiştir. Kostantin Edirne vilâyetinin Melek baba mıntakasından hududu geçmiş ve Hamzabey köyüne girdiği sırada yakalanmıştır.

Koli, Bulgar ordusunda askerlik yaparken gördüğü tazyik üzerine memleketimize iltica etmiş, fakat casus zannile tevkif edilmişti.

Bulgaristana daha 5 milyon kiloluk kömür kontenjanı verildi

Ankara 13 (Telefonla) — İcra Vekilleri heyeti evvelce Bulgaristana verilen 15 milyon kiloulk odun kömürü kontenjanına ilâveten 5 milyon kiloluk knotenjan daha verilmşitir.

İzmir fuarını Ticaret Vekili açacak

Başvekil Trakya manevralarından sonra fuarı ziyaret edecek

Ankara 12 (Telefonla) — İzmir Belediye reisi Dr. Behçet Uz bugün Başvekil Dr. B. Refik Saydam tarafından kabul edildi. İzmir Belediye reisi Başvekile fuar hazırlıkları etrafında izahat verdi.

Başvekil B. Refik Saydam, Trakyada yapılacak manevrada bulunacağından Fuar açılma merasimini yapamıyacağını, Fuarı Ticaret Vekili B. Cezmi Erçin'in açacağını söyledi.

İzmir Belediye reisi yarın (bugün) İstanbula hareket edecek ve Trakya manevralarından sonra Fuarı ziyaret etmelerini, Reisicümhurdan rica edecektir.

Başvekil Dr. B. Refik Saydam da Trakya manevralarından sonra İzmir Fuarını ziyaret edeceğini Belediye reisine söylemiştir.

Eyüp imar edilecek

Ankara 12 (Akşam) — Hükûmet, Eyübün tarihî ve bedii kıymetlerini korumak üzere burasını geniş mikyasta imar etmeği kararlaştırmıştır. Bildiği gibi, buradaki mezarlıklar Belediyeye, tarihî türbeler Maarife ve camiler de Evkafa aid bulunmaktadır.

Müşterek bir imâr programı hazırlamak üzere bu üç daire mümessillerinden mürekkep bir komisyon teşkil, Başvekâletçe bu dairelere bildirilmiştir. Komisyon bu günlerde teşekkül ederek faaliyete geçecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Taaddüdü zevcat

Nüfusun çoğalması için Fransızlar bu çareyi bile düşünüyor

Gözlerime inanamadım.. Ağzım açık kaldı!

Siz de benim gibi ihtimal veremiyeceksiniz, şaşıracaksınız, eminim...

Kadınların çıkardıkları ve kadınlara mahsus olan bir Fransız mecmuasında: «Taaddüdü zevcat memleket nüfusunun artması için baş vurulması muvafık bir çare midir?» diye münakaşa ediliyor.

Malûm: Ren sahillerinin sağında, yani Almanyada, çocuk doğumu alıp yürüyor. Halbuki solunda, gerisin geri gidiyor. Onun için bu memleketin ahalisi, azlık haline düşerek rakipleri tarafından ezilmek korkusile «aman, ne yapıp yapıp artalım!» kaygusundalar... Her türlü çare mütalâa ediliyor. Şimdi de bu...

Mehaz zikredeyim:

Le Journal de la Femme'ın 28 temmuz 939 nüshasında, dört sütun üzerine, iri serlevhalarla «Poligami tevellüdat için çare midir?» suali ileri sürülüyor.

Bir Fransız profesörü, - ki gayet rabıtalı, muvazeneli bir zatmış- nüfus çoğalmasını erkeklerin çok zevce almaları yolile temin etmeği teklif eliyor!

Diyor ki:

«Şahsî tecrübelerimle biliyorum. Fransız cemiyetinde çok karılılık esasen ekser erkeklerin vaziyetidir. İyisi mi bunu kanunî bir hale sokalım. Böylelikle bu birleşmelerden semereler hasıl olur; yani çocuklar doğar.»

Fransız kadınları buna isyan etmemiş olacaklar ki, -ihtirazî kayıdlarla dahi olsa- münakaşa mevzuunu gazetelerine koymuşlar.

Halbuki biliyoruz: Daha düne kadar garpte, çok zevcelilik, cürümlerin, ahlâksızlıkların en büyüğü sayılırdı.

Bir adama:

— Poligam (çok karılı!) demek, en büyük küfürler arasındaydı.

Hattâ Amerikaya girmek isteyen müslümanlara:

— Kaç karınız var? - diye sorarlarmış; monogam (yani bir evli) olduğunu söylemezse memlekete almazlarmış diye meşhurdur.

Eski nesillerimiz ne kadar dedikodu mevzuu olmuştu.

Hikâyedir, anlatırlar: Pariste bir Türke sormuşlar:

— Kaç anneniz var?

— Sizin kaç babanız varsa.. - diye cevap vermiş.

Halbuki şimdi garplılar, bizim terkettiğimiz bu usulü, mal bulmuş magribi gibi kapmağı düşünüyorlar.

İster misiniz, sabık minderlerin modern divan olması, sinilerin ve hamam taslarının salon süsü halini alarak avdet buyurması kabilinden çok zevceli hayat da, asrilik, yenilik, moda suretinde, tellenip pullanıp garp yolile şarka dönsün?!..

Herkes de buna:

— Ne yapalım... Zaruret... Nüfus meselesi.. - diye katlansın?!...

Lâtife bu ya... Buna gülünür...

Fakat şaşılacak şeydir: Silâhlanma rekabeti derken silâhlanacak adam rekabeti, milletleri ne garip şeyler düşünmeğe sevkediyor.

(Vâ-Nû)

Polis Etem mahkû oldu

Geçenlerde Pangaltıda bir tütüncüyü, beyanname vermediği için cezalandırmakla tehdid ederek on lira rüşvet almaktan maznun polis Etemin muhakemesi dün asliye ikinci ceza mahkemesinde yapılmıştır. Muhakeme neticesinde Etemin bu şekilde rüşvet aldığı sabit görüldüğünden bir sene müddetle hapsine karar verilmiştir. Ancak aldığı paranın az olması suçlu lehine cezayi hafifletici sebep mahiyetinde görülerek hapis cezası altı aya indirilmiştir. Etem üç ay da memuriyetten mahrum kalacaktır.

Samsun lisesi resim sergisi

Eminönü Halkevinde Samsun lisesi resim sergisi açılmıştır. Hergün sergi saat 9 dan 12 ye ve 14 den 20 ye kadar ziyaret edilebilir.

ŞEHİR HABERLERİ

Yolcu salonu

Ancak dört ay sonra bitirilebilecek

Galatadaki yolcu salonunun biran evvel hazırlanması için azamî faaliyet sarfedilmektedir. Denizbankın son zamanlarında hayli betaetle ilerliyen inşaat, Limanlar umum müdürlüğü kurulduktan sonra epey inkişaf etmiştir. Şimdiki halde salonun dış kısımları hazırlanmış gibidir.

Münakalât Vekil bay Ali Çetinkaya, Limanlar umum müdürü bay Raufi Manyas'dan, salon inşaatının niçin ilerilemediğini sormuş, aldığı cevapta, ekseriya Vekâletle temas edilmeden İstanbulda halli mümkün müşkülleri bertaraf edecek birkaç salâhiyettar mesai arkadaşı bulunduğu takdirde sürat temin edileceği kanaatine varmıştı. Bu maksadla şehrimize üç mühendis gelmiştir. B. Behcet, Safiyettin, ve Mahirden ibaret olan müşavir mükendis heyeti, çalışmalarına devam etmektedir. Bütün mesaiye rağmen, yolcu salonunun Cümhuriyet bayramına yetişemiyeceği anlaşılmıştır. İnşaatın ancak dört ay zarfında biteceği tahmin edilmektedir.

Çocuğu dövdü

Taksimde Yenişehird on yaşlarında Hasan isminde bir çocukla seyyar pilâvcılık eden Ömer bir para meselesinden kavga etmişler, pilâvcı çocuğu dövüp yaraladığından polisce yakalanmıştır.

Şehrin temizliği

Sokağa çöp atanlara karşı sıkı tedbirler alınıyor

Eskiden şehrin bazı mahallelerine çöp arabaları ancak haftanın muayyen günlerinde uğradıkları için birçok binalar, çöplerini sokağa atıyorlardı. Son zamanlarda belediyece alınan tedbirler sayesinde şehrin her tarafında her eve hergün çöpçü uğramaktadır. Fakat bazı evlerin, bilhassa dükkânların arabalar çöpü alıp gittikten sonra çöplerini sokağa attıkları görülmüştür. Sokakları temiz tutmak için sarfedilen gayretleri akim bırakan bu harekete mâni olmak için sıkı tedbriler alınması zabıtaya tebliğ edilmiştir. Sokağa çöp atanlar, şiddetle ceza göreceklerdir.

Bundan başka yaz mevsimi münasebetile bazı temizlik amelesinin işlerini terkettikleri görülmüştür. Belediye bu vaziyeti nazarı dikkate alarak temizlik amelesi ücretlerini yaz aylarına mahsus olarak arttırmıştı. Buna rağmen amele harman münasebetile köylerine dönmek istediklerinden belediye amele tedarikine güçlüğe tesadüf ediyor. Belediye, şehrin temizlik işlerinin sekteye uğramaması için temizlik amelesinin vazifelerini terketmelerine mâni olacak tedbirlerin alınması alâkadarlara bildirilmiştir.

33 Polonyalı talebe geldi

Şehrimize 33 kişiden ibaret bir Polonyalı talebe grupu gelmiştir. İzci kıyafetile seyahat eden bu talebe Galatasaray lisesinde misafir edilmişlerdir. Talebe, öğle yemeklerini belediye kooperatif lokantasında yemişlerdir. Talebe grupu, Polonyanın her lisesinden birer talebeden mürekkeptir.

Küçük kavgacının marifeti

Sarıyerde oturan bayan Nazmiyenin yedi yaşlarındaki çocuğu Abdullah; o semtte on dört yaşlarında Selim isminde diğer bir çocukla kavga etmiş, bu sırada bayan Nazmiye araya girerek bunları ayırmak istemiştir.

Bu sefer Selim, eline geçirdiği iri taş parçalarını ana oğulun üzerine atmıştır. Atılan bu taşlarla her ikisi de başlarından ehemmiyetli surette yaralanmışlardır. Polis, bu yaramaz carihi yakalamış, yaralananları da tedavi altına aldırmıştır.

Karilerimizin mektupları

Kalamış iskelesi

Kalamışta oturanlar bilir: Buranın iskelesi âdeta bir gezinti yeridir. Üzerine binlerce insan birikir, vapura binerler, yolcu beklerler, yahud sadece denizi seyrederler. Hattâ buradan derin sulara balıklama atlıyanlar da olur. (Hele pazarları iğne atsanız yere düşmez.)

İskelenin ortasında, affedersiniz, bir apteshane var: Senelerdenberi, oradan geçenlerin burnunun direği kırılır.

Bu kötü ahşap binayı modernleştirmek elbette kabildir. Fakat o zamana kadar da, günde birkaç nöbet bir kaç kova su dökülemez mi?... Deniz oracıkta...

Kalamışlılardan bir grup

Meçhul bir adam

Kasımpaşada Mehmed isminde bir genci bıçaklayıp kaçtı

Bursada Morinos fabrikasında amelelik eden on sekiz yaşlarında Mehmed isminde bir çocuk, dün İstanbula gelmiş ve Deniz Gedikli erbaş mektebine kaydolunmak üzere Kasımpaşaya geçmiştir. Mehmed, muamelesini yaptırmak üzere mektep önünde dururken meçhul bir adam yanına sokulmuş ve hiç bir söz söylemeden bıçağını çekerek Mehmedin üzerine atılmış, kalbi altından yaralamıştır. Neye uğradığını şaşıran Mehmed olduğu yere yıkılmış, meçhul carih de o aralık savuşup gitmiştir. Mehmed, derhal Deniz hastanesine kaldırılmış, orada ilk tedavisi yapıldıktan sonra Beyoğlu hastanesine nakledilmiştir.

Mehmedin yarası tehlikei olup hayatından ümid yoktur. Kendisini vuran adamın kim olduğunu tanımadığını söylemektedir.

Pasif koruma

Komisyon alınacak tedbirleri bitirmek üzeredir

Dahiliye Vekili B. Faik Öztrak dün sabah refakatında Vli B. Lûtfi Kırdar olduğu halde Metro hanına gitmiş ve Elektrik, Tramvay, Tünel umum müdürü B. Mustafa Hulkiden Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmelerinin pasif koruma tecrübeleri etrafında alacakları tedbirler hakkında izahat almış ve bazı talimat vermiştir.

Pasif koruma tecrübeleri arasında hava hücumlarına hedef teşkil etmemek için ışıkların söndürülmesi tedbiri de vardır.

Hava taarruzlarına karşı pasif koruma komisyonu dün de vilâyette bir toplantı yapmış ve Trakya manevraları münasebetile mefruz hava taarruzları karşısında alınacak tedbirleri tesbit etmiştir. 15ağustosta başlıyacak manevralara pek az zaman kaldığından alınacak tedbirleri ikmal etmek üzere komisyon -tatil olmasına rağmen - bugün ve yarın da içtima edecektir.

Komisyon, pasif koruma tecrübeleri esnasında tayyarelere hedef teşkil etmemek üzere şehirde sokak lâmbalarile otomobil, ve otobüslerin maskelenmesi etrafında da bazı kararlar vermiştir. Bu maskelenme işinin teferrüatı bugün, yarın tesbit edilecektir.

Pasif koruma tedbirlerinden maksad, mefruz ânî hava taarruzlarına karşı hazır ve mücehhez bulunmak olduğuna göre bunların vukuunu vilâyet kendi vasıtalarile öğrenecek ve ona göre korunma tedbirlerine tevessül edecektir.

Eminönü meydanı

Caminin önü süslenecek, setler merdivenli olacak

31 ağustosta ihalesi yapılacak bir milyon elli bin liralık yollar arasında Eminönü meydanının tanzimine de başlanacaktır.

Yenicaminin meydana nazır kısmının duvararına ötedenberi cami inşaatında kullanılan küfik cinsinden taşlar döşenecektir. Ayni zamanda Eminönü meydanının zemini ile Yenicaminin etrafı ayni seviyede olmadığından caminin önüne sedler ve taras yapılacak bu taras renkli taşlarla süslenecektir.

Bundan başka caminin etrafındaki sedlerle biri Balıkpazarı, diğeri Yenicami kemeri, üçüncüsü de Şirketi Hayriye saatinin bulunduğu yer hizasına inilmek üzere üç merdiven yapılacaktır.

Caminin meydana bakan ve sed haline getirilecek yüksek kısmı, yani şimdi körüden gelen nakliye vasıtalarının geçtiği yol tamamile yayalara tahsis edilecek, buna mukabil otomobiller, otobüsler ve arabalar da meydandan Mısır çarşısının Balıkpazarı kapısı önünden geçeceklerdir.

Meydanın ortasında ve şimdi Şirketi Hayriye saatinin bulunduğu mevkide bir yeşillik tesis edilecektir. Meydan ileride Bahçekapısına doğru tevsi edilince ahiren yıktırılan eski Emin önü hanı arsasında bir yeşillik daha vücude getirilecektir.

Para kaçakçılığı

Gümrük muhafaza memurları mühim bir kaçakçı şebekesi meydana çıkarmışlar

Gümrük muhafaza teşkilâtı, dün, çok mühim bir kaçakçı şebekesini meydana çıkarmıştır.

Atinada bulunan Zarifi adında tanınmış bir döviz kaçakçısının İstanbuldaki şerikleri vasıtasile para koruma kararnamesine aykırı hareket ettiğini haber alan Gümrük Muhafaza başmüdüriyeti her şeyden evvel şehrimizdeki şebekeyi keşfetmeğe karar vermiş ve bu maksadla takibata girişmiştir. Uzun araştırmalardan sonra Zarifinin şehrimizdeki şürekâsının izini keşfeden muhafaza memurları, evvelki gün cürmümeşhud tedbirlerini alarak kaçakçı şebekesini tarassuda koyulmuşlardır. Herşeyin yolunda gittiğini hisseden memurlar, dün, Beyoğlundaki kaçakçı yatağında bir arama yapmışlar ve mühim evrak elde etmişlerdir. Bulunan vesikalara göre, Zarifi'nin İstanbuldaki şerikleri iki üç senedenberi yüz bin lirayı mütecaviz muamelât yapmışlardır. Para kaçakçıları, dün adliyeye verilmişlerdir.

İki ayağı da kırıldı

Çatalcanın Kocrakaç köyünden Hüseyin oğlu İsmail, dün öğleden sonra Çatalcadan İstanbula doğru asfaltta ilerlerken, bir virajda 3681 plâka numaralı kamyonun sadmesine maruz kalmıştır. Çarpma neticesinde İsmailin iki ayağı da kırılmıştır. Yaralı, cankurtaran otomobili ile Gureba hastanesine getirilmiştir.

Zehirli gazdan bayıldı

Dün limanda bir vapurdan kereste çıkarılırken tahmil ve tahliye amelesinden biri kerestelerden intişar eden zehirli gazlarla tesemmüm ederek bayılmıştır. Amelenin ifadesi alınamadığı için hüviyeti anlaşılamamış, baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Vaka etrafında tahkikat yapılmaktadır.

Alpulluda trenden düştü

Kumkapıda oturan Garbis adında biri evvelki gün trenle Alpulluya gitmiş, orada kazaen trenden düşerek başından tehlikeli surette yaralanmıştır. Yaralı Garbis İstanbula getirilerek Cerrahpaşa hastanesinde tedavi altına alınmış, kaza etrafında tahkikata girişilmiştir.

SOHBET

Edebiyat

VAHDET. — Klassikler indinde sanatte «intihap» zarureti vardır. Evvelce tayin ettikleri mevzuğun ve kalıbın sınırları içinde kalmak, onların müsaade ettiklerini mümkün olduğu kadar mükemmel bir şekilde söylemek, fakat yalnız onu söylemek isterler. Eserlerine kendilerini katmadıkları iddia edilir. Kabil mi? İnsan oğlunun, parçaları tabiatte, veya etrafında, esasen mevcud olmıyan bir şeyi tahayyül etmesi ne kadar imkânsız ise eserinde kendi düşüncelerini, duygularını itiraf etmemesi de o kadar imkânsızdır. Ancak klassikler eserlerinde kendilerini tam olarak göstermezler; bunun içindir ki onların eserlerinden şahıslarına intikal etmek, kabil değil denecek derecede müşküldür.

Yeniler ise kendilerini, eserlerinin yalnız bütününde değil, her parçasında tamamile göstermek isterler. Söyliyecekleri ne varsa hepsini birden söylemek... Yazdıkları her kitap, sanki ilk ve son kitaplarıdır; onun, hayattaki bütün tecrübelerinin mahsulü olmasını isterler. Bunun içindir ki zamanımızın her romanında, her tiyatro piyesinde (tiyatro piyesi yazmanın kabil olduğu nisbette) bir şehadet (témoignage) hâli vardır. Fakat meseleleri, endişeleri, derdleri çok olan bir devirde yaşıyoruz; günden güne cihanın ve her ayrı cemiyetin manzarası değişiyor; meseleler karşısındaki vaziyetimiz hep bir kalmıyor; en esaslı, en billûrlaşmış sandığımız kanaatlerimizde birtakım nuance'lar hasıl oluyor. Bütün bunları göstermek ve mütemadiyen vaziyetimizi tayin etmek lâzım geliyor. Kitapların günden güne büyümesinin, uzun uzun, cild cild romanlar yazılmasının sebebini, bence, bu ihtiyaçta aramalıdır.

Tiyatro piyesi yazmanın kabil olduğu nisbette... Bu şartlar içinde tiyatro piyesi yazmak pek kabil değildir. Çünkü tiyatro piyesi öyle çok uzun olamaz, sınırları dardır, her şeyin söylenmesine müsaid değildir. Zaten bakın, bu zamanın tiyatro piyesleri, geçen asırlardakinden çok azdır. Bunu sinemadan bilenler var. Hayır; zamanımızın iyi muharrileri tiyatrodan kaçıyor; onu, bütün istediklerini söylemek için kâfi bulmuyor. Pek nadiren, o da asıl eserlerinden ayrı bir işle biraz vakit geçirmek, biraz oyalanmak ister gibi, bir dram veya komedia yazıyorlar. Hep romanı, sınırları genişlemiş, içine tenkidi, essai'yi, siyasî makaleyi de almış olan romanı tercih ediyorlar.

Zamanımızın bütün eserleri, hiç olmazsa en ehemmiyetli, en représentatif **olanları gerçekten uzun mu? Meselâ André Gide'in,** l'Immoraliste, la Porte étroite **gibi kısa, küçük** récit**'leri zamanımız hakkında şehadet etmiyor mu? Muharririn şahsiyeti o dar çerçeveler içine sıkışacak kadar basit mi?... Şüphesiz hayır: André Gide zamanımızı belki en iyi temsil eden, hemen bütün meselelere dokunan muharriridir. Fakat onun eserini parçalamağa imkân yoktur; her kitabı, tek olan bütün eserin bir faslıdır. Yalnız şu veya bu kitabını okumakla onu anlamak kabil değildir. Tamamı okumak lâzımdır. Her parçanın, hattâ her «unutulmuş sayıfa» nın, bir** nuance **getirerek eseri ikmal ettiği görülür. Fakat yaşıyan ve oldukça çok yazan bir muharririn bütün eserini okumak kabil midir? Bu, ayrı bir mesele. Onun sanatini en çok sevenlerin, onunla en çok meşgul olanların bile bilmedikleri yazıları vardır. Kendisinin ancak bütün eseri okunmak şartile anlaşılacağını bildiği için Journal'ini, gündelik hayatını, düşüncelerini kaydettiği defterleri de neşrediyor. Buna rağmen yine iyice anlaşılamıyor: kaçıcı, perişan, yalnız endişeler saçan bir adam gibi gözüküyor. Adı etrafında edilen gürültülere bakmayın: André Gide zamanımızın en az anlaşılmış, en az tanınmış muharriridir. Onun eseri ölümünden çok sonra, belki gelecek asırda tamamile kavranılacaktır. André Gide'in zamanımızı en iyi temsil ettiği, endişeler saçmayıp bilâkis suallere cevaplar verdiği, yeni âlemin bedii ve ahlâkî itikadlarının teşekkülüne hizmet ettiği belki ancak o zaman görülecektir.**

Nurullah ATAÇ

(Devamı 11 inci sahifede)

İzabel Fray bu mektebin

Almanyanın maksadı, Romanyaya el atmak için Macarları elde etmektir

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Londra 12 — Berlindeki Times muhabirinin istihbaratına göre İtalya Hariciye Nazırı kont Ciano, bugün B. Hitler ile Berchtesgadende yapacağı mülâkat esnasında muhtelif Avrupa meseleleri hakkında Almanyanın düşüncelerini öğrenebilecektir.

Berchtesgaden 12 (A.A.) — Venediğe kadar Dr. Göbbels'e refakat etmiş olan propaganda müsteşarı Otto Dictrich, bugün Almanyaya avdet etmiş ve doğruca Berchtesgaden'e giderek Hitlere mülâki olmuştur.

Dr. Göbbels, Venedikte bir kaç gün daha kalacaktır.

Londra 12 (A.A.) — Financial Times gazetesi Ciano - Von Ribbentrop mülâkatının neticeleri hakkında tefsirlerde bulunmaktan içtinab ediyor ve diyor ki:

«Danzig mühim zorluklar göstermekte devam ediyor. Fakat gümrükler meselesi pekâlâ halledilebilir. Mussolininin Hitleri alelâcele bir harekete geçmekten menetmek için nüfuzunu kullanacağı söyleniyor. Keza Romanın daha geniş bir proje tasarladığı da iddia ediliyor. Pu proje, Fransa, İngiltere, Almanya ve İtalya münasebetlerini iyileştirmek ve sonra da daha geniş bir hedefe doğru ilerlemek üzere bir konferansın akdini istihdaf eylemektedir. Mussolini şahsan böyle bir projeye taraftardır ve bu yolda bir teşebbüs yapması imkân dahilindedir.»

Sulh muahedelerini değiştirmek istiyorlar

Paris 12 (A.A.) — Jour - Echo de Paris gazetesinin hususî muhabiri Berlinden yazıyor:

«Nazi matbuatının bazı tefsirlerinden anlaşıldığına göre Salzburg'da bütün sulh muahedelerinin tadili derpiş edilmektedir. Bu itibarla Macaristana ve bu memleketin arazi temayüllerine karşı büyük bir alâka gösterildiği muhakkaktır. Söylendiğine göre bu temayülleri teşvik etmekle İtalya ile Almanya takib ettikleri genişleme siyasetine Macaristanın da iştirakini temin etmeğe uğraşmaktadırlar. Polonyanın azimkârane tarzı hareketi Almanya üzerinde bir tesir bırakmıştır. Almanya Danzige taarruz etmekten ise evvelâ daha az mukavim bir noktada muvaffakıyet elde etmeğe çalışacaktır.

Şimdiki halde ise daha az mukavim olan nokta Macaristandır.

Berlin 12 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Angriff gazetesi, arazi vaziyeti ile alâkadar sulh muahedelerinin tadili meselesini, Salzburgda görüşülen noktalardan birisi olarak göstermekte ve devamlı bir sulhün ancak Trianon ve Saint Germain muahedelerinin tadili ile kabil olabileceğini söylemektedir.

Diğer taraftan, Berlinde kont Csaky'nin son zamanlarda B. von Ribbentropa yaptığı ziyaret bahsinde Berlinde büyük ketumiyet muhafaza olunmuştur. B. Hitlerin Budapeşteyi ziyaret edeceği de katî surette yalanlanmaktadır.

Fakat Angriff'in bu mülâhazaları, mihver memleketlerinin Balkanlarda teşebbüslerde bulunmalarının müstebad olmadığını gösterir gibidir. Himaye altındaki Slovakya ile mihver devletlerinin dostu olan Macaristan arasındaki münasebetler daima çok gergin bulunmuştur. Bu güçlükler, her dakika bir müdahaleyi mucib olabilir.

Macaristanı elde etmek için sarfedilen gayretler

Paris 12 (A.A.) — Ciano - Ribbentrop mülâkatından bahseden Jour diyor ki:

«Son haftalar zarfında Almanyanın Macaristan üzerindeki tesirlerinin arttığı müşahede edilmekten hali kalmamıştır. Her şey şunu gösteriyor ki Berlin, nüfuzunu ve lüzumu halinde askerlerini Romanyaya ve Romanyanın arzu ile bakılan zenginliklerine kadar yaymağı mümkün kılmak için, Macaristanı bir anlaşma imzasına mecbur etmek istiyor. Eğer Almanya, filhakika, en mühim gayretini orta Avrupaya tevcih etmek istiyorsa, bugün Danzig etrafında yapılan gürültüler, enternasyonal dikkati başka tarafa çevirmeğe matuf hareketlerden başka bir şey değildir.»

Figaroda d' Ormesson diyor ki:

«İtalyada, bir eşi bulunmaz Signor Gaydadan başka, yarın Danzig için dövüşmek fikrini kabul edecek bir İtalyan hemen hemen yok gibidir. Bu noktada bütün müşahedeler birleşmektedir. Bununla beraber, her türlü ihtimale karşı her zamankinden ziyade müteyakkız bulunmamız lâzımdır. Diktatörler, eğer Fransada, İngilterede ve Polonyada, teşebbüslerini ucuza mal etmek için hücum edecekleri zayıf noktalar bulmak istiyorlarsa, çok aldanırlar. Sulh, ancak, kuvvete istinad eden hakikat ile kurtarılabilecektir. Hakikati ilân edelim ve kuvveti gösterelim.»

Ordre diyor ki:

«Diktatörlerin nihayet üzerinde karar verecekleri hareket tarzı ne olursa olsun, demokrasilerin bundan böyle en ufak bir fedakârlıkta bulunmamaları lâzımdır. Zaten neye yarar? Demokrasiler, bu gibi fedakârlıklarla, hattâ kısa bir zahirî sulh müddeti dahi kazanamıyacaklar, fakat bilâkis, ancak demokrasilerin azmile duran Alman - İtalyan taarruzunun daha çabuk harekete geçmesini imkân dairesine getireceklerdir.»

Humanite diyor ki:

«Hitlerin niyeti, bundan 12 ay evvel Südetler meselesindeki hareketini tekrar etmek ve Danzig meselesinin doğurduğu buhranı, kendi şartlarını dikte ettirebileceği müsait zamana kadar inkişaf ettirmektir. Salzburg mülâkatının hedefi, Danzig meselesinin vahimleşmesi takdirinde faşist İtalyanın nereye kadar gidebileceğini öğrenmek ve «uzlaştırma» darbesinin yeniden faydalı surette tekrar edilebilip edilemiyeceğini anlamaktır.»

Almanya kömür mıntakasını istiyor

Berlin 12 (A.A.) — Havas: Slazburg görüşmeleri, bir hareketin arefesinde mi vuku buluyor? Askerî nakliye vasıtalarının mühim seyrüseferi, benzin satışının sıkı bir vesika usulüne tâbi tutulması işçi ve ihtiyatların silâh altına alınması nazarı dikkati celbetmektedir.

Alman siyasî mahafilinde bazılarının kanaatine göre cenubî Tiroldaki Almanların çekilmsei karşılığı olarak Almanya kendi istekleri yolunda İtalyayı daha esaslı bir surette teahhüd altına koymak emelindedir. Bir Alman müşahidi geçenlerde diyordı ki:

«Bizce, Almanyanın cenubî Tirolda katlandığı fedakârlığı İtalyanın yakında bize yapacağı hizmetlerle telâfi olunacaktır. İtalyanlar ise, Tirol işini daha evvelce Almanyaya yaptıkları hizmetlerin bir karşılığı olarak telâkki ediyorlar.»

Diğer taraftan Angriff gazetesi Balkanlarda toprak tadilâtından ve bilhassa Macaristandan bahsetmektedir.

Macaristan şimdiye kadar iki mihver devleti arasında mahirane bir siyaset takib ederek kendi istiklâli için felâketli olacak bir itaat politikasından kaçınabilmişti. Bundan sonra da aynı oyuna devam etmek imkânı Macaristana bırakılacak mıdır?

İkinci bir vakıa da şudur: Bazı Alman gazetelerine göre Almanya artık yalnız Alman Danzig şehrini değil fakat bol kömür tedariki hakkını yani Korridordan maada yukarı Silezyayı da Olza mıntakasını da Polonyadan istiyor.

Polonyaya karşı tahrik olunan matbuatın verilen parolayı biraz aştığı anlaşılıyor. Çünkü bu akşamki gazetelerin lisanı biraz daha mutedil gözüküyor.

Berlin 12 (A.A.) — Hamburg Fremdenblatt gazetesi Danzig meselesi hakkında «Bazı vakalar» başlığı altında yazdığı bir makalede diyor ki:

Mevzuubahis olan şey dört yüz bin Almanın, Südet ve Avusturya kardeşleri gibi anavatana dönmek hakkını istemekte olmalarıdır. Hususile ki Danzigin Almanyaya avdeti hiç bir devletin toprak tamamlılığını ihlâl etmemektedir. Çünkü Danzig hiç bir ecnebî devlete ait bulunmuyor. Mantıkî olarak Danzig meselesinin halli hiç bir güçlük göstermemek lâzımdır.

Budapeşte 12 (A.A.) — Salzburgda Alman Hariciye Nazırı Von Ribbentropu hususî olarak ziyaret eden Macar Hariciye Nazırı Kont Osaky Macaristana dönmüştür. Mezuniyetine burada devam edecektir.

Slovaklar yardım istiyorlar

Bratislava 12 (A.A.) — Slovenska Politika gazetesi yazıyor:

«Halihazırda Slovakyanın mukadderatı mevzuubahsoluyor. Vaziyet vahimdir. Cereyan edecek tarihî hadiselerin bizi birleşmiş bir halde bulması lâzımdır. Almanya - Polonya münasebetleri şimdiki vaziyetin sıklet merkezini teşkil etmektedir. Bu mesele gelecek günler zarfında halledilecektir. Biz, Polonyanın Almanyanın komşusu ve Almanyanın müttefiki sıfatile bu meselenin halli ile doğrudan doğruya alâkadarız. Biz, istiklâlimizi Hitlere borçluyuz.»

Bu gazete, Almanyaya karşı sadakatini bu suretle ilân ettikten ve Polonyaya karşı Almanyaya müzaheret edileceğini kapalı bir şekilde temin ettikten sonra bu hizmetlerine mukabil Berlinden Slovakyanın Macaristana karşı müdafaasını istemektedir. Çünkü, diğer cihetten bu gazete Macaristan hakkında neşrettiği uzun bir röportaj'da, «Hükûmet makamları ile köylüler arasında her gün çarpışmalar» vuku bulduğunu kaydeylemektedir.

Bratislavada Yahudi müesseselerine tecavüzler

Bratislava 12 (A.A.) — Gece meçhul şahıslar Nitra'daki Yahudi havrasına bir bomba atmışlardır. Hasarat ehemmiyetsizdir.

Diğer cihetten bir kaç yüz kişi gece Bratislavanın Yahudi mahallesinde bir kaç mağazayı tahrib etmişlerdir.

Bir kaç havraya da taarruz edilmiştir. Polisin müdahalesine rağmen kargaşalık sabaha kadar devam etmiştir.

«Slovakya, Alman partisi» nin şefi Karnasiu beyanatta bulunarak bu teşekkülün şimdi 5,500 âzası olduğunu ve bunların yedi kısma ayrıldıklarını söylemiştir. Partinin teşekkülünde Alman nasyonal - sosyalist teşekkülleri nümune ittihaz edilmiştir.

Kral Karol - İsmet İnönü mülâkatı

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

şart kılıyor. Bu suretle, Türkiyenin Fransa ve İngiltere ile ittifakının Balkanlara ne muazzam bir emniyet tartısı kattığı kendiliğinden tezahür eder.

Balkan Birliği, kurulduğu günden beri Avrupanın bu kısmında sulhün ve emniyetin sarsılmaz temeli olmuştu. Orta Avrupa karıştı, Çekoslovakya yok oldu, Küçük İtilâf kendiliğinden muattal kaldı. Bütün bu tehlikeli kargaşalıklar içinde Balkanlarda hiç bir şey olmadı ise, bunun sebebi sadece Balkan andlaşmasıdır. Fakat eskiye nazaran tehlike büyümüştür. Kendine «hayatî saha» arayan bir büyük devlet Balkanlara ayak atmış, ordu kurmuştur. Ne istediği, ne yapacağı henüz belli değildir. Onunla bugün hemhudut olmak felâketine uğrayan memleketlerden her biri, tek başına, yutulması kolay bir şikârdır. Onun için bu tehlike karşısındaki bazı telâşları, korku ve tereddüdleri izale edecek tek çare, birliğe ve beraberliğe daha fazla kuvvet, daha fazla samimiyet katmaktır.

Bu bakımdan, her yeni anlaşmanın, her yeni konuşmanın büyük faydası inkâr olunamaz. Kral Karol ile Türkiye Reisicümhuru arasındaki mülâkat, Balkanlardaki daha sıkı birleşmenin, müşterek hayatî menfaatleri iyi idrak etmenin alâmeti sayılarak derin memnuniyetle karşılanmalıdır. Bahusus, Salzburg mülâkatında İtalyan ve Alman Hariciye Nazırları arasında St. Germain ve Trianon muahedelerinin mukadderatı görüşüldüğü ajans telgraflarile ilân edildiği bir sırada Balkan anlaşmasının daha fazla kuvvetlenmesi lüzumunu ileri sürmek - Türkiyeden ziyade diğer dostlarımız için- faydasız sayılamaz.

Necmeddin Sadak

Danzig meselesinde Italya Almanya ile beraber yürüyecek

Bir İtalyan mecmuası "intihar siyaseti Polonyanın parçalanmasına müncer olacak,, diyor

Roma 12 — Danzig hususunda iki mihver devleti arasında tam bir görüş birliği olmadığına dair ecnebî neşriyatını İtalyan gazeteleri infial ile karşılamaktadır.

Matbuat, Polonyanın samimî ve tecrübe görmüş bir dostluğu unutarak karanlık bir âkibete atılmış olmasına teessüf etmektedir.

Popola di Roma diyor ki: Polonyanın dördüncü bir taksimine şahid olmak istemeyiz. Fakat bir ihtilâf çıkarsa, bunun sonu her ne olursa olsun Polonyanın âkibeti çok karanlıktır.

Roma 12 (A.A.) — İtalyan matbuatı bugün, Danzigin Almanyaya ilhakı lehinde müttehid neşriyata başlamıştır.

Roma 12 (A.A.) — Yarı resmi «Relazioni İnternazionali» mecmuası, Almanya ile Polonya arasında çıkacak bir ihtilâfa demokrasiler müdahale ettiği takdirde İtalyanın, Almanyanın yanında yer alacağını kaydettikten sonra Varşovaya bir ihtarda bulunarak şimdiki hattı hareketinde israr ettiği takdirde «intihar siyasetinin Polonyanın parçalanmasına müncer olacağını» yazmaktadır.

Bu mecmua, şöyle devam etmektedir:

«Mesele, gayet basittir ve aşağıdaki altı şekle inhisar etmektedir:

1 — Danzig, bir Alman şehridir ve Almanyaya aid olması lâzımdır. Danzig, ebediyyen ortadan kalkmış olan Versailles zihniyetini temsil etmektedir. Esasen serbes şehrin Polonya için hayatî bir ehemmiyeti yoktur.

2 — Almanlar Danzigi istiyorlar, fakat Polonya topraklarında bir karış yer bile istemiyorlar.

3 — Müstakil bir devlet olarak inkişaf etmek istiyorsa vaziyeti icabı Almanya ile iyi geçinmelidir.

4 — Polonya, Fransız - İngiliz yardımının verdiği mümidle şimdiki tarzı hareketinde israr edecek olursa intihara ve parçalanmağa doğru yürümüş olur. Çünkü mihver «1921 tarihli Fransız - Leh muahedesinin Polonyaya Avrupa haritasında verdiği mevkii tekrar muhafaza etmesini» kabul etmiyecektir.

Polonya Danzig meselesinin halli için bulunan bütün şekilleri reddedecek olursa Almanya bir gün bu meseleyi en ağır ve en acı şekilde halledecektir.

5 — Avrupada yalnız dört büyük devlet mevcud olduğunu ve kendisinin Avrupa muvazenesi için elzem olmadığını Polonyanın bilmesi lâzımdır. Beck, eğer Benes'in siyasetini takib edecek olursa bir gün Times kıyılarında Benes, Negüs ve Zogu arasında yapılan konuşmalara iştirak etmek mecburiyetinde kalır.

6 — Polonyanın Danzigi hedef ve Baltık denizini muhtemel bir hedef ittihaz etmesi saçma bir hareket olur. Çünkü Baltık denizi tamamile Alman donanmasının kontrolü altındadır.

Bulgarca Dnes gazetesi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

«Muhterem Türk devlet adamları, bu ziyaret esnasında, Bulgaristan siyasetinin sulhperver mahiyetini anlamışlar ve Bulgar hükûmet reisi ile beraber, iki komşu devletin dostluk içinde yaşıyacaklarını ve sulh ve ve umumî Balkan işbirliği siyasetini takib eyliyeceklerini beyan etmişlerdir.

Avrupadaki endişe verici vaziyet içinde, Bulgaristan, mutlak bir bitaraflık muhafaza etmekte ve gerek komşuları ile gerek büyük devletlerle dostluk münasebetleri halinde yaşamaktadır. Türk haricî siyasetinin Ebedî Şef Atatürk tarafından konulan «Yurdda sulh, dünyada sulh» prensibi, Kral Borisin hakîmane idaresi altında Başvekil Köseivanofun takib ettiği Bulgar haricî siyasetinin de prensibini teşkil eder.»

Slovo gazetesi de, ayni münasebetle Bulgaristan ve Türkiye arasındaki münasebetleri bahis mevzuu etmekte ve şöyle demektedir:

«Balkan harbindenberi, iki memleket arasındaki münasebetler, daimî bir dostluk havası içinde inkişaf eylemiştir. Türkiyeye karşı, evvelce olduğu gibi, yine ayni iyi hissiyat ile mütehassis bulunmaktayız. Şurasını tebarüz ettirelim ki Türk komşularımızdan, dostluklarından başka birşey istemiyoruz.»

Kaymakamlar ve idare heyeti azaları arasında tayinler

Ankara 12 (Akşam) — Dahiliye Vekâleti idare heyeti azaları ile kaymakamlar arasında yeni bazı tayin ve nakiller yapmıştır. Bunlar arasında Seyhan idare heyeti azasından B. Zeki Yılmaz Konya ve İsmail Hakkı Ilder Sıvas, Sıvas idare heyeti azasından Vehbi Berkin ve Maden kaymakamı Ferid Savaş Seyhan idare heyeti azalıklarına, hukuk mezunlarından Fuad Arma Çedikdağa, Kolp eski kaymakamı Ekrem Talât Vaşaroğlu Sorgun, Yaylak kaymakamı Münir Alkan Dursunbey ve Divrik kaymakamı İsmail Hakkı Say Sungurlu kaymakamlıklarına tayin edilmişlerdir.

Yerli mallar sergisi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

olduğunu yazmıştık. Sergi komitesi, bu noksan iştiraktan dolayı melhuz zarar ve ziyanı karşılayacak bir tedbir düşünmüş, son dakikada dühuliye usulünü ihdas eylemişti. İştirak eden firmalar, paviyonlarını hazırlamağa başlamadan önce iştirak bedelinin nısfını ödemeğe mecbur tutulmaktadırlar. Bu firmalar, şimdi mütebaki iştirak bedelini ödemekten sarfınazar etmişlerdir. Ödenmemiş iştirak bedelleri, mühim bir yekûn tutmaktadır.

Bu gibi sanayiciler, dühuliye ihdası ile sergi komitesinin Sanayi birliğine yuvarlak hesapla 8 - 10 bin lira kadar bir gelir temin ettiklerini, dühuliye usulünün evvelce mevzuubahis olmadığını, sergi bir kâr yeri ise bu fırsattan kendilerinin (satışsız teşhir) usulünden dolayı mahrum bırakıldıklarını, zarar ve ziyanlarının büyük olduğunu iddia ederek sergi komitesini protestoya karar vermişlerdir.

Diğer taraftan sergi komitesinin Maarif Vekâletinden neşriyat paviyonu iştirak bedeli olarak bin lira istemesi, Vekâletin: «Biz size on senedenberi mektebi ücretsiz olarak veriyoruz. Siz bizden 1000 lira para istiyorsunuz!» şeklindeki cevabı da sanayiciler arasında dedikodu uyandırmıştır. İstanbul Sanayi birliğinin sergi hesapları tedkik edilecektir.

ÖLÜM

Merhum kaymakam İzzet oğlu ve merhum general Seyfullahın damadı hava müsteşarlığı yüzbaşısı Suad Sete ile İstanbul İş bankası veznedarlarından Nejad Anışın amcası emekli kurmay yarbay Kemaleddin Anış vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü pazar sat 11 de Feneryolu Seyfulah paşa köşkünden kaldırılarak Göztepe camisinde öğle namazını müteakip Sahrayı Cedid aile makberine defnedilecektir.

TİYATROLAR:

EGE TİYATROSU
Nuri Gençdur ve arkadaşları
Gündüz Üsküdar İnşirah bahçesinde
YIKILAN YUVA
Gece Yenişehir Cümhuriyet Bahçesinde
KÖR DÜĞÜM

***

RAŞİD RIZA — ERTUĞRUL SADİ TEK
Bu gece Tepebaşı bahçesinde
SAÇLARINDAN UTAN
Vodvil 4 perde

POLİTİKA

Salzburg mülâkatı

Almanya ve İtalya hududlarının birleştiği bir noktaya yakın olan Slazburg, bir taraftan beynelmilel musiki festivali yapıldığı bir zamanda diğer bir konferansa sahne olmuştur.
bri konfernsa sahne olmuştur.

Festival münasebetile B. Hitler de burada bulunuyor. Almanya Hariciye Nazırı Von Ribbentrop ile İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano iki taraf Hariciye Nezareti alâkadar erkânı da hazır olduğu halde müzakerelerde bulunuyorlar.

Bu ânî toplantı Danzig meselesinin vehamet peyda eylemesi üzerine Almanya ile İtalyanın vaziyetini tedkik ederek müşterek bir karar vermeğe lüzum hissedilmesinden meydana gelmiştir.

Bundan başka Japonyanın da Alman - İtalyan askerî ittifakına girmeğe davet meselesi de görüşülecektir. Kont Ciano Salzburga hareket etmezden biraz evvel Japon sefiri ile görüşmüştür. Japonyanın Roma ve Berlin sefirleri daha evvel (Komo) gölü sahilinde buluşarak Japon ataşemiliterleri ile birlikte akdettikleri konferansta Japonyanın bu ittifaka derhal girmesine lüzum görmüşler ve bu kararı Tokyoya bildirmişlerdir.

Fakat en mühim mesele Danzigde tahkimat bittikten sonra tertib olunan toplantıda burasının Almanya ile birleşmesi lehinde yapılan tezahürler ile vaziyetin vehamet kesbetmesidir. Buradaki Nazi partisi lideri Danzigin pek yakında Almanya ile birleşeceğini ilân etmiştir. Danzig hükûmetinin Almanya ile birleşmek için bir harekete geçmesi muhtemel bulunuyor. Bu ihtimale karşı Almanya ile İtalyanın alacakları müşterek tedbirler Salzburgda görüşülse gerektir.

AKŞAM

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Mühim siyasî buluşmalara sahne olan SALZBURG ŞEHRİ

Alman ve İtalyan Hariciye Nazırlarının buluşmaları münasebetile Salzburg şehri günün mevzuunu teşkil ediyor.

Vaktile Avusturya, Macaristan imparatorluğunda aynı ismi taşıyan dükalığın merkeziydi. Daha eskiden de Alman imparatorluğunun ruhanî prensliklerinden birinin payitahtıydı. 50 bin kadar nüfusu olmakla beraber, dinî bir şehir olmasile, papas mektebile, eskiden üniversite olan lisesile, kıymettar ilmî koleksiyonile meşhurdur.

Pamuklu mensucatı, bakırcılığı, tütüncülüğü, çanak çömlekçiliği, aynacılığı, demirciliği ile mevki tutmuştur.

Burası Avusturyanın mühim bir kalesiydi; kayaları ve istihkâmları düşmanın yaklaşmasına mânidi. Mühim âbideleri vardır. Bunlar arasında Romadaki Saint - Pierre klisesinin plânı üzere bina edilmiş mabedi görülecek yerdir. Mirabelle dedikleri yazlık sarayı da ehemmiyetli binalar arasındadır.

Napolyon Bonapart 1809 da bu şehri almıştı. Salzburg tanınmış musikisinas Mozart'ın vatanıdır.

710 senelerinde dinî bir merkez olarak ilk ehemmiyetini kazanan Salzburg'u Hunlar zapt ve tahrib ettiler. Sekizinci asrın sonunda papa üçüncü Leon burasını tekrar ihya etti.

Iktisadî meseleler

Sümerbank ve Etibankın yeni şekli

İktisad Vekili B. Hüsnü Çakır, Sümerbank ve Etibankta yapılacak teşkilâtın mahiyeti hakkında etraflı bir surette izahat verdi. Bu izahata ilâve edilecek bir şey kalmıyor. Yalnız, yeni teşkilât vesilesile ötede beride söylenen bazı iddialar var. Bunlardan biri şudur: «Fabrikalar, bankacılık sistemi ile daha iyi idare edilebilirdi. Halbuki bir umum müdürlük haline geldiği zaman kırtasiyecilik başlıyacak, ticarî zihniyetten uzak laşacak vesaire...»

Bu iddiaları en iyi bir surette cerh eden bir misal var. Bu da Devlet Demiryollarıdır. Devlet Demiryolları bir banka tarafından veyahud bankacılık sistemile idare edilmediği halde iyi işlemediğini kimse iddia edemez. Muhakkak bir surette, bir müessesenin iyi bir şekilde işlemesi için bankacılık usullerini tatbik etmek icab eder mi?

İkinci bir iddia da şudur: Vaktile Sanayi ve Maadin bankası vardı. Sanayi müesseselerine kredi temin etmek vazifesini üzerine almıştı. Fabrikalar da ayrı bir idareydi. Gene eski şekle mi dönüyoruz?

Bizce bu iddia da yanlıştır. Çünkü eski şekle dönmek için bir sebeb yoktur. Bugünkü şekille eski şekil arasında yani Sümerbank endüstrisi ile, Sanayi ve Maadin fabrikaları arasında her bakımdan büyük bir fark vardır.

Bugün yalnız Karabük Demir ve Çelik fabrikaları başlı başına bir mevzudur. Diğer taraftan dokuma fabrikaları, kimya endüstrisi, kâğıd vesaire... Bütün bunlar Sanayi ve Maadin bankası zamanında mevcud değildi. Bu itibarla, tekrar eski şekle avdet iddiası doğru değildir.

Sümerbankın, ikiye bölünmesi, endüstri inkişafımız için bir merhale addolunabilir, yoksa her hangi keyfî bir arzunun neticesi olarak fabrikalarla, bankacılık kısmını yekdiğerinden ayırmak, bir nevi ıslahat yapmak şekilleri hatıra gelmemelidir. Sümerbank, endüstriyi kurmak için teşekkül etmişti. Ve bu gayesinde, umumiyet itibarile muvaffak olmuştur. Sümerbank endüstrisi o kadar büyümüştür ki, yalnız bir bankanın mevzuu olmaktan çıkmıştır. Bu vaziyet karşısında her biri birer umumî müdürlük halinde idare edilmesi lâzım gelen fabrikalar, bir bankanın mesuliyeti içinde kalmıştır. B. M. Meclisi iktisad encümeni, Sümerbank hakkında hazırladığı mazbatada, bu şeklin mahzurlarını kâfi derecede tebarüz ettirmişti. Neticede bugünkü şekle olan ihtiyaç, bu mazbatada ileriye görülmüştür.

Hasılı Etibank ve Sümerbankın bugünkü şekline daha rasyonel bir şekil verilecektir.

Hüseyin Avni

Hasta olduğu için tramvay önünden kaçamamış

Geçenlerde vatman Alinin idaresindeki tramvay Aksarayda İmrahor tramvay durak yeri civarında Seyfullah adında bir adama çarparak başından ağır surette yaralamış ve Seyfullah biraz sonra ölmüştü. Müddeiumumîlik, vatman Ali hakkındaki tahkikatını ikmal etmiştir. Tahkikata nazaran tramvay İmrahor durak yerinden hareket edip otuz metre kadar ilerilediği sırada Seyfullah birdenbire önüne çıkmış ve kendisi hasta olduğundan tramvayın önünden kaçamıyarak tekerleklerin altına düşüp çiğnenmiştir. Müddeiumumîlik evrakı sorgu hâkimine vermiştir.

CEMAL BÜRÜN

Mevsim sonu münasebetile yazlık modellerini tenzilâtlı satışına başlandığını müşterilerine bildirir.

Askerî ve iktisadî tedkiklerin vardığı netice:

Almanya ve İtalya harbi kaybedecektir

Mihver devletleri sulh cephesini bir yıldırım harbile niçin mağlûp edemezler? - Yıldırım harbi nerelere ve nasıl açılabilir?

Yazan: Winston Woodside — **Çeviren: H. Kip**

Şu satırları yazdığım sırada, kimse Hitlerin Almanyayı harbe sürükleyip sürüklemiyeceğini kestirememektedir. Şimdiye kadar Hitlerin böyle birşey yapmasına lüzum hasıl olmamıştı; çünkü ne istediyse, ya doğrudan doğruya almak yahud da kendisine verdirmek suretile eline geçirmişti. Fakat şimdi vaziyet tamamile başka renk almıştır.

İngiltere:

«— Buraya kadar! Buradan öteye gitmek yok!» işaretini vermiş bulunuyor.

Hitleri durdurmak için verilen bu işaret, eğer iki üç sene evvel, hattâ geçen sene verilmiş olsaydı hiç bir tesir yapmazdı. Fakat bugün, katmerli harp tehlikesi ortaya çıkarmış bulunuyor.

Hitler, ister başkaları tarafından harbe sürüklensin, ister kendisi inisiyatifi ele alarak harbi göze alsın, şu muhakkaktır ki, bu harbin mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda neticelenmesini istiyecektir. Bu ise, gerek Almanların gerek İtalyanların ötedenberi tasavvur ettikleri «yıldırım harbi» yani, ânî bir hava taarruzu ve bunun arkasından motörlü kara kuvvetlerinin yüklenmesi ile neticelenen, «nak-avt darbesi» şeklindeki bir taarruz plânını tatbik demektir, ki 1914 de, Fransayı 6 haftada hezimete uğratacak sanılan meşhur Şilfen plânı ve Almanların 1917 deki kayıdsız şartsız denizaltı harbi de böyle bir plâna dayanıyordu. Halbuki, üç ayda İngiltereyi dizleri üstüne çöktürecek denilen o denizaltı harbi nihayet Amerikayı harbe sokmaktan başka bir işe yaramamıştı.

Bizzat Hitler:

«— Ben vurduğum zaman, yıldırım gibi vuracağım!» demişti.

Göring geçen mart hava kuvvetlerine şunları söylemişti:

«— Almanyanın mağlûp edilmez hava kuvvetleri o zaman (geçen eylûlde) ne derece kudretli ve hazırdı; bunu en iyi bilecek vaziyette siz bulunuyorsunuz. Tek bir emir, düşmanlarımızın topraklarını cehenneme çevirmeğe kâfi idi.»

Ancak Hitler, kendisi dahi, ihtimal bu nihaî çareye baş vurup vurmıyacağını bilemiyor. Ne, Almanyanın bidayette seri zaferler kazanmasına rağmen, harbin uzamasile mağlûbiyete duçar olduğu büyük harpten ve ne de Çin veya İspanya harplerinden, böyle bir hamle ile seri ve nihaî bir zafer kazanılabileceği hakkında ciddî bir kanaat edinilemez. Fakat, maalesef, bunun aksine, yani plânların mükemmeliyetine, zaferlerin çabuk kazanılacağına, düşmanları zayıf veya tedennî etmiş olduklarına dair - Alman tarihinde bundan evvel de felâketli bir rol oynamış olan- batıl imanların, elân (Almanyada) Reich'te cari olduğunu gösteren deliller vardır. Ve yeni Alman kuvvetlerinin gözden geçirilmesile, nazilerin, seri bir zafer kazanmak için bel bağladıkları silâhlara nasıl bütün enerjilerini sarfettiklerini görmek kolaydır. Almanyada bugün, uzun bir harp için elzem silâhlar, piyade kuvvetleri deniz kuvvetleri ve bütün bunların gerisinde diri bir iktisad ile manevî kudret ihmal edilerek, müthiş bir gayretle, tayyare tank ve denizaltı gemileri yapılmaktadır.

Vaziyet böyle olunca, yıldırım harbinden doğabilecek tehlikeleri derpiş etmek icap eder.

Bu çeşid bir taarruz için, son zamanlarda, enteresan bir fikir ortaya atılmıştır: Harp, İngiliz ve Fransız donanmalarına ve bunların sevkülceyşi üslerine yapılacak ezici bir hava taarruzile başlıyacaktır. Bu fikir belki doğrudur, belki bir şayiadan ibarettir; fakat İngilterenin Berlin maslahatgüzarı sızan haberleri, Londradaki Bahriye Nezaretine bildirmeğe lüzum görecek kadar ciddî telâkki etmiş; Bahriye Nezareti de, donanmaya, hava daf'i bataryalarının daimî surette ateşe hazır vaziyette bulundurulması için emir verecek kadar işi ciddî tutmuştur. O sırada, Alman donanmasının Atlantiğe açılması, Amerika donanmasının da, gene ayni zamanda, ânî olarak Pasifik Okyanusuna avdet etmek üzere emir alması basit bir tesadüf olmasa gerektir. Her ne ise, bu hâdise, tayyare tehdidinin yaptığı tesiri gösteren güzel bir misaldır.

Yola böyle çıkılırsa da...

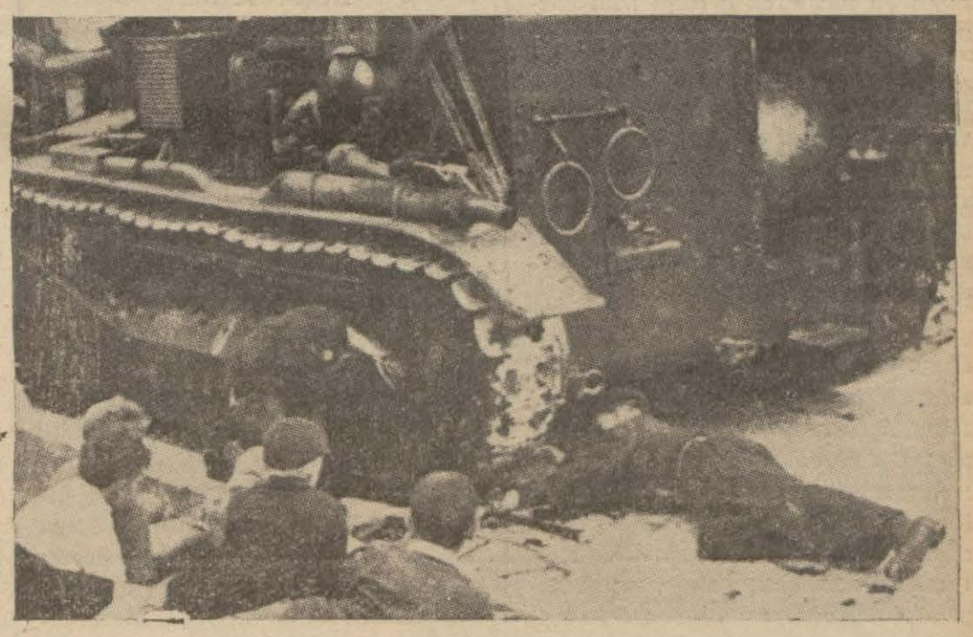

... Yolda böyle kalmak da hesapta vardır...

Almanya ve İtalyanın, ve belki de Japonyanın, bütün hava kuvvetleri, İngiliz ve Fransız donamalarının yığınaklarına, bilhassa Portsmouth, Tolon, Cebelüttarık, Malta, Bizerta ve sair üslerdeki büyük harp gemilerine, taarruz ederek, ittifak devletlerinin katî olarak faik oldukları bu yegâne silâhlarını bir hamlede mahvetmeğe çalışacaklardı. Bu suretle, Almanya ve İtalyanın, şimdi bire karşı dört nisbetinde zayıf olan donanmaları o zaman belini doğrultabilecek ve bir kuvvet olarak ortaya çıkabilecekti.

Okyanuslarda serbesce hareket edebilecek olan hafif denizüstü ve denizaltı gemilerile düşmanın deniz nakliyatına mâni olacak, Fransanın şimalî Afrikadaki ihtiyat müstemleke kuvvetlerile irtibatını kesecek, İngiltere ve Fransanın deniz aşırı ikmal yapmalarına, tehdide maruz müstemlekelerini himaye etmelerine ve İngiltrenin Fransaya büyük bir ordu göndermesine engel olacaktı.

Bu suretle düşman donanmaları saf harici bırakıldıktan sonra, yıldırım taarruzu; havada tam hâkimiyet temini maksadile, İngiliz ve Fransız tayyare meydanlarına; seferberlik ve yığınaklarına mâni olmak üzere, muvasala yollarına; silâh ve cephane ikmaline mâni olmak için silâh fabrikalarına ve kuvvei muharrike istasyonlarına, nihayet, halkın maneviyatını ve mukavemetini kırmak üzere de büyük nüfus kesafeti olan şehirlere tevcih edilecekti.

Havadan savrulan bu «nak-avt darbesi» nin hemen arkasından, bütün Alman ve İtalyan zırhlı ve motörlü kara kuvvetlerinin, ihtimal muhtelif istikametlerden, ve artık havadan tevkif veya tahrip tehlikelerinden masun olarak, Fransaya seri bir taarruzu takip edecekti. (Almanya ile İtalyayı daima birlikte olarak zikredişimin sebebi, vaziyetin en tehlikeli şeklini tedkik etmek isteyişim ve Mussolininin de gittikçe Hitlerin siyasetine âlet olmak istidadını göstermesidir. Bununla beraber, Duçenin Almanya ile birlikte olarak İngiltere ve Fransaya karşı milletini harbe sürükliyeceği; sürüklese bile, İtalyan milletinin bu harbe devam edip etmiyeceği, henüz şüphelidir.)

***

Bu makale serisi devam edecektir. Yarınki nüshamızda:

— Alman tahtelbahirleri niçin kahredici bir silâh olamaz? - sualinin cevabı verilecektir.

Bütün aboneler Sular idaresine hava parası veriyor

Idarenin verdiği su miktarile abonelerden aldığı parayı karşılaştırmak aradaki farkı gösterecektir

Belediye sular idaresinin su parasından başka hava tazyikile işleyen saatlerin gösterdikleri sarfiyattan dolayı hava parası da aldığını geçen gün yazmış ve tanıdığımız iki zatın şikâyetlerini de misal olarak kaydetmiştik.

Bu yazımız üzerine sular idaresinden aynen şu mektubu aldık:

«Sayın gazetenizin 8 ağustos, 939 tarihli sayısının birinci sahifesinde çıkan «Sular idaresine su parasından başka bir de hava parası veriyoruz» başlıklı yazı bizi çok alâkalandırdı. Bu yazıda sözü geçen şikâyetçilerin su tesisatlarını, hesaplarını iyice tedkik ve muayene edebilmemiz için isim ve muvazzah adreslerinin acele bildirilmesini rica eder, saygılarımızı sunarız.»

Bu cevab, dikkatle tedkik edilecek olursa görülür ki Belediye sular idaresi, şümullü bir mahiyette bulunan ve şehrin müşterek bir derdine temas eden bu hava parasını bir iki aboneye inhisar eden mevzii bir hadise olarak mütalâa etmeğe kalkışıyor. Halbuki bizim bu yazımız, mahdud bir kari zümresinin şahsi dileği değildir.

Belediye sular idaresine abone olanların, su sarfiyatlarını arttırmadıkları halde son senelerde verdikleri su parası taksitlerinin mütemadiyen kabardığını anlattık, ve bunu bir iki misal ile de teyid ettik. Şu takdirde şunun, bunun su tesisatında bozukluk, hesabatında yanlışlık aramak gibi mevzii hadiseler, İstanbul halkının bu müşterek derdini izah edemez.

Bu mevzu etrafındaki yazımızın umumi şikâyeti vazih bir şekilde teşrih ettiğine kani olmakla beraber gene tekrar edelim, bu hava parası mevzii değil, umumîdir. Sular idaresinin bilmediği bir şeyi öğretmiş olmadığımıza emin olmakla beraber, bu derdi bir daha anlatalım:

Geceleri, muayyen bir saatten sonra sular kesilmekte ve sabahları saat 5,5 da tekrar akmağa başlamaktadır. Su akmadığı zamanlar, borular hava ile doluyor. Sabahları gelen suyun tazyikile borulara dolmuş olan hava boşalıyor, ve saatler de bu hava boşalırken, mütemadiyen dönerek mevhum sarfiyatı, abonelerin zimmetine kaydediyor. Binaenaleyh vaziyet böyle umumî bir mahiyette olunca, idarenin «Bu hangi abonenin saatine ve tesisatına tealluk ediyor» diye sorması yersizdir. Biz de idarenin bu sualine: «Geceleri suyu kesilen kaç abone varsa onların saatleri böyle hava tazyiki ile dönüyor» cevabını veriyoruz.

Esasen bizim bu iddiamız, yalnız kendi müşahedelerimize münhasır değildir. Bir çok karilerimiz, mektupla, telefonla neşriyatımızı teyid edecek şikâyetlerde bulunuyorlar. Nitekim dün aldığımız bir mektupta dikkate şayan gördüğümüz şu satırları naklediyoruz:

«Bir müfettiş su idaresinin varidat ve masrafını tedkik ederse idarenin ahaliden haksız yere ne kadar para aldığını meydana çıkarabilir. Meselâ idare günde kaç metre mikâbı su vermiş ve kaç metre mikâbı su parası almış ? Bunu tedkik edince halktan füzulî olarak alınan paranın yekûnu meydana çıkar.»

Kariimizin hakkı vardır. Gölden şehre kadar gelen suyun bir kısmı yollarda zayi olsa bile abonelere yapılan tevziatın mikdarı malûm olduğuna ve alınan su parası da gene idarenin hesaplarından çıkarılacağına göre halkın su yerine hava parası olarak ne kadar para verdiği meydana çıkar.

Karı koca arasında

Uzun zamandanberi devam eden kavgalar yaralama ile neticelendi

Dün Aksarayda Muradpaşa mahallesinde karı koca arasında geçen bir yaralama vakası olmuştur.

Bu mahallede; Cerrahkemal sokağında oturan arabacı Mustafa, birkaç senedenberi Suzan isminde bir kadınla beraber yaşamaktadır.

Suzanı nikâhla alacağını vadeden arabacı Mustafa, bir türlü bu sözünü yerine getiremediği için sık sık kavga etmektedirler.

Suzanla Mustafa dün gene ayni mesele yüzünden kavgaya tutuşmuşlar az zamanda işi büyütmüşlerdir. Bir aralık asabiyete kapılan Mustafa, eline geçirdiği keskin bir cisimle Suzanın üzerine atılmış, adamakıllı dövüp yaralamıştır.

Suzanın feryad ve istimdadına yetişen zabıta memurları, Mustafayı yakalamışlar, Suzanı da tedavi altına aldırmışlardır.

Kitaplar Mecmualar

Sanatkâr nerede?

Genç muharrirlerin değerli yazı, hikâye ve resimlerile intişara devam eden aylık sanat, edebiyat, sosyoloji mecmuası SES bu ay çıkan nüshasında B. Falih Rıfkı Atay'ın bir makalesini neşrediyor. İstanbulun imarında sanatkâra olan büyük ihtiyacı hatırlatan bu güzel yazıyı SES'den naklediyoruz:

Geçen ay İstanbula geldiğimdenberi onu iç sokaklarda, ana caddelerde, şehirde ve sayfiyelerde, bahçelerde ve yapılarda, Rumelihisarı mezarlığının önünde, her tarafta arıyorum. Bahçıvan, mühendis, boyacı, kalfa, ustaları ve çırakları ve âletleri ile her adımda karşıma çıkıyor. Bunlar muazzam ebadda bir çirkinlik inşa etmektedirler. Çünkü zevk kültürünün, inşa ve hayatın bütün teferrüatına hâkim olmak lâzımgelen sanatkârın mürakabesinden mahrumdurlar.

Üsküdar yamaçlarında bir ahşap evin boya rengi İstanbul peyzajına tesir eder. Bir kışla badanası, grupun, tulûun, sabah ve akşam saatlerinin tadını kaçırır. Hisar mezarlığı lâtif bir köşe idi: Onu tarhip eden şey, yolun genişlemesi değildir. Duvarların yeniden tanzimi sanatkârlar tarafından yapılmamış olmasıdır. Bu duvarlar, bir tablo yapmak kadar ince bir işti.

Caddelere renk seçmek gene böyle bir zevk, hele eski kültürün tamamen sukut etmiş olduğu bu buhran devrinde, münakaşalı bir sanat meselesidir. Cepheler böyle, parklar böyle, her şey, evlerin içinden gayri her şey böyle!

Geçenlerde bir Yugoslav şairi ilk defa olarak İstanbula gelmiş. Türk âbidelerini hiç tanımıyormuş. Süleymaniyenin etrafındaki eski binalara hayran olmuş. Bizzat caminin avlusuna girince hayreti büsbütün artmış. Sonra etrafına bakınmış. Kendisini gezdiren Türk dostuna demiş ki:

«— İyi ki İstanbulu kaybetmemişsiniz, yoksa bu âbideleri yapmış olanların, şu mahallelerde oturanların cedleri olduğuna kimse inanmıyacaktı!»

İnşa ve urbanizm bakımından bir kalkınma devrindeyiz. Mesele basittir: Bir liradan bir milyon liraya kadar küçük, büyük her masraf şehri mikdarınca ya güzelleştirir; ya çirkinleştirir. Eğer en küçük iş dahi - bir bahçe parmaklığına kadar - sanatkâr mürakabesinden geçerse, bir kaç sene sonra yalnız şehir manzarasının değil, umumi zevkin dahi genişlemeğe başladığını, yeni bir kültür devrine girdiğimizi hissedersiniz. Böyle olmazsa şehir maddeten yapıldığı nisbette manen bozulmakta devam eder ve kimbilir nice nesiller için, bir çimento mezarlığı içine gömülür, gider.

Belediyenin ilk yapacağı şey yeni umran işlerini beledi hizmetlerden ayırmak, ve muhtelif mütehassıslarla beraber ve hepsinin başında sanatkârlardan mürekkep bir imar kontrol bürosu kurmaktır. Prost plânının tatbikatına onlar bakmalıdırlar.

Bir güneş nasıl doğdu

Mardinde «Ulus Sesi» gazetesi muharrirlerinden B. İbrahim Necdet Göker, bu isimle küçük bir kitap çıkarmıştır. Eser milli heyecan günlerimizden hatıralardır. Mardinde basılmıştır. Fiati 20 kuruştur.

Karasinek ve Sıtma

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti neşriyatından olmak üzere «Karasinek» ve «Sıtma» isimlerini taşıyan iki broşür neşredilmiştir. Halkın bu iki belâdan korunması için alınacak sıhhî tedbirleri ihtiva eden bu broşürler parasız dağıtılmaktadır.

M. T. A.

Maden tedki vek arama enstitüsü tarafından üç ayda bir neşredilen M. T. A. mecmuasının temmuz sayısı çıkmıştır. İçinde madenciliği alâkadar eden etüdler ve haberler vardır.

Mahkemelerde

Iki amcazadenin kavgası

Bıçaklarla biribirinin üzerine atılıp feci şekilde yaralanmışlar

Kadın yüzünden kavga ederek bıçakla birbirlerini vuran ve ikisi de suçlu sıfatile mahkemeye verilen iki amcazadenin mevkufen muhakemelerine asliye birinci ceza mahkemesinde başlandı. Bunlardan Rizeli Kâzım Kasımpaşada oturmakta ve tesviyecilik yapmaktadır. Amcazadesi Hüseyin de gemi tayfasıdır.

Kâzımla Hüseyin Kasımpaşada bir kadın meselesinden kavgaya tutuşmuşlar, bıçaklarla birbirlerinin üzerlerine saldırmışlar ve Hüseyin bir ay, Kâzım da bir hafta hastanede yatacak derecede yaralanmışlardır. İki kavgacı yaralanınca vücudlarından kanlar akarak sokağa fırlamışlar, Kâzım:

— İmdad yetişiniz, Hüseyin beni öldürüyor.

Diye haykırmağa başlamış, Hüseyin de:

— Katil var. Kâzım beni vurdu.

Diye feryadı basmış... Sokağı velveleye veren bu bağırtıları polisler duyup koşuşmuşlar, kavgacıların her ikisini de kan içinde görünce alıp hastaneye kaldırmışlardır.

Kâzımla Hüseyin, yaraları tedavi edilip iyileşince evraklarile birlikte mahkemeye verilmişlerdir.

Dün birinci ceza mahkemesinde muhakemeye başlandı. Kâzım otuz yaşlarında, uzun boylu, esmer bir delikanlı. Üzerinde lâcivert ceket, açık renk pantalon ve ayaklarında şık, beyaz ayakkabıları vardı. Amcazadesi Hüseyin de ayni yaşlarda, fakat kısa boylu ve vücudu fazla yıpranmış görünüyordu. İkisi de jandarma muhafazasında mahkeme salonuna girdiler. Evrak okunduktan sonra reisin suali üzerine Kâzım vakayı şöyle anlattı:

— Vaka günü komşuda oturuyordum. Bir aralık komşulardan biri koşarak geldi: «Amcazaden Hüseyin seferden gelmiş. Kendisini bilmiyecek derecede sarhoş. Evde bağırıp çağırıyor, ortalığı altüst ediyor» dedi. Derhal koştum. Eve girdiğim zaman Hüseyinin elinde bir bıçakla sağa sola saldırdığını gördüm. Bir kazaya meydan vermemek için yanına sokuldum ve bıçağı elinden almak istedim. Hüseyin bana da hücum etti ve ikimiz birden yere yuvarandık. Bir müddet de yerde boğuştuk. İşte bu boğuşma esnasında Hüseyinin elindeki bıçakla ikimiz de yaralandık. Bütün kabahatlar Hüseyindedir.

Reis, Hüseyine sordu:

— Kâzımın anlattıklarını dinledin. Vaka hakikaten böyle mi oldu? Sen de anlat bakalım...

Hüseyin telâşla yerinden fırladı, rüzgârdan, güneşten yanmış yüzünü buruşturarak başını salladı:

— Yalandır hâkim bey. Tamamile yalan söylüyor. Ben gemi ile sefere çıkmıştım. On beş gün denizde kaldım. Bu on beş gün içinde Kâzım burada benim aleyhime dolaplar çevirmiş. Zaten ötedenberi karım İfakatla Kâzımın münasebetlerinden şüpheleniyordum. Ben seferde iken karımla Kâzım uyuşmuşlar, ikisi bir olarak beni öldürüp beraber yaşamağa karar vermişler.

Seferden gelince bunu haber aldım, doğruca eve gittim. Karım da evde yoktu. Vücudum kirlendiği için çamaşır değişmek istedim. Ben çamaşır ararken Kâzım elinde bir bıçakla içeriye girdi. Küfür ederek üzerime atıldı. Beni öldürmek istediği vaziyetinden anlaşılıyordu. «Kâzım, ne yapıyorsun? Ben senin amcazadenim. Bunu unutuyor musun?» diye kendisine yalvarıp yakardım. Fakat o söz dinlemiyor, hep bana saldırıyordu. Kendimi kurtarmak için ben de onun üzerine altıldım ve elindeki bıçağı almak istedim. Parmaklarım kesildi, parça parça oldu. Artık takatım kalmamıştı. Kâzım üzerime çullanarak bıçakla vücudumun on dört yerinden yaraladı. Ben kanlar içinde yere yuvarlanınca o da öldüğümü zannederek bırakıp kaçtı.

Kâzım gittikten sonra ben de sürüne sürüne kapının önüne çıktım ve bağırmağa başladım. Biraz sonra polisler yetişerek beni hastaneye götürdüler. Ben sarhoş değildim. Bıçağım da yoktu. Kâzımı ben vurmadım. Kabahatlı kendisidir. Cezalandırılmasını istiyorum.

Şahitlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakıldı.

Ev, Apartıman kiralamak için

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıtadır.

Tefrika No. 37

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

Kapısı hafifçe vuruldu.

Genç kadın:

— Buyrun! - dedi.

Kanad açıldı.

Vehbi, sırtında gayet zarif bir rop döşambrle girdi.

— Benim... Sizi rahatsız etmiyorum ya...

Sesinde hem rica, hem de istihza hissediliyordu. Necile gayet sakin bir eda ile başını salladı.

Vehbi odaya şöyle bir göz attıktan sonra hayretle:

— Hâlâ ayni vaziyette, yol kılığında mı oturuyorsunuz?... Düğün gününde böyle geç yatmak?..

— Bugünün benim için diğer günlerden farkı yok ki...

— Yorulmuşsunuzdur sanıyordum.

— Yooo...

— Tebrik ederim... Sıhhatinizin pek mükemmel olduğuna delildir. Bu kadar davet, ziyafet.. saatlerce arabayla yolculuk...

— O kadar mühim değil.

— Bravo...

Oturmaya davet edilmesini bekler gibi ayakta duruyordu. Fakat bu teklifin gelmediğini görünce lâübali bir eda ile yaklaştı. Bir koltuğu çekerek şöminenin yanına kuruldu.

Necile lâkayıd nazarlarla kocasının hareketlerini takip ediyordu. Erkeğin, yanına yaklaştığını görünce o koltuğunu itti. Ve zilin el altında bulunup bulunmadığına baktı.

Delikanlı bu manevraların farkındaydı. Biran asabileşti. Bıyıklarının ucunu büktü, dudaklarını ısırdı.

Sonra gene kendini yenerek gülümsedi:

— İlânı harp mı ettin?

— Harp mı?... Niçin?

— Ben de onu soruyorum.

Genç kadın:

— Aramızda konuşacak birşey yok ki... - dedi. - Şeraitimi peşin söyledim. Kabul ettiniz.

— Çocukluk!

— Öyle mi telâkki ediyorsunuz?

— Tabiî...

Necile, mağrur bir eda ile:

— Zannederim, namusunuz üzerine söz vermiştiniz!.. - dedi. - Sizinle evlenirken sözünün eri bir insana hayatımı bağladığımı sanmıştım...

Vehbi:

— Canım, Necile... Böyle mukavelelerin ciddî olacağını nasıl düşünebilirsiniz?

— Yemin ederim ki...

— Bir kere düşünün... Bugün evlendik... Resmen zevcinizim... İstiyorsunuz ki sizin gibi güzel, harikulâde bir karım olsun da karşısında lâkayıd kalayım... Buna imkân var mı?... O şekilde hareket etmiş olsam, sizi tahkir etmiş sayılırım. Zira bu münasebette sizin şahsınıza değil, servetinize göz atmış sayılırım...

— Çok güzel muhakeme ediyorsunuz...

— Beni dinleyin; bugün benim karımsınız... İddianızda inad ederek beni üzmeyin... Bu ayrı yaşayış benim için olduğu kadar belki size de ağır gelecektir.

— Benden ayrı yaşamak size pek mi ağır gelecek?

— Tabiî... İnsan buz olmalı ki sizin kadar güzel bir kadının karşısında hissiyatı coşmasın...

— Alay etmeyin.

— Alay mı?... Ne münasebet?... Burada geç vakıt, bu odada başbaşayız... Güzelliğinizin, tazeliğinizin rayihası karşısında kanım damarlarımda ateş gibi akıyor. Kalbim çarpıyor. Herşey bizi aşka davet ediyor. Haydi Necilecğim... Bu bahar kadar taze dudaklarından bir muvafakat cevabı bekliyorum.

Diz çöktü.

Kızın bacaklarına sarıldı.

Necile, onu iterek, yorgun bir eda ile:

— Niçin bu rolleri oynuyorsunuz, beyefendi? Hissiyatınızda samimî olsaydınız belki de sözünüzde durmamanızı bir dereceye kadar mazur görürdüm. Fakat, bu sözlerinizden hepsinin sahte, yalan olmadığını iddia edebilir misiniz?

Erkek bir yılan tarafından ısırılmış gibi yerinden fırladı.

— Bana bu muameleyi etmeniz için benden iğrenmeniz lâzım gelir.

— Hayır... Nefret etmiyorum... Fakat istemediğim bu yoldan yürümekte devam ederseniz ihtimal tiksinirim de...

Vehbinin rengi öfkeden uçtu.

O Necileyi aşkın ifade ettiği mâna ile sevmiyordu. Fakat güzel bir kadın diye arzu ediyordu. Hele bu akşam karısını kollarına almağı iyice aklına koymuştu. İki adım attı. Kadının kolunu asabî parmaklarile yakaladı.

— Sen benimsin.. Bana aidsin.. Bu garip vadi ciddiye alarak seninle alâkadar olmasam, asıl o vakıt benden nefret etmeğe hakkın olurdu... Bu gece, hemen bu gece benim olacaksın... İlerde, bu zorlamamın mânasını, kıymetini anlıyacak, şimdi belki kaba bulduğun bu hareketimi makul, muvafık bulacaksın...

Genç kadını kendine çekmek, belini kollarile sarmak teşebbüsünde bulundu.

Nasıl oldu, bilinemez; erkeğin mütekallis parmaklarından Necile kendini kurtardı. Sıçrıyordu. Vehbi, yerde, karısı ayaktaydı.

Kadın zilin yanına gitmişti.

— Sizin bu derece alçak olduğunuzu tahmin etmemiştim! - dedi. ? Şayed bir adım atarsanız çıngırağı çalacağım. Sizinle pek çirkin bir hesaplaşmada bulunmaktan kaçınıyordum. Akıllı olduğunuzu, beni buna mecbur etmiyeceğinizi sanıyordum. Mademki zorluyorsunuz? Öğrenin öyleyse...

Böyle söylerken, göğsünden sedef kabzalı, kadife kınlı bir hançer çıkardı.

Erkek:

— Oooo... Pek tedbirli davranmışsınız! - diye acı acı güldü.

— Bundan başka kime güvenebilirdim?... Büyükannem ihtimal beni çok seviyor. Fakat asalet kaidelerini, içtimai mevkii bana tercih ediyor. Her tabakada haydudlar ve güzideler olduğunu düşünemiyor. Amma ben onu itham etmiyorum. Düşüncelerine hürmet ediyorum. Bu izdivacı istemekle iyiliğimi düşündüğünü bildiğim için yaptığı fenalığı affediyorum.

(Arkası var)

İNGİLİZ GAZETELERİ

Siyasî haberleri kimler, nereden ve nasıl öğrenirler ?

Hariciye Nezaretile yapılan temaslar, doğru haber vermekle meşhur bir kaç gazeteci

Dünya hadiselerine ve bilhassa beynelmilel buhranın muhtemel inkişaflarına dair her gün ecnebi gazetelerde bir takım haberler okuyorsunuz. Avrupanın muhtelif memleketelrinden gelen haberler arasında doğruluklarında en az tereddüd edilenleri hiç şüphe yoktur ki İngiliz gazetelerinin haberleridir.

İngiliz gazeteleri, bir ikisi müstesna olmak üzere, doğruluklarından ve yahut doğruluğa yakınlıklarından şüphelendikleri haberleri yazmazlar.

Dünya gazetelerinin kâh okuyucularını ümide, kâh bedbinliğe sevk eden bu haberleri nereden aldıklarını öğrenmeğe merak ediyorsunuz, değil mi? Bu merakınızı tatmin için şunu söyliyelim ki siyasî muharrirler ve muhabirler muhtelif memleketlerde muayyen yerlerden haber alırlar.

Meselâ Amerikada dünya vaziyetine aid haberler, Beyaz saraydan verilir. Esasen Reisicümhur B. Roosevelt, haftanın muayyen günlerinde gazetecileri davet ederek dünya hadiseleri hakkında kendilerini tenvir eder ve kendi noktai nazarını da anlatır.

Berlinde gazetecileer siyasî haberler, Wilhlemstrasseden, Pariste Quai d'Orsay'dan, yani Alman ve Fransız Hariciye Nezaretelrinden verilir. Fakat dünya siyaseti havadislerinin asıl merkezi Londrada Downing Street'tir.

Downing Street, Londranın çok sakin ve mütevazı bir caddesidir. Bu caddede başılca üç bina vardır. Caddenin bir kenarında İngiliz Hariciye Nezareti binası ve bunun karşısında 9 ve 10 numaralı iki mütevazı bina bulunuyor. 9 numaralı binada İngiliz Maliye Nazırı, 10 numarada da İngiliz Başvekili oturur.

Başvekilin ikametgâhı, muhtelif nezaret binaları arasında en küçüğü ve en mütevazıdır.

İngilterenin haricî siyasetine aid müzakereler, Downing Stretteki İngiliz Başvekilinin ikametgâhında cereyan ettiği halde gazetecilere havadis vermek salâhiyeti yalnız Hariciye Nezaretine aiddir.

Dünya siyasî havadislerinin merkezini teşkil eden İngiliz Hariciye Nezareti binasının da muhteşem bir manzarası yoktur. Hariciye Nezaretine memur olan gazete muhabirleri hususî bir duhuliye kartını hamil bulunuyorlar. Bu kartı hamil olmıyan siyasî muhabir ve muharrirler Nezarete giremezler. Kartı hamil olanlar ise, hiç bir kayde tâbi olmaksızın Hariciye Nezaretine girerler. Otomatik bir asansörle ikinci kata çıkarlar. İkinci katta, muhteşem dolaplarla mücehez bir koridor vardır. Bu dolaplar üzerinde esrarengiz bir takım rakamlar göze çarpar. Bunlar evrak hıfzına mahsustur. Fakat bu dolaplarda mahrem ve mühim evrakın saklandığını sanmayınız.

Koridorun nihayetnide, 6 - 8 kişinin ferah ferah oturacakları kadifeden iki büyük koltuk vardır. İki koltuğun karşısında: «Sigara içmek, katiyen yasaktır» lâvhası göze çarpar. Maamafih bu memnuieyete rağmen koridorun bir çok yerlerinde sigara tablaları vardır. Koridorun içi de sigara dumanlarile doludur.

İngiliz Hariciye Nazırı, pek nadir ahvalde ziyaretler kabul eder. Gazeteciler, havadisleri Nezarete bağlı matbuat idaresinden alırlar. Gazetecilere havadis veren memurlar, ya meslekten yetişmiş diplomatlardır; yahut gazetecilik yapmışlardır. Muhabir ve muharrirler buradan aldıkları haberleri, hususî istihbarat diye yazarlar ve Hariciye Nezaretinden aldıklarını katiyen ima etmezler. Bu değişmiyen bir ananedir. Bir gazetecinin havadis membaını gizli tutması, gazetecilik mesleği icabatındandır.

Solda: News Chronicle gazetesinin siyasi muharriri B. Vernon Bartlett
Sağda: Haberlerinin doğruluğu ile maruf olan eski gazetecilerden ve bugünkü İngiliz mebuslarından B. Baxter

Bu ananeye İngiliz gazetecileri bihakkin riayet ederler ve bunu meslek haysiyetinin icabatından addederler. Resmî mahiyette havadisler ise Hariciye Nezaretinin direktifleri dairesinde Nezaretin mesul memurları tarafından verilir.

Gazeteciler, iki kanapede otururak matbuat müdürlüğü tarafından havadis vermek için vaki olacak daveti beklerler. Salâhiyettar memur, gazetecileri kabul ederek sordukları suallere cevap verir. Daha doğrusu kaçamaklı mukabelelerde bulunur. Bunun üzerine salâhiyettar memurla gazeteciler arasında, havadis almak için bir münakaşa düellosu cereyan eder.

Hariciye Nezaretinde havadis almak için vaki olan bu şahsî temaslardan başka her gün muntazaman gazeteci içtimaları vukubulur. Öğle vakti Reuter, Havas İngiliz ve Amerikan Association Presse ve diğer büyük ajansların mümessilleri, günün hadiselerini doğru bir surette kaydetmek için Hariciye Nezaretinde toplanırlar. Amerikan ajanslarının muhabirleri ve İngiliz gazetelerinin siyasî muharrirleri, ayrı ayrı kabul olunur.

Maamafih tecrübe ile sabittir ki, gazeteciler, mühim haberleri, resmî makamlardan ziyade kendi aralarında toplarlar.

Her maruf gazetecinin, yüksek makamlar ve nazik diplomatik mevkiler işgal eden tanıdıkları, dostları vardır. Klüplerde, hususî sosyetelerde onlarla görüşür, muhavere esnasında işe yarıyacak havadisleri, toplar ve kendi malûmatile birleştirerek siyasî makale ve ya havadısını yazar.

En mevsuk siyasî haberlere vakıf gazeteci Geope Doowson'dur. Bu 64 yaşındadır ve Times gazetesinin başmuharriridir. Hiç bir zaman, İngiliz Hariciye Nezareti koridorlarında görünmez. Bir insan İngilterede senelerce müddet kalsa bile Times gazetesile İngiliz Hariciye Nezareti arasındaki münasebetlerin mahiyetini öğrenemez.

Hükûmet mi Times gazetesi üzerinde, yoksa Times gazetesi mi hükûmet üzerinde müessir olur? Bunu ayırmak kabil değildir.

Doğru olan bir şey varsa, o da her iki şıkkın da doğru olduğudur. Times başmuharriri B. Doowson bütün İngiliz nazırlarile sıkı temastadır ve B. Chamberlain'in şahsî dostudur. Times'in başmakaleleri, Başvekilin ilham eseri olduğu tahmin edilmektedir.

Doowson çok çalışkan bir gazetecidir. Gece yarısından sonra geç saatlere kadar Times'te bulunur. İsmi gazetenin hiç bir tarafında görünmez. Reklâmdan nefret eder. Hiç bir yerde de fotografı bulunamaz.

Hariciye Nezaretinin koridorundaki koltuklarda İngilterenin sahibi nüfuz diğer gazetecilerine de raslamak mümkündür. Bunlar arasında News Chronicle gazetesinin siyasî muharriri B. Vernon Bartlettir. Kendisi son zamanlarda mebus seçilmiş, fakat gazetecilikten ayrılmamıştır.

B. Bartlett havadislerini, vazifeşinas bir muhbir gibi, birer birer toplar, arkadaşlarına yardım etmeği de ihmal etmez. Diğer zeki ve kulağı delik bir gazeteci de Daily Telegraph gazetesinin siyasî muharriri Gordon Lenox'tur. Bu zat, B. Eden Hariciye Nazırı iken en doğru siyasî haberleri yazardı. Maamafih bugün de Lenox'un yazıları, en sağlam haberlere dayanıyor.

Chamberlain kabinesinin en keskin münekikdlerinden biri Manchester Guardian gazetesinin siyasî muharriri B. Boyt'tur. O da İngiliz Hariciye Nezareti koridorunun daimî müdavimlerindendir.

Manchester Guardian gazetesi, bir vilâyet merkezinde çıkmakla beraber, Londrada çıkan ve günde bir milyon nüsha satan bir çok gazetelerden daha ziyade nüfuz ve tesir sahibidir.

Gene bir vilâyet merkezinde çıkan muhafazakâr Yorkşayir Post gazetesi de ayni nüfuz ve ehemmiyeti haizdir. Bu gazete, Eden - Churcih grupunun fikirlerine tercüman oluyor. Mühim bir siyasî hadise olmadığı zamanlarda, İnglizi Hariciye Nezaretinin koridorları sükûnetlidir. Fakat bu buhranlı günlerde Hariciye Nezaretinin koridorları arı kovanı gibi kaynıyor.

Bursalıların dilekleri

Bursa mebusları halkla temaslarına devam ediyorlar

Bursa (Akşam) — Birkaç günden beri şehrimizde toplanan Bursa mebuslarından bir grup, halkla temas ederek tedkikler yapmaktadır. Bu tedkikler, canlı bir alâka uyandırmıştır.

Ticaret odasında yapılan ılk toplantıda, Bursa fabrikatörleri, muhtelif dileklerde bulunmuşlardır. Bu dilekleri şöyle hülâsa etmek mümkündür:

Bursada ipek dokuma sanayii günden güne gelişmektedir. Fakat buna mukabil teknisyen amele ve usta yetişmediğinden, bu ihtiyacı karşılamak üzere Bursa Sanatlar mektebinde bir dokumacılık şubesi açılmalıdır.

Fabrikatörler, muharrik kuvvetle çalışmıyan ve işçi sayısı ondan noksan olan müesseselerin Muamele vergisi muafiyetine de temas etmişler ve evvelce yapılan müracaat üzerine hazırlanmakta bulunan bu işe ait kanun projesinde mebuslarımızdan yardım istemişlerdir.

İşçi borsası açılmasına ait, İş kanununun iki maddesinin devletçe teminini istiyen fabrikatörler, itirazları tedkik komisyonu için de, evvelce olduğu gibi muvazzaf teşkilâtın yeniden kurulmasını temenni etmişlerdir.

Sanayide kullanılan elektriğin indirilmesi, meslekî kurslara devam mecburiyetinin yüzden aşağı işçisi bulunan müesseselere de teşmili ve iki tezgâhlı imalâthanelerin İş kanununa tabi tutulmaları da fabrikatörlerin dilekleri arasındadır. Bundan başka, devletin istatistik bakımından malûmat toplamağa salâhiyetli makamlarından gayri dairelerin sık sık ve cevabı uzun sualler sorduklarından şikâyet ederek, böyle malûmatın, devletin salâhiyetli makamlarından alınarak, kendilerinin büyük bir müşkülden kurtarılmalarını rica etmişlerdir.

Bursa mebuslarından bir grup, solda B. Nevzad Ayan, ortada B. Fazlı Güleç, sağda B. Sadi Konuk

Belediye salonunda müntehibi saniler ve halk mümessillerile yapılan toplantı daha enteresan olmuştur. Burada konuşulan muhtelif mevzular arasında su, elektrik, inşaat, hastane, orman gibi işler yer almıştır.

Bundan sonra Bursanın turistik vaziyetinin inkişafı üzerinde durulmuş; Bursa - Karaköy demiryolunun yaptırılması; şehrin imarı, Çekirgenin modern bir su şehri haline konulması ve Uludağın tabiî servet ve kabiliyetlerile mütenasip teşebbüslere girişilmesi için behemehal devlet yardımına ihtiyaç bulunduğu tebarüz ettirilmiştir.

Bursa mebusları, şehirden sonra Mudanya, Karacabey ve M. Kemalpaşa kaza ve köylerine de uğramışlar, halkla temaslarına devam etmişlerdir.

Iktisad Vekili Kâğıd fabrikasını gezdi

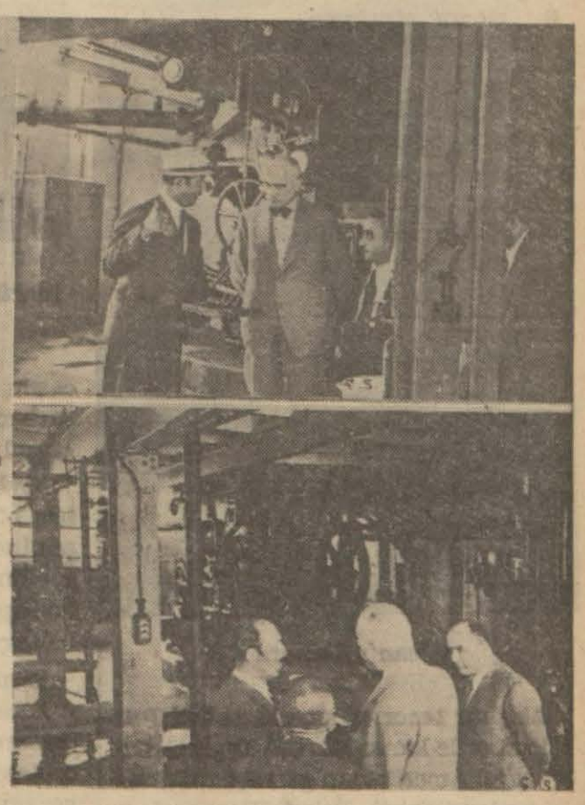

İzmit (Akşam) — İzmiti ziyaret eden İktisad Vekili B. Hüsnü Çakır kâğıd fabrikasında tedkilerde bulunmuş, sellüloz fabrikası inşaatını da gözden geçirmiştir. Resimler İktisad Vekilini müsteşarla beraber kâğıd fabrikasında iken gösteriyor.

Muğla (Akşam) — Muğla ortaokul talebesi, geçen ders yılı zarfında yaptıkları resim ve diğer eserlerden, mürekkep zengin bir sergi açmıştır. Halk, bu sergiye büyük alâka ve rağbet göstermiştir. Muvaffak sayılan sergide elişleri, tablolar, karikatür ve resimler, muhtelif sepet işleri ve saire çok güzel ve canlıdır. Yukarıdaki resimde bu sergi görünüyor.

SİNEMA

Martha Eggerth, Pariste kocası Kiepura'yı bekliyor

Meşhur tenor Polonyada millî müdafaa menfaatine konserler veriyor

Martha, kocasile birlikte Pariste yerleşiyor. Bahçeye bakan güzel bir apartıman bulmak istiyor

Jean Kiepura

Martha Eggerth ve kocası Kiepura bir gezinti esnasında

Martha Eggerth

Meşhur tenor ve sinema artisti Jean Kiepura ile karısı Martha Eggerth iki ay evvel Amerikadan gelmişler, Pariste yerleşmişlerdi. Fakat Kiepura burada çok kalmadan Polonyaya hareket etmeğe mecbur olmuştu. Bunun sebebi dünya vaziyetinin aldığı şekil üzerine Polonyanın silâhlarını arttırmak için bütün kuvvetile çalışmağa karar vermesi idi. Halk müdafaa vesaiti temini için teberrüatta bulunurken iyi bir Leh vatanperveri olan Kiepura buna seyirci kalmağa razı olmamış, hemen Varşovaya koşmuştu.

Kiepura iki aydanberi Polonyanın her tarafını gezerek millî müdafaa menfaatine konserler vermekte, şarkılar söylemektedir. Artist bu vazife için herşeyi bir tarafa bırakmıştır. Hattâ Fransada çevireceği filme başlamağı da tehir etmiştir.

Martha Eggerth kocasının gelmesine intizaren Pariste bir otelde oturmakta, kendilerine iyi bir apartıman aramaktadır. Sevimli yıldız diyor ki:

«— Bu defa Pariste temelli surette yerleşeceğiz. Bunun için tutacağımız apartımanın ferah olmasını istiyorum. Apartıman bir bahçeye bakmalı, aydınlık olmalıdır. Herhalde Pariste böyle apartımanlar vardır.»

Martha ayni zamanda fransızca ders almakta ve her gün iki saat musiki ile meşgul olmaktadır. Martha evvelce hiç fransızca bilmezken şimdi fransızcasını çok ilerletmiştir. Yalnız konuşurken bazı kelimeleri unutmakta: «Nasıl derler?...» diye sormaktadır.

Sevimli artistin fransızca hocası yaşlıca bir kadındır. Dersleri mükâleme şeklinde devam etmektedir. Martha az zaman içinde bir Parisli gibi fransızca konuşmak istiyor. Bunun için ciddî surette çalışmaktadır.

Kiepura Parise döndükten sonra karı koca operada birkaç mühim rol alacaklardır. Bundan başka filim çevireceklerdir. İkisinin bir arada mı oynıyacağı, yoksa ayrı ayrı filimlerde mi rol alacakları henüz belli değildir.

Martha Eggerth aslen Macardır. Fakat kocasile ayni hisleri beslemektedir. Yani Polonyaya kuvvetli surette bağlıdır ve mihver tarafını değil, demokrasiler tarafını iltizam etmektedir.

Artist fransızcayı öğrendiğinden çok memnun görünüyor. Bir gazeteciye demiştir ki:

— İngilizce, almanca ve macarca bilirim. Şimdi fransızcayı da öğrendim. Yakında lehceye başlıyacağım. Fakat lisan hususunda kocamın yanında ben âdeta cahil kalırım. O lehce, macarca, ingilizce, almanca, fransızca, italyanca, ispanyolca bilir. Hem bütün bu lisanları pek iyi bilir.

At koşularında bahsi müşterek

Süratli koşan bir hayvanı evvelden tanımak için nelere dikkat etmeli?

Anadolu ile İranda at koşturanlar hayvanı tarif ederken ayakları kalem gibi derler. Bundan ayakların kalem gibi ince ve düz olduğunu kasdederler. Bu tabir ayakların kalem gibi düz olmasını doğru olarak ifade ederse de ayakların inceliği devamlı koşan hayvanlar için iyi bir işaret değildir. Basra ile Yemen kıtalarının ve İranın Acem körfezine yakın mıntakalarında gayet süslü ve ceylân güzelliğinde ince bacaklı at ve kısraklar çokça bulunursa da bunlar hiç bir vakit Arap kısraklarının yerini tutamazlar. En iyi ve devamlı koşan hayvanların ayakları kalem gibi düz, yani hangi istikametten bakılsa eğrilik görülmez. Kalın kemikli ve dizkapaklarında farkedilecek kadar geniş; bukağılık denilen kısmın mümkün oldukça dik ve tırnaklarının çizgisiz, düz ve yuvarlak, büyük ve tırnağın meyli 45 derece ve hayvan dört ayak üzere tabiî bir halde dururken ayak ve bacak istikameti toprağa amud olursa o hayvanın başka bir ârızası yoksa mutlaka iyi ve devamlı koşacağına inanmak lâzımdır.

Hayvanın baldır kısmile bacak kısmı arasındaki zaviye açık, yani arka ayağın toprağa bastığı noktanın mümkün mertebe hanep ucunun şakul noktasına yakın olması mühim ve daima aranılan bir vasıftır. Koşularda çabuk kesilen hayvan ya ciğerlerin müsaadesiz olması yüzünden iyi nefes alamamaktan, yahut ayaklarında ve sağrıda her hangi bir ârızadan yahut bukağılığın fazla uzunluğundan dolayı kesilir. Kısa bukağılıklı hayvanlar vakia binicisini sarsarsa da fazla mukavemetlidir.

Boyun: Başa yakın mahalli ince, omuzlarla göğse bitişik yeri kalın ve ekseriya cidagunun yüksek noktası boyunca yukarı doğru uzanıp hayvanın başile birleşen boyun iyi koşan bir hayvanın boynu demektir.

Bununla beraber cidagunun yüksek noktasından başa doğru hafif bir ufak kavis yaparak başa bitişik olan bazı Avrupa atlarının da devamlı koşular kazandıkları görülmüştür. Hayvanın tabiî uzunluğunun en mühim kısmını boyun ile sağrı teşkil etmelidir. Boyunun başa muttasıl olduğu mahalli ile yanak kemikleri arası ne kadar geniş olursa, yani yanak kemiklerinin arası ne kadar geniş olursa o atın çok devamlı koşuya istidadını gösterir.

Baş: En iyi ve makbul baş murabbaî denilen baştır ki İngilizler, cins Arap Hamdanî atlara mahsus bu nevi başları çok iyi tesalüple kendi atlarına nakletmişler.

Böyle bir başta gözler arası geniş ve alın biraz yumru, gözler büyük, açık ve patlak denecek kadar ileriye fırlamış; kulaklar dik ve sivri; alından burna doğru kuru ve biraz hafif çukurluk yaparak burnu teşkil eder. Burun delikleri mutlaka geniş ve içerisi berrak kırmızı olmalı, Arap at cinsinin en maruf hayvanlarından Saklâvî kısraklarının müstesna olarak kulakları biraz gevgeç olur. Arabıstanda da her türlü vasıfları havi iki kısrağın yüksek boylusu hemen ekseriya kısa boylusunu geçtiği sabittir. Bütün fennî ve tecrübevî vasıfları haiz olan koşu hayvanının koşuya tekaddüm eden günlerdeki idman tecrübelerinde asgarî ve âzamî zaman zarfında katolunan mesafe ile hayvanın hararet derecesi ve nabzı gözönünde bulundurulmalıdır.

Koşu atlarının göğüsleri ileriye doğru fırlak ve geniş olur. Çok geniş göğüslü hayvan uzun koşulara mütehammil ise de ekseriya süratten kaybeder. Dar göğüslü hayvanlarda kısa mesafelerde - başka vasıfları yerinde ise - süratle koşabilir, fakat devamlı koşuda geri kalır.

Karın: Hayvanın karnı kaburgalarla önden tahdid edildiğine göre geniş kavisle teşekkül etmiş olan kaburgalar idmanlı hayvanlarda karından ayrı olarak yere daha ziyade yaklaşmış olur. Ekseriya İngiliz koşu hayvanlarının karın ve kaburgaları böyle görünür. Lâkin daima faaliyette bulunmak suretile idmanlı Arap kısrak ve atlarının karınları kaburgalar hizasında ve bazan daha fazla yere yakın olabilir.

Çerkes ve Anadolu usulile hayvana idman yaptırılınca karın büsbütün çekilir ve kaburgalardan daha çok yerden uzaklaşmış olur (tazı karınlı).

Bel: Hayvanın tabiî uzunluğunu teşkil eden baş, boyun, bel ve sağrıdan ibaret olan kısımları ayrı ayrı enerjiler sarfettiklerinden bunların en zorlusu beldir. Uzun belli hayvanlara dönüşler güçlük verdiği gibi üzerine ağırlık ta çökerse hayvan fazla yorulur. Hayvanın bel kısmı kısa olursa dönüşleri kolay yapabilir ve dairevî koşularda iç tarafta kalmaktan çok istifade eder. Çukur belli hayvanlar umumiyetle mukavemetsiz sayılır. Kambur belli hayvanlar da nadiren mukavemetli koşularda muvaffak olmuşlardır. Bugüne kadar hayvan hakkında yazılan ve tavsif edilen uzuvlardan baş, kuyruk, kulak teşekküllerinin mutlaka her iyi koşan hayvanlarda bulunması şart değilse de boyun, amudiyetler, göğüs, sağrı hakkında zikrolunan vasıfların her halde iyi koşan hayvanlarda bulunması zarurîdir. Geniş sağrılı ve dörtayağının dikliği mükemmel olan hayvanların - başka bir ârızası yok ise - her halde devamlı koşabileceğine inanmak lâzımdır.

Gelecek yazıda Afrika hayvanlarile Arabistan şibihceziresi hayvanları arasında görülen farklardan bahsolunacaktır.

Emekli süvari: Aziz Akgönül

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye!

Akşam'ın **KÜÇÜK İLÂNLARI'nı** dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz.

Hava almak isterken

Pencereden beyin üstü sokağa düştü

Galatada bir apartımanın üçüncü katında oturan Yuda adında 65 yaşında bir adam evvelki gün fazla sıcaktan bunalmış, pencereyi açıp hava almak istemiştir.

Yuda, serinlenmek üzere pencereden dışarıya sarktığı sırada muvazenesini kaybederek sokağa düşmüştür. Tepe üstü taşlar üzerine yuvarlanan adamcağızın beyni parçalanmış ve derhal ölmüştür. Adliye doktoru B. Enver Karan tarafından yapılan muayende Yudanın düşme neticesinde öldüğü anlaşılarak cesedin gömülmesine ruhsat verilmiştir.

Yol inşaatı

Bir milyon elli bin liralık yol 31 ağustosta ihale edilecek

İstanbulda yeniden yapılacak mühim bir kısmı asfalt diğer kısmı da mozaik parkeden ibaret bir milyon elli bin liralık yol inşaatı 31 ağustosta ihale edilecektir.

Bu münakasaya girmek üzere bazı yerli müteahhidler şartnameyi aldıkları gibi İstanbul eski kanalizasyon şirketi ile Anadoluda bazı yollar ve şimendifer hatları yapmış diğer bir ecnebi şirket de talip olmuştur. İhale yapılır yapılmaz inşaata hemen başlanmak için icap eden tedbirler alınmıştır.

Şişli nahiye müdürü

Samatya nahiye müdürü B. Nuri Şişli nahiye müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Aydın halkevinin Paşa yayla gezintisi

Aydın (Akşam) — Aydın Halkevi Paşa yaylâsına bir gezi tertip etmiş, birçok zevat, ailelerile bu geziye iştirak eylemiştir. Paşa yaylâsında hep birlikte yemek yenmiş, köylülerle hasbühallerde bulunulmuş, millî oyunlar oynanmış ve çok güzel vakıt geçirilmiştir. Yukarıdaki resim, Halkevinin Paşa yaylâsındaki gezisine aid bir intibadır.

AKŞAM SPOR

Istanbul yüzme şampiyonası

Dünkü müsabakalarda iki Türkiye, bir Istanbul rekoru kırıldı

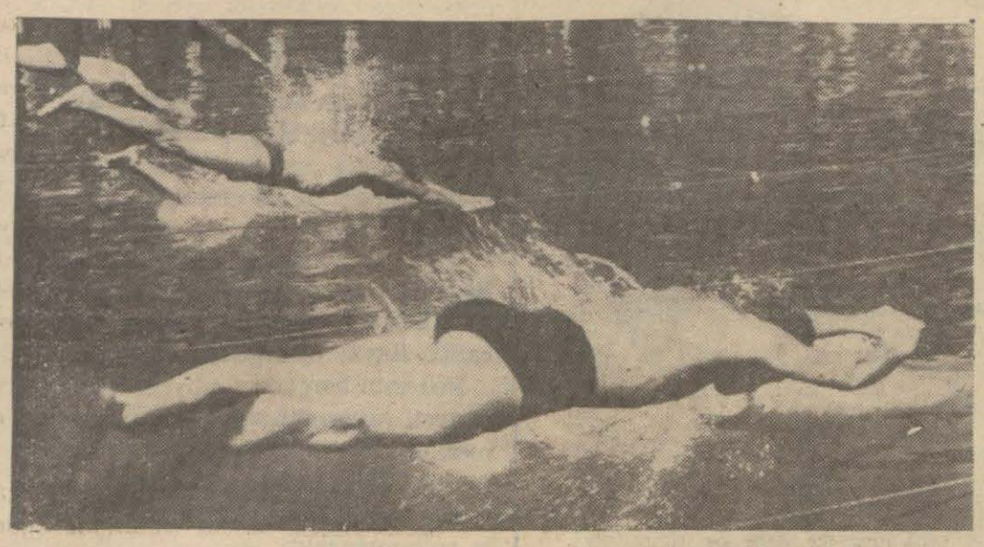

400 metre serbes müsabakası başlarken

Su sporları ajanlığı tarafından tertip edilen İstanbul yüzme şampiyonluğu müsabakalarına dün Beşiktaş klübü havuzunda başlanmıştır.

Büyük bir intizam altında cereyan eden müsabakalar yine iki Türkiye, bir İstanbul rekoru kırılmak suretile muvaffakıyetli geçmiştir.

Bu sene iyi bir formde bulunan Galatasaraylı Mahmud 400 metrede, Beykozlu İsmail 200 kurbağalamada yeni birer Türkiye rekoru yapmışlardır. Küçükler arasında yapılan kurbağlamada da Beşiktaştan Hikmet yeni İstanbul rekoru tesis etmiştir.

Müsabakalarda alınan neticeleri sırasile yazıyoruz:

100 serbes küçükler:

1 — Bedri (Beykoz) 1.17.4, 2 — Gültekin (Beşiktaş) 3 — Tekin (Beşiktaş).

100 serbes klüpler:

1 — Saffan (Beykoz) 1.8,2 — Ziya (Beşiktaş).

100 serbes klüp harici:

1 — Mahmud 1.2, 2 — Vedad.

200 kurbağalama küçükler:

1 — Hikmet (Beşiktaş) 3.12.3 yeni İstanbul rekoru, 2 — Musa (Beykoz), 3 — Yusuf (Beşiktaş).

200 kurbağalama klüpler:

1 — İsmail (Beykoz) 3.9.4 yeni Türkiye rekoru.

200 kurbağalama klüp harici:

1 — Hikmet 3.30, 2 — Necdet.

400 serbes küçükler:

1 — İbrahim (Beykoz) 6.21, 2 — Gültekin (Beşiktaş).

400 serbes klüpler:

1 — Mekin (Beykoz) 6.10.1 2 — Ziya (Beşiktaş).

400 serbes klüp harici:

1 — Mahmud 5.12.3 yeni Türkiye rekoru, 2 — Vedad, 3 — Nezih.

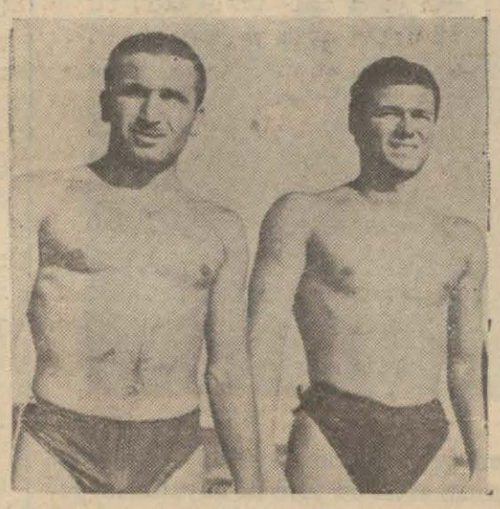

Kurbağalama yüzmede yeni bir Türkiye rekoru yapan Beykozlu İsmail (solda)

Türk bayrak yarışı küçükler:

1 — (İbrahim, Musa, Bedri) Beykoz takımı 6.4, 2 — (Necati, Ziya, Tekin) Beşiktaş takımı.

Türk bayrak yarışı klüpler:

1 — Saffan, İsmail, Mekin) Beykoz takımı 5.56.1, 2 — (Firuzan, Ferhad, Sabahaddin) Demirspor takımı.

Su topu küçükler:

Su topu müsabakasında Beykoz ile Beşiktaş küçükleri karşılaşmışlar ve Beşiktaş 6 - 4 galip gelmiştir. Evvelce yapılan seçmelerde Beykoz küçükleri Beşiktaşa galip geldiğinden her iki takım şampiyonluk için tekrar karşılaşacaklardır.

Dünkü müsabakalar neticesinde küçüklerde Beykoz 60, Beşiktaş 58, Demirsopr 2. Büyüklerde Beykoz 65, Demirspor 2, Büyüklerde Beykoz 65, zanmışlardır. Müsabakalara bugün devam edilecek ve İstanbul şampiyonu belli olacaktır.

Boğazı geçme müsabakası

Galatasaraylı yüzücüler arasında yapılan bu müsabakayı 32 sporcu muvaffakiyetle bitirdi

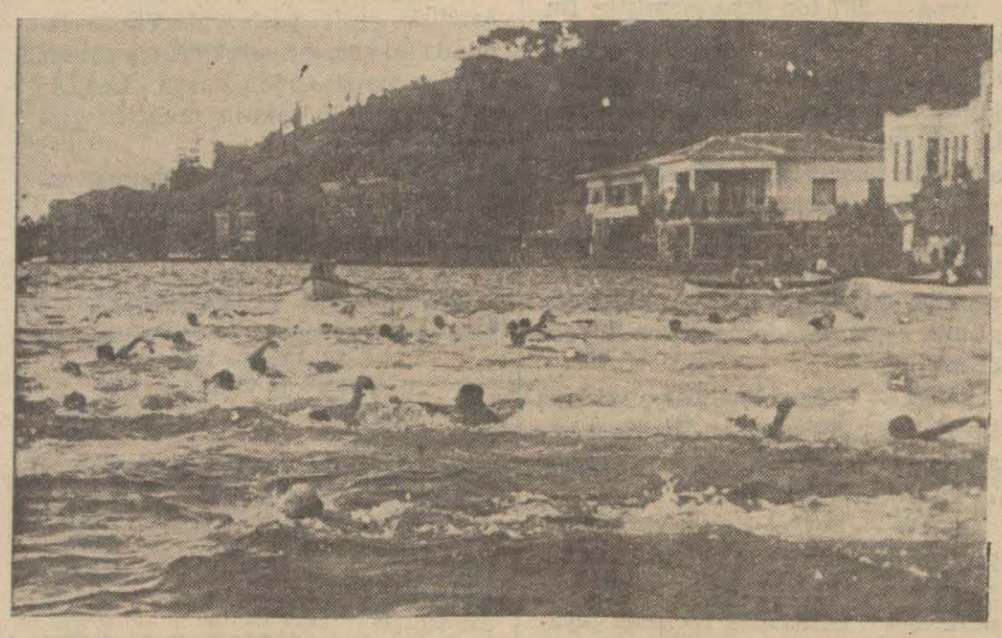

Boğazı geçme müsabakasına A. Hisardan başlandığı sırada

Galatasaray klübü denizcilik şubesi tarafından tertip olunan Boğazı geçme müsabakası dün Anadoluhisar ile Bebek arasında yapılmış ve yalnız Galatasaraylılara mahsus olan bu müsabakaya üç katagori üzerinden 36 müsabık iştirak etmiştir.

İstanbul Belediyesinin tertip ettiği festivallerde yapılan bu müsabaka bu sene Galatasaray klübü tarafından tekrar edilmiştir. Müsabakaya genç yüzücülerden maada eski futbolcü Nihad ile hakem komitesi başkanı avukat Abdullah da iştirak etmiştir. Bilhassa bu iki eski sporcunun yarışa girişi gençler üzerinde büyük bir teşvik tesirini göstermiştir.

Saat 18 de bütün yüzücüler Anadoluhisarı iskelesi yanından yarışa başlamışlar ve Bebekteki Galatasaray lokli önünde müsabakayı bitirmişlerdir. Küçük, orta, büyük olmak üzere katagoriye ayrılmış olan bu müsabakayı tam 32 yüzücü muvaffakıyetle bitirmiştir.

Yarışta alınan teknik neticeler şunlardır:

Büyükler:

1 — Sadullah 24.10, 2 — Erler 26.55, 3 — Murad 27.43.

Ortalar:

1 — Mehmed 27.4, 2 — Kemal 27.55, 3 — Ziya 27.57.

Küçükler:

1 — Nejad 32.31, 2 — Necdet 33.14, 3 — Dündar 36.

At yarışlarının dördüncü haftası

Müsabakaların daha alâkalı olması için çifte bahislerin miktarı arttırıldı

Heyecanla takib edilmekte olan at yarışlarının dördüncü hafta koşuları bugün Bakırköydeki Veliefendi yarış mahallinde yapılacaktır. Bu hafta geçen defaki gibi biri ikinci ve üçüncü diğeri de dördüncü ve beşinci koşular arasında olacak olan iki çifte bahis ile dördüncü yarıştaki ikili bahis bulunacak olan koşuların programı şudur:

BİRİNCİ YARIŞ

Dört ve daha yukarı yaştaki yarım kan İngilizlere mahsustur. İkramiyesi 510 lira, mesafesi 2400 metredir. Müsabakaya iştirak edecek atlar şunlardır:

1 — Sağnak (Prens Halim), 2 - Noua (Şaban atlı), 3 - Ceylân (Salih Temel), 4 - Mahmure (Salih Temel), 5 - Sevim (Durmuş).

İKİNCİ YARIŞ

İki yaşında şimdiye kadar hiç koşu kazanmamış yerli halis kan İngiliz atlarına mahsustur. İkramiyesi 400 lira, mesafesi 11000 metredir.

Müsabakaya iştirak edecek atlar şunlardır:

1 — Mart I (Fikret atlı), 2 - Gürayak (S. Başlangıç), 3 - Sigetvar (Fikret atlı), 4 - Mis (Nihal atlı).

ÜÇÜNCÜ YARIŞ

Dört ve daha yukarı yaşta halis kan Arap atlarına mahsus satış koşusudur. İkramiyesi 190 lira, mesafesi 2100 metredir.

Yarışta kaydolunan atlar şunlardır:

1 — Al Devriş (Fehmi Vural), 2 - Ceylân (Receb Balkan), 3 - Çetin (İhsan Atlı), 4 - Ünlü (Ahmed Geliş)

DÖRDÜNCÜ YARIŞ

Üç ve daha yukarı yaşta İngiliz atlarına mahsustur. İkramiyesi 850 lira, mesafesi 2400 metredir.

Günün en heyecanlı yarışı olan bu müsabakaya kaydolan atlar şunlardır:

1 — Dandy (Asım Çırpan), 2 - Sun Andair (Prens Halim), 3 - Komisarj (Burhan Işıl), 4 - Parista (Bayan Statathu), 5 - Ateş (General Salih), 6 - Romans (Prens Halim), 7 - Kaya (Atıf Esenyel).

BEŞİNCİ YARIŞ

Dört ve daha yukarı yaştaki halis kan Arap kısraklarına mahsustur. Mesafesi 1800 metre ikramiyesi 155 liradır.

Müsabakaya girecek atlar şunlardır:

1 — Bahtiyar (Şemsi Tanak), 2 - İnci (Hasan Akay), 3 - Selma (Kadri Şenyur).

Su, biradan niçin daha pahalıdır?

Evkaf umum müdürü muharririmizin bu sualine cevap veriyor

Ankara 12 (Telefonla) — Bira fiatlerinde yapılan tenzilâttan sonra şişe ile satılan iyi suların pahalılığı daha ziyade göze çarptı.

Bira gibi su fiatleri de indirilemez mi? Acaba iyi su neden bu kadar pahalıya satılıyor?

Evkaf umum müdürü B. Fahri Kiber, bu suallerime şu cevabı verdi:

— Esasen Taşdelen ticaret maksadile tesis edilmiş değildir ve bundan büyük bir kâr da temin etmiyoruz. Bu, sırf memlekette sıhhî olduğu muhakkak olan bir sudan halkın istifadesi için yapılmıştır. Bunun için bir çok para sarfolunmuştur. Esasen bu gibi ticaret işlerinin resmî dairelerden ziyade eşhas tarafından yapılması iktiza ettiği halde, yukarıda da işaret ettiğim gibi, evkaf bu işe sırf memleketin temiz suya olan ihtiyacını tatmin için girişmiştir.

Hükûmet, bir çok mahzurların önüne geçmek maksadile her hangi bir maddeyi zararına da dağıtabilir, üzerine prim dahi verebilir.

Binaenaleyh bu işte yer alabilecek nokta, hükûmet filân şeyi ucuzlattı, filân idare de elindeki şu maddeyi zararına versin veya ucuzlatsın gibi bir mantık değil, Kocataş veya Taşdelen suyunun maliyeti ne olduğunu, bu sulardan istifade için ne gibi masraflar ihtiyar edilmekte bulunulduğunu inceden inceye tedkik etmek ve ondan sonra da işin müsaadesi derecesini tezahür ettirebilmektir.

İyi suları mümkün olduğu kadar ucuz satmak Vakıflar idaresinin de hedefidir. Ancak nakliye, tesisat ve amortismanı, harcanan yüz bin liradan fazla paranın faizi, şişe ve damacana gibi kapların pahalılığı fiatlerde fazla tenzilât yapılmasına müsaid değildir ve bu husus yaptırılan etraflı tedkiklerle tesbit ettirilmiştir. İdare bu fait meselesinde çok hassas davranmaktadır.

Size ufak bir misal vereyim: Bundan bir kaç ay evvel Demiryolları idaresi damacana ile nakledilecek sulardan alınmakta olan nakliye ücretini bir miktar tenzil etti. Bunun üzerine idare damacana ile satılan suların fiatlerinde bu tenzilâta tekabül edecek miktarda tenzilât yaptırtmakta gecikmedi.

Millî Şefin İzmirde heykeli

Türk sanatkârlarının hazırladığı heykelin kaidesi tamamlandı

İzmir (Akşam) — 20 ağustos pazar günü saat 18 de büyük merasimle açılacak olan İzmir enternasyonal fuarının her yarinde hummalı bir inşaat faaliyeti vardır. İnkılâp, Ziraat ve Sağlık müzelerinin önündeki (İnkılâp meydanı) adını alan geniş meydana Cümhurreisimiz İsmet İnönünün heykeli dikilecektir. İki gün evvel temeli atılan heykel kaidesi, şimdi tamamlanmış ve yükselmiştir. İsmet İnönünün heykelini, Türk sanatkârları hazırlamaktadırlar.

Ziraat müzesinin iç kısmına ve en güzel bir yere konmak üzere Cümhurreisimiz İsmet İnönünün atla mania atlıyan bir kabartması hazırlanmaktadır. Türk sanatkârları tarafından hazırlanmakta olan bu kabartma, iki metre boyundaır. Çok kıymetli bir eser olacaktır.

Ziraat müzesinin duvarlarına faydalı ve zararlı haşaratın yağlı boya resimleri yapılmaktadır. Standard üzüm, incir, palamut vesair mahsullerimiz de müzede çok zengin şekilde teşhir edilecektir.

İnkılâp müzesinin tanzimi ile meşgul olan mimar ve mühendislerden mürekkep heyet, yurdun muhtelif yerlerinde mühendislerimizin yaptıkları (260) yağlı boya tabloyu tasnif etmiş ve yerlerine asmağa başlamıştır. Burada zengin bir kitap sergisi de bulunacak ve halkın ziyaretine açılacaktır.

İki sene evvel Cümhurreisimiz İnönünün Başvekil iken İzmir fuarını açtıktan ve paviyonları gezdikten sonra sevgili çocuklarile oturup istirahat ettiği kanape için mermer bir kitabe hazırlanmıştır. Bu kitabe, bugünlerde koltuğa talik edilecektir. Kitabede tarihî hatıra tesbit edilmiştir.

Hamidiye mektep gemisi yarın limanımıza geliyor

İzmir 12 (Telefonla) — Hatay bayramında İskenderun limanında bulunan Hamidiye mektep gemisi bu gün limanımıza gelmiştir. Yarın (bugün) İstanbula hareket edecektir.

Galatada dün gece bir yaralama vakası oldu

Dün gece Galatada bir vaka oldu: Ahçı Osman adında biri, Demirciler sokağında 34 numaralı evde oturan kahveci Kirkoru bacağından bıçakla ağrı surette yaralıyarak kaçmıştır.

Yaralı Kirkor Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır. Carih Osman aranmaktadır.

Gümrük ve Inhisarlar vekâleti memurları

Yeni Barem kanunu esasları dahilinde yapılan son terfileri yazıyoruz

Ankara 12 (Telefonla) — Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinin merkez mememurları arasında yeni Barem kanunu esasları dahilinde yaptığı son terfileri bildiriyorum:

70 liradan 80 liraya terfi edenler: Gümrük işleri şubesi birinci müdürü Sinan Onbulak, tarife şubesi birinci müdürü Pertev Duru, zat işleri müdürü Safi Dümer, ekonomik işleri şubesi müdürü Celâdet Barbarosoğlu.

55 den 70 liraya terfi edenler: Vekâlet hususi kalem müdürü Hüsnü Özer, tedkik şubesi ikinci müdürü Raif Yurdakul, levazım müdürü Emin Ergüney, gümrük işleri şubesi ikinci müdürü Emin Gerçin, neşir işleri şubesi mütercimi Süreyya Şirvan, hukuk müşavir muavini Sami Belger.

50 den 60 liraya terfi edenler: Tarife şubesi ikinci müdürü Salâhaddin Tenemen, tedkik müdür muavinlerinden Asım Özerkan ve Reşad Aras.

45 den 60 liraya terfi edenler: Zat işleri müdür muavini Nureddin Tüzün.

45 den 50 liraya terfi edenler: Tarife şubesi müze âmiri Nail Akdara, tedkik âmiri Ferid Atacan, gümrük işleri kısım âmiri Şeref Mecan ve Süleyman Vasfi Adıyaman.

40 den 50 liraya terfi edenler: Tarife şubesi müdür muavini Bürhaneddin Bür, tedkik müdürlüğü tedkik âmiri Münir Kokten.

35 den 40 liraya terfi edenler: Levazım müdür muavini Fuat Kerkut, zat işleri kısım âmiri Fahham Ölgen, zat işleri şefi Sadık Alpokay, hukuk müşavirliği şefi Muhtar Uluer.

30 dan 35 liraya terfi edenler: Levazım müdürlüğü mümeyyizi Abdullah Acar, zat işleri mümeyyizlerinden Ekrem Nural, Naki Alap, Abdi Özlek, hukuk müşavir mümeyyizi Zehra Ertal.

25 den 30 liraya terfi edenler: Levazım müdürlüğü memurlarından Muammer Mutlu ve Kemal Tapan, hususi kalem memurlarından Nail Ertan, ekonomik işleri memurlarından Şükrü Tümer ve Bürhaneddin Şarman, zat işleri memurlarından Ziya Demirkaya, Hadiye Özbilen, Hasan Karagün, hukuk müşavirliği memurlarından Muammer Ornalı, tedkik müdürlüğü memurlarından Kudret Özünalp, Lûtfiye Üzgen, Salâhaddin Ofbaz, gümrük işleri memurlarından Aziz Ökte.

22 den 25 liraya terfi edenler: Hususi kalem memur namzedi Kadri Özmert, neşriyat işleri memur namzedi Fethi Aşkın, tedkik müdürlüğü memurlarından Reşad Barbarosoğlu, teftiş heyeti memurlarından Nusret Kirişçioğlu.

20 den 25 liraya terfi edenler: Levazım müdürlüğü memurlarından Celâl Şahingil, Sinan Altan, Salâhaddin Dipçin, zat işleri memurlarından Basri Çiler, tarife şubesi memurlarından Kadriye Uluer, tedkik müdürlüğü memurlarından Nezafeddin Yapar, Edip Üstün, Hayreddin Soyören.

17,5 dan 20 liraya terfi edenler: Tedkik müdürlüğü memurlarından Kemal Kumcu Bürhaneddin Ünal, Kâzım Öztekin, Hikmet akıncı, Hüseyin Trakya, Remzi Yurtcan, Ali Tola, Lâika Adıyaman, İzzettin Efeoğlu, Hakkı Ümal, Cafer Çetin, Naci Ozunlu.

AŞK VE MACERA NUVELİ

Talihin son oyunu

Bundan dört sene evvel, güneşli güzel bir gündü. Mütevazı şekilde giyinmiş bir genç kadın Monte Karloda trenden indi. Küçük bavulunu emanetçiye bıraktıktan sonra azimkâr adımlarla meşum gazinoya doğru yürüyordu.

Sarışın, zayıf, güzel bir kadındı bu. On altı saattenberi seyahat etmesine rağmen yüzünde yorgunluk solgunluğundan eser yoktu. Mavi gözlerinin sabit bakışında bir azim ifadesi okunuyordu.

Ekser oyuncuların, kumar masasına yaklaştıkları sıradır, gözleri hep bu tarz ışıltı ile parlar. Fakat Aliyenin vaziyeti bu değildi. Monto Karloya talihle boy ölçüşmek için gelmiyordu. Rulet masasının zaptettiği kocasını oradan koparıp almak için gelmişti.

Bu iptilâ, ne felâket ki, izdivaçlarını müteakip çıktıkları seyahatte başlamıştı. Ah, Riviera'da ne güzel günler geçirmşilerdi. Bunu Aliye hiç unutamıyordu. Ne mükemmel surette anlaşmışlardı. Dudaklarından kelimeler çıkmadan biribirlerinin arzularını keşfediyorlardı.

Hazır seyahatte iken gazinoyu da görmüş olmak için, şöylece bir, içeri girmişlerdi. Ve alay olsun diye, Bedri, on frangı yeşil masanın üzerine fırlatarak:

— Kazanırsak bu para ile gider bir dondurma yeriz, güzelim! - demişti.

Birkaç saniye sonra, krupyenin sopası, dondurma değil şampanya ile mükemmel bir akşam ziyafeti çekecek parayı kendilerine uzatmıştı. O gece pek zevkli geçmişti. Fakat genç kadın, o andan itibaren, artık kocasının sırf kendine aid olmadığını düşünememişti.

Parise avdetlerinde genç adam, mütemadiyen dalgın bir haldeydi. Çalışkan ve muntazam bilinen bu delikanlının evlendikten sonra böyle hayalperestliğe ve tenbelliğe sapışı hayreti mucip oluyordu.

Aliye de merak içindeydi. Kocasının ne gibi bir buhran geçirdiğini bir türlü anlıyamıyordu. Fakat ikinci defa Monte Karloya gittikleri zaman Bedrinin sırrını keşfetti:

Her gün yemekten sonra odasına çekilip uzandığı zaman -(zira hamile idi) - kocası kaçıyor, gazinoya gidiyordu.

Malûm felâket serisi başlamıştı. Mesleğinde rahat ve şerefli yaşamak için istinad ettikleri şahsî servet günden güne eriyordu. Bir takım karışık işler başladı: Borç alıp vermemekler, faturaları ödememekler... Nihayet Bedri mevkiini de kaybetti. Sefalet canavarı üstlerine doğru ilerliyordu. Buna rağmen Türkiyeye dönmüyorlardı.

Parise gitmişlerdi. Orada eski ahbaplarının misafiri olarak yaşıyorlardı. Genç kadın kocasını yola getirmeği umuyordu. Lâkin erkeğin eline iki para geçer geçmez, gizlice bavulunu alıyor, kaçıyordu. Ve birkaç gün sonra perişan, mahcup dönüyordu.

Aliye herşeyi affediyordu. Hattâ bu üzüntü yüzünden zamansız dünyaya getirdiği çocuğunun ölümünü dahi..

Kocasına acıyor, onu hasta telâkki ediyordu. Fakat ruletten, o mütemadiyen dönen canavar makineden, nasıl nefret ediyordu!

Belki bir rakibeye karşı bile bu kadar kin besliyemezdi. Sade paralarını yuttuğundan değil, kocasını da mahv ettiğinden dolayı onu affedemiyordu.

Bu sefer Bedrinin kaçışı her zamandan ziyade uzamıştı. Belki biçarenin avdet edecek parası da kalmamıştı. Genç kadın karar verdi: Gidecekti. Ne olursa olsun onu bu düşmanın pençesiden katî surette kurtarmağa çalışacaktı.

Gazinonun en kalabalık zamanıydı. Masaların yeşil örtüsü, oyuncuların kalabalığı yüzünden görülmüyordu. Her yaştan, her cinsten, her memleketten adamlar burada kaynaşıyordu. Fakat hepsinin yüzünde ayni endişenin takallüsleri görülüyordu.

Bu hasta ruhlar ayrı ayrı hislerle heyecandaydılar: Yorgunluk, cüret, zafer, nevmidi...

Fişlerin şakırtısı, kâğıdların hışırtısı, halkın bazen de münakaşa şeklini alan gürültüsü arasında kahkahalar da işitiliyordu. Fakat bütün bu heyeti umumiye, ayni illete müptelâ hastalar gibi, biribirine samimiyetle bağlıydı. Yalnız Aliye onlardan ayrılıyordu. Son derece kendine hâkim olarak salonları dolaştı, masalara baktı; bütün oyuncuları gözden geçirdi.

Hiç bir yerde kocasını bulamadı.

Hayret içindeydi. Bir kumarcıyı Monte Karloda gazinodan başka insan nerede bulabilir?

— Belki daha gelmemiştir... - diye, hole çıktı; antre kapısının karşısına oturdu.

İki saat geçti. Bedri hâlâ ortada yoktu. Biraz sinirli olarak, genç kadın tekrar içeri girdi. Oyun masalarının etrafını dolaştı.

Fakat nafile...

Şimdi artık dikkati oyuna celboluyordu. Yolculuk yorgunluğu, uykusuzluk asabını bozmuştu. Beyninde bir kaynama oluyordu.

Etrafını saran bütün bu mecnunlara öfkeli nazarlar atıyordu. Hele dönen rulet makinesini parçalıyacağı geliyordu. Ah, bundan öyle nefret ediyordu ki... Buna rağmen masanın cazibesine kapıldığını hissediyordu.

Bir göz, müstehzi bir göz, koskocaman açılarak, onu manyetize etmekteydi.

— Faites vos jeux!

Aliye, mihaniki bir surette çantasını açtı. Harekâtına hâkim değildi.

«— Bana ne oluyor?... Çıldırdım mı?...» diye düşünmekle beraber, eli kendiliğinden harekete geldi.

— Rien ne va plus!

Aliye, derin bir nefes aldı.

«— Haydi, haydi, çıldırdım mı?.. Gideyim buradan...»

Lâkin parayı geri çekmenin artık imkânı olmadığı için bekledi.

— Dix - sept! - diye krupye bağırdı.

Bu, genç kadının numarasıydı.

Hayret içinde bakıyordu. Top durmuştu. Bir kürek, kendisine oluk oluk paralar uzatıyordu.

— On yedi... Sizin değil mi madam?

On yedi... Buraya gelip de ilk defa oynadıkları ve kazandıkları numaraydı...

Krupye:

—— Haydi efendim.. Siz bıraktınızdı. - dedi.

Yan tarafta duranlar:

— Evet, evet.. Madamındır! - dediler.

Biri:

— Belki de parayı bırakıp duble edecek! - dedi.

Bütün oyuncuların dikkati, Aliyenin üzerinde toplanmıştı.

— Bırakıyor musunuz? Hepsini mi?

Aliye, maziyi düşünerek başını salladı.

— Rien ne va plus!

... Ve gitmişler, şampanya ile yemek yemişlerdi. Ah, o gün öyle gülmüş, öyle eğlenmişti ki...

Otele döndüğü zaman biraz sarhoş olmuştu.

— Dix - sept!

Büyük bir gürültü oldu. Herkes Aliye bakıyor, aralarında konuşuyordu.

— Olur şey değil.

— Amma da vurdu!

— Ne kazandı!

— Harika...

Her cins insanlar, her lisanda hayretlerini izhar ediyorlardı.

Aliye bu yığınla parayı aldı. Çantasına doldurdu. Şimdi artık burada kalmak istemiyordu. Gidecek, kaçacaktı. Gce olmuştu.

Palmiyelerin karaltıları, semanın lâciverd bir ipekli kumaşı andıran tatlı maviliği içinde göze garip görünüyordu. Ay doğmuştu. Deniz hışırdıyordu.

Ne maceraydı bu!

Aliye, sarhoş gibi olmuştu. Bahçeleri geçiyor, merdivenleri çıkıyordu. Şimdi artık bu para ile hayatlarını yeniden kurabilirler, bütün kırdıkları potları tamir edebilirlerdi. Fakat Bedri bu saate kadar nerede? Parise dönmüş olacak. Belki trenleri karşılaşmışlardır da onun için birbirlerine rastlamamışlardır. Niçin bunu vaktile düşünmedi? Zavallı Bedri... Daha da kaybetmiştir. Amma ne ehemmiyeti var. Onun kazancı öyle büyük ki... Çantasının içinde altmış bin franktan fazla para var... Bir dakikanın içinde kazanıyordu.

Ancak o zaman kadıncağız fişleri değiştirmediğini düşündü. Yemek yedi gardan bavulunu aldı. Bir taksiye atlıyarak, gazinoya döndü. Kapanma saatine kadar oynadı... Ve kazandı.

Şans üç gün müddetle sürdü. Aliye, üç gün, yalnız yemek yedi, uyku uyudu ve kazandı... Hiç bir metoda riayet etmeksizin, bütün diğer oyuncuları şaşırtarak «aman şimdi kaybedecek!» diye korkutarak, oynadı, oynadı, talihin şımarık çocuğu halinde kazandı. Boyuna kazandı.

Fakat o gün kaybetmeğe başladı.

— Talihim döndü! - artık yeter - diyerek azimle ayağa kalktı. Bütün kazancını fişten nakde tahvil etti. Sakindi.

Tren bileti hazırdı. Artık zengindi. Saadete doğru gidecek, kocasını bulacak, bozulan hayatını yeniden kuracaktı. Hayat öyle güzel göründü ki..

Bedrinin borçlarını ödiyecekti. Halı ticareti yapan bir ahbaplarile ortak olmak üzere sermaye koyacaklardı. Ah, iki kişi öyle mesud olacaklardı ki... Bedriyi, kumar muhitine bir daha asla yollamıyacaktı.

Demek ki rakibesini, ruleti yenmiş bulunuyordu. Bir daha onunla yüz yüze gelmiyeceklerdi. Zira kendi de oynamıyacaktı.

Bu düşüncelerle uykuya daldı.

Sabaha karşı yandaki odada duyduğu bir tabanca sesile uyandı. Herkes gibi o da koridora fırladı.

Meğer Bedri, üç gün evvel son parasını da kaybederek karısına telgraf üstüne telgraf, mektup üzerine mektup yollamış. Artık hiç bir ümidi kalmadığı için kendini vurmuş...

Orada... Karısının ve servetinin yanıbaşında...

Talih, gene istihzasının en büyük oyunlarından birini oynamıştı.

Nakleden: (Vâ-Nû)

Süt işi

İngiliz firmaları süt fabrikasını kurmağa talip

İstanbulda süt fabrikası tesis etmek ve süt işlerini tanzim etmek üzere sekiz yüz bin lira sermaye ile kurulacak bir şirketin teşkiline karar verildiğini yazmıştık. 550 bin lirası devlet ve ziraat kurumu, 250 bin lirası belediye tarafından temin edilecek bu şirketin kurulması için faaliyete geçilmiştir.

İstanbulda süt işinin esaslı bir surette ıslahına karar verildiğini gören birçok yerli, ecnebi müesseseler şimdiden belediyeye müracaat ederek fabrika tesisine talip olmuşlardır. Bu hususta en ziyade alâkadar olan İngiliz firmalarıdır. İki maruf İngiliz firmasından birinin tayyare ile Londradan gelen mümessili, kurulacak süt fabrikasını inşa etmekle beraber bir sene müddetle de işletmeği deruhte edeceğini bildirmiştir.

Şirket kurulduktan sonra belediyeye yapılan bu teklifler, şirkete tevdi edilecektir.

Buldukları parayı taksim edemediler

Gedikpaşada oturan on yaşlarında Avadisle, on iki yaşlarında Vartan isminde iki çocuk buldukları bir parayı taksim meselesinden kavga etmişler, Vartan Avadisi çakı ile muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Polis, carih çocuğu yakalamış, yaralıyı da tedavi altına aldırmıştır.

Doğu ve Kadeş vapurları geliyor

Doğu vapurunun tesellüm edilmesine karar verildi

Almanyada Blum und Fos tezgâhlarında iki güverteli olarak ikmal edildiği için tonaj miktarı 5300 e çıkan Doğu vapurunun merkez muvazenesinin tam olmadığı, bu yüzden geminin teslim alınmadığı malûmdur.

Almanyada bulunan tesellüm heyeti, keyfiyetten Denizyolları umum müdürlüğünü, umum müdürlük de Münakalât Vekili bay Ali Çetinkayayı haberdar etmiş, Vekil bu işle yakından alâkadar olarak müşkülü halledecek bir şekil aramıştır. Millî Müdafaa Vekâletinden bahrî mütehassısların da iştiraki ile teşkil edilen bir komisyon Doğu'da hasıl olan gayri tabiiliğin menşeini aramış, muvazeneyi temin için müteahhidin teklif ettiği hususları da gözönünde tutarak bir rapor hazırlamıştır. Rapor, Heyeti Vekilede tedkik edildikten sonra Doğunun tesellümüne karar verilmiştir. Bu hususta Almanyadaki tesellüm heyetine icap eden emir gönderilmiştir. Doğu ay sonuna kadar limanımıza getirilecektir. Dün, kendisi ile görüşen bir muharririmize, Denizyolları umum müdürü bay İbrahim Kemal Baybora, şu izahatı vermiştir:

«— Bay Vekilin gazetenize vaki beyanatında Doğu vapurunun hikâyesi anlaşılmıştır. Buna ilâve edilecek fazla birşey yoktur. Heyeti Vekile, müteahhidin safra koymak suretile muvazeneyi temin teklifini kabul ettiğinden Doğu tesellüm alınmıştır. Denizbank zamanında yapılan bir mukaveleden mütevellid müşkül de böylece halledilmiş oldu.»

Süvariliğine tayin edilen bay Hüsameddinin idaresinde olmak üzere yola çıkan Kadeş vapuru, bir haftaya kadar limanımıza gelecektir.

Piyasa vaziyeti

Anadolu ve Trakyadan gelen buğday tamamen satıldı

Bu hafta Anadoludan, Trakyadan limanımıza 4189 ton buğday gelmiş, kâmilen satılmıştır. Bu miktar geçen haftalara nisbetle fazla olmakla beraber piyasa fiatlerinde hiç bir değişiklik husule gelmemiştir. İhracat henüz başlamamıştır. Toprakofis, satış piyasasından çekilmiş gibidir. Ofis, yurdun her tarafında buğday alışlarına devam etmektedir.

Arpa — 387 ton arpa gelmiştir. Bu hafta içinde Almanya hesabına ehemmiyetli satışlar olmuştur. Fiatlerde değişiklik kaydedilmemiştir. Talep fazla olduğundan tedrici olarak arpa fiatlerinin temevvücü beklenmektedir.

Susam — Geçen hafta susam piyasasında fazla talebler vardı. Fiatler kilo başına 15 para tereffü etmişse de yeniden düşmeğe başlamış, hafta sonunda 14,28 paradan satışlar kaydedilmiştir.

Tiftik — Ceman 1380 balye satılmıştır. Satışlar Almanya ve İngiltere hesabınadır. Bu hafta içinde piyasaya 71 ton tiftik gelmiştir.

Yapak — Sovyet Rusya ve Almanya hesabına taahhüdlere girişen firmaların piyasadaki faaliyetleri devam etmektedir. Son hafta zarfında piyasaya 393 ton yapağı gelmiştir. İstanbulda mevcud stoklardan 1800 balye miktarında satış yapılmıştır. Mersin ve İzmir limanlarında ayni alıcı hükûmetler namına satışlar yapıldığı haber alınmıştır.

Ankara Borsası

12 Ağustos 939
Esham ve Tahvilât

Türk borcu peşin		19.35
Sıvas - Erzurum V		20.03

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)

Londra	1 Sterlin	5.9025
New-York	100 Dolar	126.08
Paris	100 Frank	3.34
Milâno	100 Liret	6.63
Cenevre	100 İsviçre Fr.	28.4675
Amsterdam	100 Florin	67.545
Berlin	100 Rayşmark	50.605
Brüksel	100 Belga	21.4175
Atina	100 Drahmi	1.0775
Sofya	100 Leva	1.5525
Prag	100 Çokoslovak Kr	4.32
Madrid	100 Pezeta	13.97
Varşova	100 Zloti	23.7325
Budapeşte	100 Pengo	24.34
Bükreş	100 Ley	0.90125
Belgrad	100 Dinar	2.88
Yokohama	100 Yen	34.43
Stokholm	100 İsveç Fr.	30.43
Moskova	100 Ruble	23.79

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIÂLİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur.

Tefrika No. 82

Meclise verilen istizah takrîri - Hafî celsede hükûmetin beyanatı

Şayed Musa Kâzım efendi böyle bir felâketten dinen, vicdanen müteessir olmazsa âyandan olmak sıfatile devlet hazinesinden yüz lira alıyor; bari bu nef'i mülâhaza ile bir parça intibaha gelsin! (1)

Zengin Muhtar paşadan parasız hoca Musa Kâzım efendiye vaki olan bu ihtarın garip son fıkrası üzerinde durmıyarak diyebiliriz ki halin vehametini gören İttihadcılar Muhtar paşa Kabinesine müşkülât çıkarmaktan tevakki ediyorlardı. Hürriyet ve İtilâfcılar ise Kabinenin İttihadcılar hakkında nisbetle mutedilâne bir siyaset takip eylemesinden müşteki bulunuyorlardı. Muhtar paşayı devirip yerine İttihadcılara karşı şiddetle hareket edecek olan Kâmil paşayı getirmek üzere günlerini bekliyorlardı.

Muhtar paşa Kabinesine karşı hiç de müveddet beslemiyen Sabahaddin bey Abdülhamidin tüfekçilerinden Celâl paşazade Emin bey vasıtasile Arnavutluk ihtilâlinin müşevviklerinden olan Yakovalı Riza bey ile münasebette bulunuyordu; Emin bey İstanbul ile Üsküp arasında mekik dokuyordu. (2)

Bay Ahmed Bedevî hususî notlarında diyor ki:

(Hürriyet ve İtilâf fırkası Muhtar paşa Kabinesini benimsemişti. Fakat müzahereti zahirî idi. İttihad ve Terakki ile mücadele etmiş olanlar İttihadcı memurların iş başında bırakılmasından müşteki bulunuyorlardı.

Muhalefet reisleri hep İstanbula gelmişlerdi. Siyasî cereyan karışıktı.

Sabahaddin bey ile teşriki mesai etmiş olan dostları Kuruçeşmede dağ üstündeki köşkte toplanarak İttihad ve Terakki ricali hakkında tedbir ittihazını kararlaştırmışlardı. Fakat Nâzım paşa bu gibi teşebbüslere artık lüzum kalmadığını, bir takım lüzumsuz endişelerle hükûmeti hazıraya müşkülât ikaından ictinap edilmesini beyan ile bu teşebbüsü akim bıraktırmıştı.

(İttihadı anasır Hürriyet ve İtilâf fırkasının düsturülameli idi. Ancak İttihad ve Terakki yıkıldıktan sonra muayyen bir fikrin tervicine çalışmak bilüzum sayılıyordu.

Hürriyet ve İtilâf bir komite değil, bir fırka idi. Fakat İttihad ve Terakkiye muğber herkesi içine alıyordu. Müessisleri arasında bile ahenk yoktu. Rüesa arasında geçimsizlik vardı. Sadık bey fırka reisi sıfatile kendisini her karar ve hükmün fevkinde görüyordu.

Melâmiler şeyhi Terlikçi Salih efendi gibi bir tarikat şeyhinin, veya Zeynelabidin efendi gibi bir hocanın, yahud Kayserili Şaban ağa -Mısırda ölmüştür- gibi alaylı bir mütekaidin telkinlerile koca imparatorluğun mukadderatına hâkim olmağı tasavvur ediyor, diğer liderleri incitiyordu. Fırkanın resmî mührünü, mührü Süleyman gibi boynunda taşıyor ve böyle gayeler etrafında suiistimal ediyordu.

Bu yüzden birçokları fırkadan ayrıldılar. Riza Tevfik, Riza Nur, Lûtfi Fikri, Mahir Said, Mithat paşa torunu Kemal Mithat, Hüseyin Siret gibi münevverler fırka ile (3) münasebetlerini kestiler.

Gömülcüneli İsmail, Damad Salih paşa, hoca Sabri efendi gibiler kendi muhitlerinde söz sahibi birer kutup oldular. Sabahaddin bey ve dostları bu tezebzübe seyirci kalıyorlardı. Hürriyet ve İtilâfın programı kendilerine pek uymuyordu. Bu fırkadan ayrılanlar Sabahaddin bey tarafını takviye ediyorlardı.)

İttihad ve Terakki Kabinesinin iskatı isyan ele başılarına büyük bir nüfuz ve itibar kazandırmıştı; isyan dairesi birdenbire genişlemişti.

İsyan reisleri vazifesini yapmak isteyen bir Türk zabitini resmen astılar!

Hükûmetin isyanı teskin edemeyişi hariçte fena aksiler uyandırıyordu. Bir gün Bulgaristanın Paris elçisi Osmanlı elçisine:

— Osmanlı devletinin basit ve kuvvetsiz bir isyanı tenkil ve tedip edememesi tahmin edilemiyen bir takım felâketlere mebde olabilir!

İhtarında bulunmuştu.

Meclisin feshi için tazyik edilen hükûmet Arnavud metalibinin icrasına teşebbüs ettiğini göstermek ve ehlikıyame iltihak eden taburlarla Arnavudlara nasihat etmek üzere müşir İbrahim paşayı bir heyetle Arnavutluğa göndердi. Manastır firarilerinden ilk günlerde yapılan takibat üzerine yakalanan ve divanıharbe verilmek üzere İstanbula gönderilen mülâzim Hamza ve İsmail efendiler serbes bırakılmışlardı, bu iki zabit şimdi meclisi mebusana kadar girmeğe kendilerinde cüret buluyorlardı. Mecliste bulunan askerî kıta talim ve terbiye vesilesile riyasetin malûmat ve muvafakatı olmadan kaldırılmıştı.

Halâskâran grupunun zorbalığına karşı protesto makamında olarak dört yüzden fazla zabit (Hüriyetiebediye) tepesinde 31 Mart şehidlerinin mezarları başında toplanmış, firarî zabitlerin isyana iştirak edenlerin, kanuna rağmen hâlâ siyasetle iştigal eden zabitlerin cezalandırılmalarını istemişlerdi. Ancak bu da siyasete karışmanın diğer bir şekli değil miydi?

İşin böyle devamı çok tehlikeli bir nifak, hattâ bir dahilî harp hareketi tevlid edebilirdi. (4)

Artık mebusan meclisindeki İttihad ve Terakki ekseriyeti de varlığını hissettirmek istiyordu.

Ağustosun dördüncü günü aralarında Edirne mebusu Talât beyle İstanbul mebusu Halaçyan efendinin de bulunduğu sekiz mebus meclis riyasetine hükûmetten bir istizah takriri verdiler. Bu takrirde şu noktalar beyan edilmişti:

(Halâskâr zabitan grupu namı altında bazı zabitler nizamnameler ve beyannameler tertip, bunları matbuat ile neşre cüret eyledikleri halde bugüne kadar haklarında kanunî bir muamele icrası şöyle dursun, bilâkis Kabine teşkili gecesi bu grupa mensubiyetlerinde asla şüphe caiz olmıyan zabitler, Nazım paşa tarafından Babıâliye celb ve orada it'âm olunduktan sonra karakollara tevzi edilmişlerdir.

(Halâskâr zabitan grupu) mühürile meclisi tehdid ve tahkir yollu yazılmış varakayı reisimizin evine bırakan zabit hakkında meclis huzurunda verilen teminata rağmen elân kanunî bir muamele yapılmamış, bilâkis bu bapta vazifelerini ifa edenler azledilmiş yahud azillerine teşebbüs olunmuştur.

Ötedenberi mebusan meclisinde bulunan asker kıtasının kanunu esasiye muhalif olarak meclis riyasetinin muvafakatı alınmadan ve talim ve terbiyeden mahrum kaldığı bahanesile değiştirilmesine teşebbüs olunmuştur.

Polis müdürü umumîliği vekâletine tayin olunan zabit tarafından gece meclise gönderilen polisler marifetile Halâskâr zabitan grupu zabitlerinden bir takımı meclis idare heyetinin malûmat ve muvafakatı olmadan meclis dahiline alınmışlardır.

Manastırdan kaçtıktan sonra yakalanıp mahfuzen İstanbula gönderilen zabitlerin gazetelerle vaki olan tebliğe rağmen ötede, beride, hattâ meclis dahilinde gezmelerine müsaade edilmiştir. Bunlar ya cebir ve tazyik veya iltizam ve himaye altında cereyan etmiş müessif vakalardır. Bu cihetlerin hemen Harbiye Nezaretinden istizahını teklif ederiz.)

Meclisi feshe bir türlü çare bulamıyan hükûmet meclisin böyle ciddiyetle harekete geçmek istediğini görünce feshi için yeni intihap edilen mebusların eski meclisin içtima devresini ikmal ile mükellef olduğu hakkında âyandan bir tefsir istemek tedbirine müracaat etti.

(Arkası var)

(1) B. Bedri: Zamanın siyaha boyadığı kırmızı kitap.

(2) Şehbenderzade Hilmi: Muhalefetin iflâsı.

(3) Rıza Nur beyin Hürriyet ve İtilâfa dair risalesinden anlaşıldığına göre yalnız Sadık beyle.

(4) Fikir Hareketleri mecmuasında bay Hüseyin Cahid Yalçının Meşrutiyet Hatıraları.

Sohbet

(Baştarafı 3 üncü sahifede)

Yeniler, eserlerindeki bu uzunluk, dağınıklık ile, sanatin esas şartlarından biri sayılan vahdet'e isyan etmiş mi oluyorlar? Zannetmiyorum; bilâkis ben bu hâllerinde, şimdiye kadar büyük klassiklerde dahi tesadüf edilmemiş bir vahdet endişesi bulunduğuna kaniğim. Klassiklerde vahdet, bir esere mahsustur. Meselâ Racine'in bir tragediası, bir evvelkinin devamı değildir; ondan ayrı bir şeydir. Şair Andromaque'ı, Britannicus'ü yazmış, onlarda söyliyeceklerini söylemiş, sonra bırakıp başka bir şeye geçmiştir. Halbuki zamanımızın muharrirleri için vahdet, bundan ibaret değildir. Her yeni eser, evvelkilerin devamıdır: onu tashih eder, ikmal eder. Başka bir tabirle söyliyelim: yeni edebiyatta mevzuğ vahdeti yoktur, muharrir evvelden seçtiği tarza sadık kalmaz, hikâye arasına tenkid parçaları, tarih karıştırır, bütün sınırları aşar; fakat buna mukabil, kendini tamamile söylemek, zamanı hakkında şehadet etmek istiyen muharririn kendi vahdeti vardır. Zamanımızın muharriri, sadece bir ferdi, hususî bir ihtirası tasvir etmekle kalmak istemez: bütün meseleleri, davaları, ihtirasları ile hayatı göstermek ister.

Racine'in bir tragediası, bir hendese davasının halli gibi zekâyı tatmin eder; mücerred bir mefhum hâlindeki insanı tasvire çalışır. Halbuki zamanımızın eserlerinde yaşıyan bir insanın, yine yaşıyan insanlardan, onların hayatının hiç bir safhasını unutmaksızın, bahsetmek istediğini görüyoruz. Yeni eserlerde hayat vahdeti, yani hayatı tamamile göstermek arzusu vardır. Klassiklere hayranız, fevkalâde şekiller yaratmışlardır; fakat zamanımız eserlerinin, bazan bütün kusurlarına rağmen, klassiklerinkinden üstün bir endişeden doğduğunu da itiraf etmeliyiz. Yeni sanatin daha mütekâmil, daha terakki etmiş bir insanın eseri olduğu muhakkaktır. (Terakki fikrini kabul etmiyenlerin buna güleceklerini bilirim ama o da umurumda değil.)

Yakub Kadri, yeni sanat hakkında Kadro'da çıkan bir yazısının sonuna şöyle bir cümle ilâve etmişti (o mecmua şimdi elimin altında olmadığı için hatırımda kaldığı gibi zikrediyorum): «Bunlar Avrupa sanatine ait düşüncelerdir.» Bu sözde gizli, fakat çok derin bir hüzün vardı. Ben de, bu söylediklerimin bizim edebiyatımızla alâkası olmadığını düşündükçe öyle bir hüzün duyuyorum.

Nurullah ATAÇ

Uludağda yeni tesisat

Bir rasad istasyon binası yapılmasına karar verildi

Bursa (Akşam) — Bir müddettenberi Uludağda bulunan vali B. Refik Koraltan, Uludağda yapılması düşünülen yeni tesisat hakkında, Dahiliye Vekâleti İmar bürosundan gelen mühendis B. Mitatla birlikte tedkiklerde bulunmuştur. B. Mitat, tedkiklerinin neticesini bir rapor ve proje ile bildirecektir.

Uludağda bu mevsimde bitirilmek üzere yeni bir rasad istasyonu binası yapılmasına karar verilmiştir. Binanın tahsisatı gelir gelmez hemen işe başlanacaktır.

Halkevi tarafından idare edilen resim kursu müdavimlerin den on beş kişilik bir kafile, iki hafta kadar kalarak dağ ve köy hayatına ait resimler yapmak üzere (Kirazlı yayla) da kampa çıkmışlardır.

İş bulmak için

Uzun, uzun düşünmeğe hacet yok!

«Akşam»a bir KÜÇÜK İLÂN vermek kâfidir.

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 30

Yazan: İskender Fahreddin

Can mektubunun sonunda: Seni bir dakika düşünmesem yaşayamam Leylâ„ diyordu

Hatice:

— Öyleyse mektubu oku bakalım. Neler yazıyor!

Dedi. Fakat, Hatice bu işde bir hile sezdiğini söylemekten hâlâ kendini alamıyordu.

Leylâ mektubu okumağa başladı:

«Yıkık kalede seninle sözleşmiştik. Buna rağmen gene sözünde durmadın... Ömerle evlendiğini duydum. o hain de beni dağda bulduğu ve benimle görüştüğü halde, bana seninle evlendiğini söylemedi. Bu haberi şehirde duydum. Ve duyduğum gündenberi Yıkık kale civarına adım atmıyorum.

Sizde âdet bu mudur, böyle olur mu yârlık?
Hani ey zalim, bizimle ahdü peyman ettiğin?

Sana bu mektubu yazmak için üç gün düşündüm. Elim bir türlü kaleme varmıyor, fakat gönlüm sitemlerini dökmek için vesile arıyordu. Nihayet şu satırları yazmağa başladım.

Terki mihrettin, tariki zulmü tuttun âkibet.
Ahidler, peymaneler etmiştin unuttun âkibet.

Seni başkasının kolları arasında tasavvur ettiğim zaman kulağımda bir sesin çınaldığını duyuyorum. Bu ses, senin sesindir. Hani bana (Yıkık kale) de mehtabı ve gökteki yıldızları işhad ederek: «Bizim nikâhımız gökte kıyıldı. Şahidlerimiz meleklerdir. Ve yıldızlar misafirlerimizdir.» demiştin. Şimdi bu kadar şahidin huzuruna hangi yüzle çıkabiliyorsun? Yoksa utancından, gece olunca odanın pencerelerini kapayıp karanlıklar içinde vicdan azabı çekerek mi yaşıyorsun?

Namını gadrinle şimdi pek yaman ad eyledin.
Verdiğin sözden dönüp ağyarımı şad eyledin.

Ben, ağyârin sitem ve istihzalarından kurtulmak için kaçacak, sığınacak yer arıyorum. (Yıkık kale) benim için en güzel, en sessiz bir inziva köşesyidi. Orayı terk edişim de senin hatıralarını unutmak, onlarla meşgul olmamak içindi. Artık her şey bir masal oldu. Bütün hatıralar arkada kaldı. Ne yazık...

Bu satırları yazarken, bir an için seni de düşünüyorum. Bana bu kadar bağlanmış, beni candan sevmiş bir kız nasıl olur da birdenbire kendini bir et külçesi halinde, Ömer gibi kayalardan daha sert ve duygusuz bir adamın kollarına atar, diyorum. Bunu düşündükçe kafatasımın zonkladığını duyuyorum.

Bir yandan da sana hak veriyorum... Babanın zulüm ve tazyikini düşünüyorum. Kimbilir Ömere söz verirken, ne kadar sarsılmış, vicdan azabı içinde kıvranmışsındır! Ömer gerçek kabileniz arasında akınları, cesareti ile tanınmış bir yiğittir. Bir onu bir de beni görenler, hiç şüphe yok ki seni ona lâyık görürler. Fakat, benim kalbimi ve sevgimin derinliğini ancak sen bilirsin, Leylâ! Ziyanı yok... Kiminle evelnirsen evlen, kimin ağuşuna atılırsan atıl. Verdiğin sözü unutma! İstersen bin yâr tut. Fakat, başka huy tutma! Kocanın yüzüne baktığın zaman, onun simasında beni gör... Beni görmeğe çalış!

Bak! Bu mektubumda sana sadece sitemlerimden bahsedecektim. Senden hiç bir şey istemiyecektim. gene: «Beni unutma!» demek istiyen yalvarışlarımla kendi kabımdan - istemiyerek - dışarıya çıktım. Ne zararı var... Senden hakikati gizliyecek değilim ya. Sen benim hayat kaynağımsın! Sen olmasan, seni bir dakika düşünmesem yaşayabilir miyim, Leylâ?»

Leylâ bu mektubu ağlıyarak, hıçkırarak okuyordu.

— Alçak Ömer... Beni aldatmış... diye bağırdı.

Elindeki mektubu yüzüne ve gözlerine sürdü:

— İşte bu mektupta onun kokusunu duyuyorum. Karşıma onun hayali dikildi. Artık inandım ki, ben ne zaman ölürsem, Can da o zaman ölecek. Beni bin kocaya verseler, huyum değişmez. Ben yalnız onu, her zaman onu seveceğim. O nasıl her zaman beni düşünüyorsa, ben de her dakika onu düşünüyor, onun hayali, onun hatıralarile yaşıyorum. Selâm oğlu Ömer beni nasıl mesud edebilir ki, sert ve cansız kayalardan ses aldığım halde, onun kalbinde ufak bir hareket bile görmüyorum. Ben bir insanı bırakıp, duygusuz, cansız bir kayanın koynuna girebilir miyim?

Hatice mektubu dinleyince:

— Şimdi ben de inandım Can beyin yaşadığına, diyerek Leylâyı teselliye başladı.

Leylâ biraz sükûnet bulduktan sonra, Can beyin yaşadığını ve Ömerin kendisini aldattığını Hatice ile babasına bildirdi.

Şeyh Mehdi, Haticeyi dinlerken:

— Ben onun sağ olduğunu sizden önce haber almıştım.

Dedi. Hatice mektupte neler yazılı olduğunu da Leylânın babasına anlatmaktan çekinmedi.

— Leylâyı ondan hiç bir kuvvet ayıramaz. Onlar birbirlerini bizim birbirimizi sevmemiz gibi sevmiyorlar. Onların sevgisinde kudsiyet var, seyid! Bu sevgiye hürmet edelim. Can beyin hayali Leylânın gözü önünde dolaşırken, o, Ömer gibi duygusuz bir adama zevce olamaz.

Şeyh Mehdi birdenbire hiddetlendi:

— Yezid! - diye bağırdı. - Onu sen de kışkırtıyorsun galiba! Leylâ eskiden (Can) a bu derece düşkünlük göstermezdi. Onun ateşini körükliyen sen misin? Yoksa senden başka - benim bilmediğim - biri mi var?

Hatice sükûnetle cevap verdi:

— Leylâ çocuk değildir, seyid! Ben ona her zaman bu işten, bu sonsuz sevgiden vazgeçmesini söyliyenlerden biriyim. Fakat Leylâ, artık gözleri kör ve kulakları sağır bir insandan farksızdır.

— Senin öğüdlerini de dinlemiyor mu?

— Hayır. Kimsenin sözü kulağına girmiyor. Ve gözü kimseyi görmüyor.

Mehdi bu konuşma arasında Haticeye sordu:

— Can beyin mektubunu Leylâya kim getirmiş?

Hatice birdenbire sarardı:

— Ur'lu bir adam getirmiş diyorlar.

— Ya eline veren kim?

Hatice bir yalan uydurmağa mecbur oldu:

— Mektubu bir kuşun ağzına vermişler. Leylâ bahçeda havuz başında oturuken, bir kuşun ağzında taşıdığı mektubu görmüş... Kuşu kovalamış. Kuş mektubu Leylânın önüne atarak kaçmış.

— O halde bahçedeki bütün kuşları vurduracağım. Zaviyemdeki kuşlar bile hasımlarıma hizmet ediyor, demek?!

Hatice o gün şeyhin elinden güçlükle kurtulmuştu.

.....

.....

Üçüncü kısım

Can beyin babası Bağdad önlerinde

Âsiler Bağdadda başkaldırarak halifenin memurlarını kesmeğe başlamışlardı. Haccac Şamda hasta olduğundan, yerine halifenin değerli kumandanlarından Elharis'i göndermişti.

Halifenin kuvvetli orduları Hindistan yolunda, Türkistanda ve Endülüste bulunuyordu.

Haccac, Elharise gönderdiği bir mektupta:

(Arkası var)

Memleket sahifesi

DİYARBAKIR MEKTUPLARI

Bakırmaden kazasında bakır nasıl çıkarılıyor?

Bakır istihsali memlekete hariçten milyonlar getirecek vaziyete gelmiştir

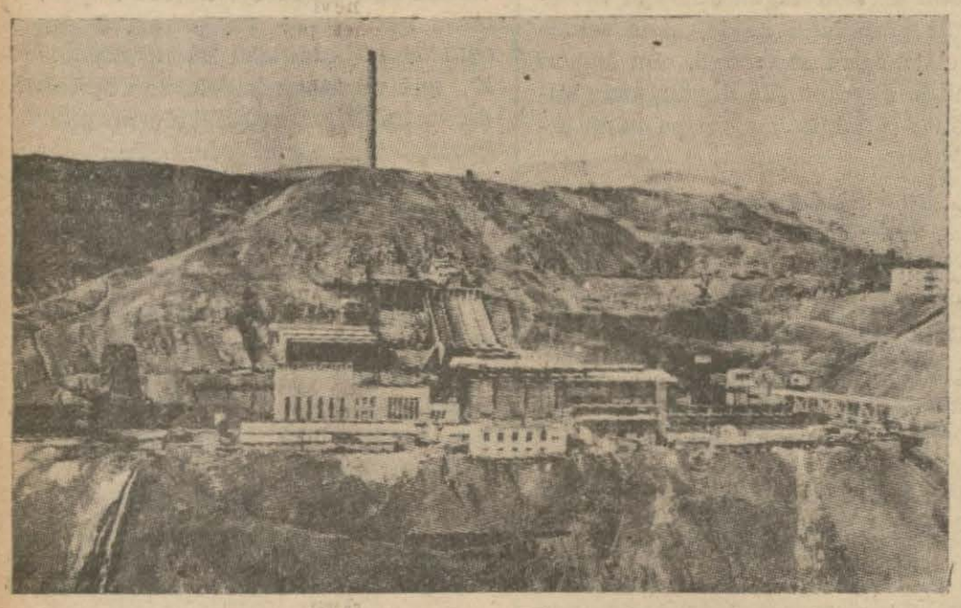

Bakır madeni fabrikasının uzaktan görünüşü

Diyarbakır (Bakırmaden kazasına giden muhabirimizden) — Maden kazasına gelmişken bakır sahasını ve fabrikayı da gezmek arzusile bakır şirketinin bulunduğu yere gittim. Orada Eti Bank umum müdür muavini Bedri ve Bakır madeni şirketi müdürü Naim Kromer ile görüştüm. Fabrika ve maden sahasını baştan başa gezdim. Cümhuriyet hükûmetimizin endüstrileşme kararının feyizli semerelerinden olan bakır istihsali memlekete hariçten milyonlar getirecek vaziyete gelmiştir. Bu işleri başaran Türk mühendislerini ve işçilerini takdirle, iftiharla karşılamamak mümkün değildir.

Maden nasıl çıkarılıyor?

Maden, açık ocak usulile işletilmektedir. Bu açık ocak usulile işletmeyi temin etmek için cevher yatağının üstünde bulunan 70 metre kalınlığındaki taş ve toprak tabakası kazma makinelerile kaldırılmıştır. Bu kazma neticesinde şimdiye kadar kalkan toprak miktarı 700,000 metre mikâbını geçmektedir. Dinamitle ve kazma, kürekle cevher istihsal edilmektedir. İstihsal edilen cevher bir kuyu vasıtasile cevher yatağının altında bulunan 200 metrelik bir galeriyi giren dekovile doldurularak cevher kırma tesisatına sevkediliyor. Bu sevkedilen cevherin cinsi Kalprit olup vasatî yüzde 12 bakırı havidir. Kırma makinesinde istenilen büyüklükte cevher kırıldıktan ve eleklerden geçirilerek tasnif edildikten sonra lâstik nakliye şeritlerile silolara nakledliyor. Cevher parçalarının 10 milimetre kutrundan aşağı olanlar aglomerasyon tesisatı denilen kavurma potalarına nakledilerek bu toz olan cevher külçe haline getirilmektedir.

Bakırın eritilmesi

On milimetre kutrundan yukarı olan cevher parçaları Ergani civarından getirtilen çakmak taşile beraber harman edilerek ve içine biraz da kireç taşı katılarak bakır yüksek fırınına verilir. Kompresörlerden gelen tazyik edilmiş hava müvacehesinde bunlar bu fırın içerisinde eriyerek forhart tabir edilen bir havuza mayi halinde akar. Bu havuz içerisinde bakır kısmı diğer kısımdan daha ağır olduğundan dibinde toplanır. Yukarıda kalan cüruf havuzun üstündeki oluktan nakliye potalarının içerisine akar. Buradan cüruf mahalline getirilerek mayi halde dökülür. Bu vaziyet, gece olunca o kadar güzel bir manzara arzediyor ki, gök yüzü kıpkırmızı bir renk alıyor ve bakılmasına doyulmuyor.

Havuzun alt kısmında kalan ve mat tesmiye edilen yüzde 30 ilâ 40 bakırı ihtiva eden mayii narî, havuzun altında bulunan deliği açmak suretile 4 tonluk bir demir pota içerisine dökülür. Bu mat müteharrik bir vinç vasıtasile kaldırılarak izabehanenin başka bir kısmında bulunan ve mihveri etrafında dönebilen armut şeklindeki konvertisör fırınına verilir. Bu fırının dibine yakın olan bir kısmında müteaddid hava üfleyici borular vardır. Gene kompresör dairesine gelen tazyik edilmiş hava, bu borularla fırının içerisine üflenir. Ve bu suretle bakır eritilerek tasfiye edilir.

Tokatta spor

Mıtnka güreş şampiyonları seçildi bir futbol maçı yapıldı

Tokat (Akşam) — İcrası mukarrer Türkiye serbes güreş birinciliklerine iştirak etmek üzere spor sahasında yapılan seçmeler sona ermiş ve Almustan Mustafa, Muhat'tan Hüseyin ve Söngüt köyünden Hüseyin pehlivanlar bölge şampiyonu ilân edilmişlerdir. Bu güreşçiler bölgeler arası müsabakalarına iştirak etmek üzere umumî merkezce tayin edilecek grup merkezine Tokadı temsilen gideceklerdir.

Güreşlerden sonra şehrimizde bulunan Hathas su işleri futbol takımı ile 938 yılı Tokat bölgesi şampiyonu Tokat spor birliği arasında yapılan maç Tevfik Demirelin hakemliği ile çok samimî bir hava içinde sona ermiştir. Maçı Spor birliği, bir sayıya mukabil yedi sayı ile kazanmıştır.

Ordu parti başkanlığı

Ordu (Akşam) — İstanbul mebusu ve Parti mıntaka müfettişi B. Sadeddin Uras, Orduya gelerek Parti ve Vilâyet heyetini toplamış, Parti başkanlığına başkan vekili Dr. Zeki Mesud Sezer seçilmiştir. Uzun müddet Partide hayırlı mesaisile tanınmış olan Dr. Zeki Mesudun Parti başkanlığına seçilmesi muhitte memnuniyet uyandırmıştır.

Dr. Zeki Mesud Sezer

Erzincan hâli binası

İnşaatın yakında tamamlanması bekleniyor

Erzincan (Akşam) — Belediye tarafından 30 bin liraya yaptırılan hâl binası inşaatı günden güne ilerlemektedir. Yakın bir zamanda tamamlanması bekleniyor. Bina biter bitmez bütün kasap ve sebzeciler buraya taşınacak, bu suretle halkın et ve sebzeyi temiz bir surette temin etmesi mümkün olacaktır.

Manisa üzüm bayramına hazırlanıyor

Manisa (Akşam) — Üzüm bayramı hazırlıklarına devam edilmektedir. Bayramda büyüklerimizin bulunacağı söyleniyor. Bayramın geçen yıllara nazaran daha canlı olmasını temin için bu işlerden anlar kimselerden mürekkep bir komite seçilmiştir. Komite sık sık toplanmakta ve yapılacak işler etrafında kararlar vermektedir.

Mucur panayırı 23 eylûlde açılacak

Orta Anadolunun bu şirin kasabası hergün bir az daha imâr ediliyor

Yeni yapılan dükkânlardan bir kısmı

Kırşehir (Akşam) — Kırşehirin Mucur kazası Orta Anadolunun şirin ve sulak kasabalarından biridir. Ankara - Kayseri şosesi üzerinde bulunan bu kasaba cümhuriyet devrinde hayli inkişaf etmiş ve eskisine nisbetle çok mamur bir hale getirilmiştir. Kasabanın şarkından garbine doğru 15 kilometre süren geniş bağ vebahçeleri vardır. Bağlarda en çok göze çarpan söğüt ve kavak ağaçlarıdır.

Halk her türlü, söğüt ve kavak ağacı yetiştirmeğe meraklıdır. Çok sulak olan kasabanın bütün suları, Taşdelen ve maden suları gibi bazı hassaları havi olup hazım için çok elverişlidir.

Kasabanın ortasından geçerek sekiz değirmeni çeviren halkın (Ulu su) dediği, Yüğ ve Büyükpınar suyundan bağ ve bahçelerin sulanması hususunda da istifade olunur. Bundan başka kasaba dahilinde 50 çeşme ve 250 kuyu ve kaynak suları vardır.

Mucurda cümhuriyet devrinde yapılan işlere bir gözgezdirirsek memleket için hakikaten şayanı ifthiar neticelere varırız.

Halk yeni yapılan çarşı plânına göre yıkılan eski çarşı yerinde modern dükkânlar yapmıştır. Yapılan dükkânların sayısı bugün elliyi geçmiştir. Bundan başka bin lira kıymetinde modern bir Belediye binası, bir Atatürk büstü, kasaba dahilinde iki bin liraya çıkan bir köprü yaptırılmıştır. Belediye bir de radyo almış ve Belediye salonuna koyarak halkın müzik neşriyatı ve ajans haberlerinden istifadesini temin etmiştir. Gelecek sene Halkevi binası da yaptırılacaktır.

Belediyenin, kasabanın dört muhtelif yerine diktiği 8,400 adet söğüt ve kavak ağacı kasabanın şirinliğini arttırmakla beraber Belediye bütçesine bir gelir kaynağı teşkil etmiştir. Beş altı çeşmenin tamir ve inşası hususunda halkın büyük yardımları görülmüştür.

Halkın % 80 i ziraatçi olup her türlü hububat zeredilir. Bu sene nisanda yağan yağmurlar, mahsulün her senekine nisbetle daha verimli olmasına vesile olmuştur. Mucurda 1,500 den fazla halı tezgâhı mevcuddur. Halı, heybe, yastık ve kilim dokunur. Yurdun her tarafında Mucur halıları iyi bir mevki kazanmıştır. Mucur gençliği spora çok heveslidir. Üç yıl evvel açılan Yıldırım Spor klübü hali faaliyettedir.

Mesire yeri

Kasabaya on dakika mesafede olan Büyük çayır, halkın yegâne mesire yeridir. Pazar günleri bütün halk bağlara gezmeğe gider ve akşamüstü avdette Büyük çayıra toplanırlar. Çayırda eğlenceler tertip edilir, oyunlar oynanır. Gurubdan sonra küme küme samimî bir hava içinde evlere dönülür. Altı bin nüfusu olan bu kasabada bağ ve bahçesi olmıyan bir ev yok gibidir. Elma, armud, zerdali ve üzüm çok yetişir. Bağ bozumunda her ev pekmez kaynatır ve üzümün iyilerinden hevenk yaparlar. Bu suretle bahara kadar yaş üzüm bulundurulur.

Her sene 23 ağustosta açılan Mucur panayırı kasabanın en havadar bir yeri olan Hacıpınar mevkiinde kurulur. Panayır bu sene Belediye reisi Mehmed Bahadır'dan aldığım malûmata göre 23 eylûlde kurulacak ve müteakip yıllar ayni tarihte devam edecektir.

Yurdda eski eserler

Sivasta Güdük minare altında tarihî bir mezar meydana çıkarıldı

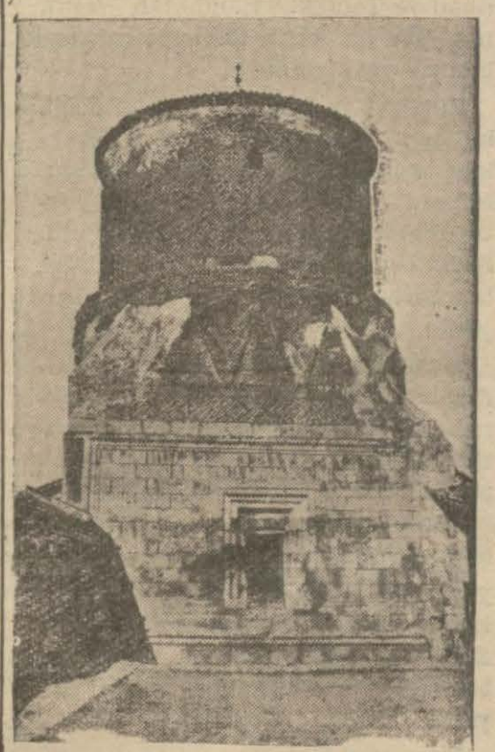

Sivastaki Güdük minare

Sıvas (Akşam) — Şehrimizde Selçukîlerin yer, yer bıraktıkları eski eserlerden birisi de Güdük minaredir. Osman oğullarından evvelki devirlerde Sıvas ve çevresinde icrayi hükûmet eden Erdana hanedanından Alâadin Erdan'nın büyük oğlu şeyh Hasan bu Güdük minarede medfundur.

Maarif Vekâletinin eski eserleri tamir ve bunların etraflarını açmak hususunda son verdiği karar üzerine Sıvastaki eski eserlerin etraflarının da istimlâkine başlanmıştır. Bu arada Güdük minare önünde de bir kazı yapılmış ve 195 santim derinliğinde bir binaya açılan, bir kapı zuhur etmşitir. 748 hicrî yılındanberi iki metrelik bir toprak altında kalmış olan bu bina içerisinde beş mezar mevcuddur.

Birisinin şeyh Hasana aid olduğu söyleniyorsa da geriye kalan dört sandukanın kimlere aid oldukları henüz bilinmiyor. Meydana çıkarılan bu eserin etrafında hafriyata devam edilecektir.

Samsunda Uzel biçki yurdu bir sergi açtı

Samsun (Akşam) — **Birkaç yıldanberi Samsun kadınlığına büyük hizmetler gören Uzel biçki ve dikiş yurdunun İstiklâl ilkokulunda hazırladığı altıncı sergi merasimle açılmıştır. Sergi, çalışkan talebelerin vücude getirdikleri kıymetli eserlerle doludur. Yurddan bu sene 14 talebe mezun olmuştur. Maarif Vekâletine bağlı olarak tedrisatına devam eden müesseseden kızlarımız çok istifade etmektedirler.**

Resim, serginin açılış töreninde bulunanlardan bir kısmını göstermektedir.

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Türkiye Radyosu
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kc./s. 20 Kw.
Ankara Radyosu
T.A.P. 70 m. 9465 Kc./s. 20 KQ.
TÜRKİYE SAATİLE

Pazar 13/8/939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği: 1 — Bestenigâr peşrevi, 2 — Suphi Ziya - Saba şarkı - Semti dildare bu demler, 3 — Haşim bey - Bestenigâr şarkı - Kaçma mecburundan, 4 — Mahmud Celâleddin paşa - Saba şarkı - Firkatin sinemi dağlar, 5 — Hafiz Hüsnü - Bestenigâr şarkı - Çok sürmedi geçti, 6 — Âşık Mustafa - Saba şarkı - Bir esmere gönül verdim, 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15: Müzik: (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Paul Lincke - Mizahi marş, 2 — Eduard Künneke - Mavi elbiseli hemşireler operetinden marş - Final, 3 — Jac Grit - Çiçeklerin güzelliği valsi, 4 — Rich Heuberger - Şarkta süitinden - Rakseden kızlar, 5 — Ernst Sorge - Köy evinde ışıklar (Vals), 6 — Carl Frick - Ren kıyılarında ben evimdeyim, 7 — Alois Pachernegg - Viyana sülti: a) Küçük geçid resmi, b) Operada balet müziği, c) Grabende gezinti, d) Praterde atlı karınca, 14,15 - 14,30: Müzik (Dans müziği - Pl.).

18,30: Program, 18,35: Müzik (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateş böcekleri), 19,05: Çocuk saati, 19,35: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,10: Neşeli plâklar - R., 20,15: Müzik (operetler - Pl.), 20,30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,45: Türk müziği: 1 — Tanburi Cemil - Mahur şarkı - Var iken zatında böyle hüsnü, 2 — Lâtif ağa - Mahur şarkı - Düştüm yine bir şuhi sitemkâra, 3 — Tanbur taksimi, 4 — Musa Süreyya - Mahur şarkı - Tacı hüsnün hükmeder, 5 — Musa Süreyya - Mahur şarkı - Hâlâ kanayan kalbimi aşk ateşi, 6 — Mahur saz semaisi, 7 — Rakımın - Uşşak şarkı - Silmem bir gün, 8 — Halk türküsü - Ali dağıdır dağların hası, 9 — Rumeli halk türküsü - Dağlar dağlar, 10 — Rumeli halk türküsü - Sabah olsun, 11 — Rumeli türküsü - Çıkayım gideyim be kuzum, 21,30: Müzik (Cazband - Pl.), 22,45: Son ajans, spor haberleri ve yarınki program.

Avrupa radyo programı

Saat 20 de

Berlin 20 spor ve muzika — Königsberg 20 Mozart'ın «Figaro'nun izdivacı» operası — Münih 20 Wagner'in «Uçan Hollandalı» operası — Prag 20,15 dans — Florans 20 hafif muzika — Hilversum II 20,55 hafif muzika — Sottens 20 piyano — Stokholm 20,30 marşlar ve valsler — Toulouse 20 dans.

Saat 21 de

Berlin 21,15 karışık muzika — Breslav 21,35 eğlenceli muzika — Frankfurt 21,25 konser — Hamburg 21,15 karışık muzika — Kolonya 21,15 karışık muzika — Leipzig 21,15 operet havaları — Ştuttgart 21,45 Leoncavallo'nun «Palyaçço» operası — Danzig ve Viyana Berlinden nakil — Athlone 21,45 piyano — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Belgrad 21 hafif muzika — Limoges 21,30 - 23,30 konser — Toulouse 21,45 operet muzikası.

Saat 22 de

Prag 22 orkestra — Athlone 22 hafif muzika — Belgrad 22,20 askeri muzika — Peşte 22,10 plâk neşriyatı — Hilversum II 22,25 Puççini'nin « Turandot » operası (plâkla) — Londra 22,05 konser — Milano 22 senfon. konse — North Reg. 22,05 orkestra — Roma 22 Zandonai'nin «Romeo ve Julyet» operası — Stokholm 22 keman ve piyano.

Saat 23 de

Berlin, Breslav, Frankfort, Kolonya 23,30 - 1 hafif muzika ve dans — Hamburg 23,40 - 1 dans — Leipzig 23,30 dans — Danzig ve Münih 23,30 - 1 dans — Viyana 23,30 dans — Bükreş 23,25 konser — Laibach 23,15 hafif muzika — Londra 23 salon muzikası.

Saat 24 den sonra

Ştuttgart 24 gece muzikası — Prag 24 dans — Peşte 24 çingene çalgısı — Florans, Milâno ve Roma 24 dans — Berlin, Breslav, Kolonya, Ştuttgart ve Viyana 1 - 4 gece muzikası.

Akşamın neşriyatı

Meşhur Arsen Lüpen

Serisi resimli 6 büyük cild her cildin fiatı

80 kuruş

Tevzi yeri: Akşam gazetesi Ankara caddesi Acımusluk sokak 13 numara

Yüzde yirmi iskonto kuponu: Bu kuponu kesip «Akşam matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiatleri üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

Dr. İRFAN KAYRA
Röntgen mütehassısı
Türbe, Bozkurd kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR tarifesinde tenzilât

Damga kanununda yapılan son tadilât üzerine Küçük İlânlar tarifemizde o nisbette tenzilât yapılmıştır. Yeni tarife için ilân memurluğuna müracaat edilmelidir. Telefon: 20681.

1 — İŞ ARIYANLAR

İNGİLİZCE, FRANSIZCA MUHABEREYE VAKIF — Almanca, Türkçe, daktilo bilen bir genç tekmil gün yahut saatlerle iş arıyor. Akşam'da (C. K.) rümuzuna mektupla müracaat.

GENÇ BİR BAYAN İŞ ARIYOR — 3-7 yaşlarında olan çocuklara iyi bakar. Tecrübelidir. Biraz dikiş bilir. Taşraya da gider. Akşam gazetesinde K. K. rümuzuna mektup yazmaları.

FRANSIZCA VE ALMANCA MUHABEREYE VAKIF — Muhasebe mütehassısı ticari, mali, sınai firma veya müessesede iş arıyor. Adres: Posta kutusu 712 İstanbul. — 1

FAAL BİR GENCİM — Türkçe, Fransızcaya âşinayım. Daktiloda seri yazar adli takibata vakıfım. Bürolarda, avukat, müesseselerde çalışırım. Galata posta kutusu 1531 No. mektupla muracaatları. — 1

DESİNATÖR — Mimari resimleri ve detaylarını vukufla tersime muktedir, Harta ahzı ve tersimile şehir imar plânlarının tersiminde tecrübeli bir genç iş aramaktadır. Adres: Beyoğlu posta kutusu No. 2029. — 9

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

TEZGÂHTAR ARANIYOR — Müstaid bir genç tezgâhtar aranıyor. Kumaşçı veya manifaturacı yanında çalışmış olanlar tercih edilir. Çakmakçılarda 66 numaralı mağazaya müracaat. — 2

BAYAN MEMUR ARANIYOR — Vezne ve kayıt işlerinde çalışmak üzere hesabı ve yazısı düzgün bir bayan memur aranıyor. Taliplerin vesikalarile müracatları. Ford acentesi M. Akçor Cümhuriyet caddesi - Taksim. — 1

BİR KÜÇÜK ÇOCUK ARANIYOR — Yazıhanede küçük işlerde çalışacak kimsesiz bakıma ve iş öğrenmeğe muhtaç kefil gösterebilecek bir çocuk aranıyor. Ankara caddesi Adalet han 21 numarada ressam Cemile müracaat. — 1

MÜREBBİYE ARANIYOR — Üç buçuk ve beş buçuk yaşındaki iki kız çocuğuna bakmak üzere mürebbiye aranmaktadır. Fransızca bilmesi şarttır. Ayrıca Almanca bilenler tercih edilir. Referanslarile beraber her gün 12 - 13 arasında Abidei Hürriyet caddesi 165 No. ya müracaat. — 2

LİSE MEZUNU ARANIYOR — Hariçte hiç bir işi ve alâkası olmıyan, askerliğini yapmış ve en az lise tahsilini bitirmiş olanlara ihtiyaç vardır. Yatmak ve yemek müesseseden temin edilecek ve ayda 30 ilâ 40 lira ücret verilecektir. Talip olanların Akşam'da A. B. rümuzuna mektupla müracaat ederek tercümei hallerini bildirmeleri ve bir fotograf göndermeleri. — 4

MÜHENDİS ARANIYOR — Sayi ameli ile üç kişilik yol ve ebniyei inşaat şirketi sermayesine iştirak arzusunda bulunan bir mühendis aranıyor. Taliplerin tercümei hallerile şeraitlerini bildirir tekliflerini Galata posta kutusu 1506 ya göndermeleri. — 2

2 ERKEK ÇOCUĞA İHTİYAÇ VARDIR — Yazıp okumak bilmesi şart. Bahçekapı Hüdadad lokantası 51 numaraya müracaat. —

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK MOTOSİKLET — Ariyel markalı 5 beygirlik temiz bir motsiklet 150 liraya pazarlıksız olarak acele satılıktır. Taksim Sıraserviler Billûrcü sokak Lüks Garaja müracaat. Tel: 40593.

SATILIK PİYANO — Alman markalı az kullanılmış bir piyano içi demir kordlar çapraz, acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazarı Duduodalar sokak 26 No. dükkândır.

SATILIK BİR ÇİFT PIRLANTA KÜPE — 1650 lira kıymetli tahmin edilen çok kıymetli temiz bir çift pırlanta küpe önümüzdeki pazartesi günü Sandal Bedestəninde satılacaktır.

938 FORD MODELİ — Avrupa karoserili çok az kullanılmış bir OTOMOBİL acele satılıktır. Müracaat: Marpuççular: Büyük Abut Efendi han No. 4. — 1

ACELE SATILIK — Şişlide Bomonti istasyonu Ebekız sok. Aygün ap. No. 4. 9 parçadan ibaret yemek salonu takımı ve Fransız markalı 1 piyano, kapıcıya müracaat. — 2

SATILIK ÇİNİ TAŞI MAKİNESİ — İşler bir haldedir, görmek istiyenler: Fındıklı Cami karşısı No. 109 a müracaatları. — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

KONFORLU KÜÇÜK APARTIMAN — Tramvay caddesinde 3 oda, mutfak, banyo, kalorifer, her gün sıcak su, asansör, 1 eylûlden itibaren kiralıktır. Taksim Topçu caddesi 2 numara Uygun apartımanı kapıcısına müracat. — 6

SATILIK EMLÂK ARANIYOR — Şehrin kıymetli her semtinde satılık arsa, konak, ev ve apartımanı olanların son fiat ve tafsilâtlarile Galata posta kutusu 1150 ye mektupla müracaatları. — 3

KİRALIK DAİRELER — Aksaray karakolu ilerisinde Namık Kemal caddesinde yeni yapılmış Beliren apartımanında beşer odalı daireler kiralıktır. Önündeki sebze bahçelerile, Marmara ve bütün Adalara nezaretile, saf ve temiz deniz havasile sayfiye aratmaz. Beşinci kata müracaat.

BEYOĞLUNDA — İstiklâl caddesinde Elhamra hanında her türlü konforu havi havadar ve ferah kiralık apartıman bulunduğu ilân olunur. Her zaman birinci katta bulunan han bürosuna müracaat olunabilir. — 3

20 ODALI HAN — Mahmutpaşa Yeşildirekte bakkal sokağında 22 No. lı Baltacı hanı satılıktır. Taliplerin Mercanda Kızlar ağası hanı oda başısı İsmail Tülay'a saat 17 den sonra müracaatları rica olunur. — 1

ACELE VE KELEPİR SATILIK DÜKKÂN FEVKİNDE ODALAR — 4 oda, bir taraça, bodrum sığınak için, elektrik, tulumbası, tramvay yoluna yakın. Galata Topçular caddesi 179 numaraya. Görüşmek için: Selimiye Camişerif sokak No. 33. Pazar, cuma günleri saat 2 - 4 e kadar yanındaki gazinoya.

ARSA ARANIYOR — Tophane ile Kabataş veya Taksim ile Harbiye civarlarında garaj ve depo inşasına müsaid satılık arsası olanların lûtfen müracaatları. Ford acentesi M. Akçor Cümhuriyet caddesi - Taksim. — 1

1500 LİRAYA SATILIK — Anadoluhisarı iskele üstünde için tatlı yerli su, elektrik, iki oda, nezaret fevkalâdesi olan büyük hamam arsası. İskelede tütüncü Beybabaya. —

SATILIK KÜÇÜK APARTIMAN — Modern 6000 liraya. 3 katlı ve küçük bahçe, Pangaltıda Ölçek sokak 132 No. Her gün 10 dan 12 ye kadar gezilebilir. Müracaat: Meyva sokağında 11 No. Harbiye çeşme karşısında. — 1

KİRALIK — Taksimde Talimhanede General Recep sokağında Trak apartımanında 5 No. lı daire müsaid şartlarla ve iki ay müddetle devren kiraya verilecektir. Telefon: 44800 den Suad Önden malûmat isteyiniz.

SATILIK YALI — Yeniköy'de Tarabya cihetinde önünde beton rıhtım ve taraçası ve arkasında bahçesi olan ölü general Ali Rıza'nın yalısı 4 eylûl 939 günü satılacaktır. İçindekilere müracaat.

KİRALIK APARTIMAN — Ortaköyde vapur iskelesi yanında Salhane sokak 12 numara. Dört oda, hol, su, elektrik, havagazı, banyo, güzel manzara. Mevsimlik ve senelik verilir. Müracaat: Galata Nur Han 13 numara. Telefon: 43265. — 3

SATILIK KÖŞK — Feneryolu tren istasyonu karşısında iki kat, sekiz oda, havagazı, terkos, elektrik ve bir dönüm yüz seksen arşın bahçe ortasında 16 numaralı ahşap köşk satılıktır. İçindekilere müracaat.

3250 LİRAYA ACELE SATILIK KÖŞK — Çift daireli dörder oda en son sistem elektrik, su tesisatı mevcut, iradı (300) lira. Fevkalâde manzaralı, ayrıca kuyusu ve iki dönüm bol yemişli bahçeli. Müracaat: Üsküdar Bağlarbaşı Yeniyol 14 üncü ilk okul karşısı doktor Tevfik köşkü. — 4

SULTANAHMEDDE — Devlet mahallesi teşkil edilecek mıntakada denize hâkim yedi parçaya müfrez iki bin metre arsa ve bu arsanın sahası altındaki Bizans mahzeni satılıktır. Mahzen ufak tidalâtla sinema, tiyatro ve bar olabilir. İnşaata müsaade verilmiştir. Tahriren tafsilât isteyiniz. Adres: Valpreda apartımanı 12 inci daire. Akif Bey sokak, Yeldeğirmeni - Kadıköy.

SATILIK ARSA — Aksarayla Çapa arasında İbrahim Ziya mensücat fabrikası karşısında iki caddeye yüzü olan -1100- metre arsa toptan veya ifrazen satılıktır. Cihangirde, Cihangir caddesi Özoğul sokak 22/1 hanede bay Münir'e müracaat. Telefon: 44572. — 1

SATILIK VEYA KİRALIK YENİ BİR VİLLÂ — Ankarada bir köşk veya apartıman ile daimi veya muvakkat mübadele dahi yapılır. Göztepe tramvay durağı İstasyon caddesi No. 15 e müracaat. — 1

SATILIK — Garaj veya fabrika binası. Aksaray polis karakolu arkasında bir tarafı Cerrahpaşa caddesine diğer tarafı Topkapı tramvay hattına bakar iki kapılı zemini beton otuz kadar otomobil almağa müsaid veya fabrika olmağa elverişli bir bina satılıktır. Taliplerin Yenikapı Lânga Karakol caddesi No. 8 ecza imalâthanesine müracaatları. — 1

ACELE DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Bakkaliye dükkânıdır, başka işlere de elverişli ve işlek yerdedir. Gayet ucuzdur. Kurtuluş caddesi 5 numara. Saat 9 dan 12 ye kadar müracaat.

UCUZ ARSALAR — Bostancıda Çatalçeşme tramvay durağına iki dakika mesafede merhum eczacı Ethem Pertev köşkünün bahçesine bitişik ve birer dönümden büyük dört müfrez arsa çok ucuz satılıktır. Ayni durakta 433 No. lu köşke müracaat. — 1

11500 LİRAYA ACELE SATILIK APARTIMAN — Cihangirde Firuzağa Kasatura sokak Engin apartımanı yanında 5 katlı yeni apartıman iradı 1320 lira, üçüncü kata müracaat. — 6

DEVREN SATILIK TÜTÜN, MÜSKİRAT DÜKKÂNI — Taşraya gideceğimden işlek bir yerde olan dükkânımı devredeceğim. Parmakkapı 74 numaraya müracaat.

BEKÂR BİR DOKTOR — Bir alle yanında pansiyoner kalmak istiyor, sayfiyede bulunanların dönmelerine intizaren evlerinde de kalabilir veya yakın sayfiyelere de gider. Arzu edenlerin Akşam gazetesinde doktor adresine mektup yazmaları.

ACELE SATILIK VİLLÂ — Nişantaşında Teşvikiye Çınar caddesi 37 numaralı 22-14 eb'adında iki katlı bahçeli konforlü büyütmeğe elverişli. İçindekilere müracaat. — 2

SATILIK ARSA — Beyoğlu Kurtuluş caddesinde Tepeüstü tramvay durak yerine, yüzü 10,50, arka caddeye 12 ve 49,90 metre derinlik mecmuu 564,50 metredir. İstanbul Balıkpazarında Maksudiye han No. 35. Sabahları 9 - 10 ve 12 - 1. Akşamları 5 - 6ya kadar müracaat. Telefon: 23397 - 49207. — 2

KİRALIK DAİRELER — Galatasaray İş bankasının yanındaki sokak içinde 8 numaralı apartımanın her biri beş odalı ve her türlü konforü haiz daireleri kiralıktır. Büyük dairelerin kirası 27, küçüklerin 22 liradır. Apartıman kapıcısına müracaat. — 3

ACELE SATILIK EV — Cağaloğlu Molla Fenari mahallesinde 1 numaralı ev satılıktır. Som kâgir her türlü istirahat sebepleri vardır. (Kalorifer, Terkos suyu, havagazı, elektrik, sarnıç v.s.) 12 oda ve bahçeli. İçindekilere müracaat. Cumartesi ve çarşamba öğleden sonra. — 5

KİRALIK APARTIMAN — Beyazıd, Çarşıkapı, tramvay durağı Pekit Evi apartımanı. 5 oda, bir kiler, mutfak, helâ, banyo, su, elektrik, havagazı, kaloriferi vardır. Kapıcıya müracaat. — 5

5 — MÜTEFERRİK

İNGİLİZCE VE ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) = İngiliz Oxford ünivesitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metodla verilir. Fransızcayı mükemmel konuşur. Esaslı ve en seri usul. Ücret mütedil. (Prof. H.) rümuzuna mektupla müracaat. — 11

RİYAZİYE, FİZİK DERSLERİ — Bir öğretmen lise ve orta mektep talebesini ikmal imtihanlarına hazırlar. Evlere dahi gider. Akşam'da A. H. rümuzuna mektupla müracaat.

POLE - CLYT — Yeni dansları hususi ve münferid olarak ders veriliyor. Pazardan maada her gün Beyoğlu Karlman karşısında Nur - Ziya sokağı çıkmazında No. 3 prof. Panosyan. Müracaat saatleri (12 - 14), (17 - 21) e kadar. — 10

ORTAK — Tecrübe, çalışkanlık ve itibar sayesinde sermayemle gayri mütenasip işler başarmaktayım. Ancak çok yoruluyor ve fırsatlar kaçırıyorum. Muvakkat ticaret işleri için en az beş bin lira sermayeli ortak arıyorum. İstanbul posta kutusu 444. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

V. U. — Ciddi — S. — A. Z. — Y. Ö. — Bayan — M. Tekin

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Yerli Eminönü askerlik şubesinden:

45 günlü staja tâbi ve 5 eylûl 939 da kıtada bulunacak piyade (yarsubay) asteğmenlerden devlet memuriyetinde olanlar bulundukları daireden maaşlarını gösterir resmî vesika ile 20 ağustos 939 gününe kadar şubeye gelmeleri ilân olunur.

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi ve ihtiyat akçesi: 847.596.198.95 İtalyan liretidir.
Merkezi idare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde ŞUBELERİ
İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada
Afilyasyonlar
İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy palas (Tel. 44841 2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda: Alalemciyan hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046
İZMİRDE ŞUBE

KÜÇÜK İLÂN
okuyucularımız arasında
EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ
vasıtadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

BULMACAMIZ

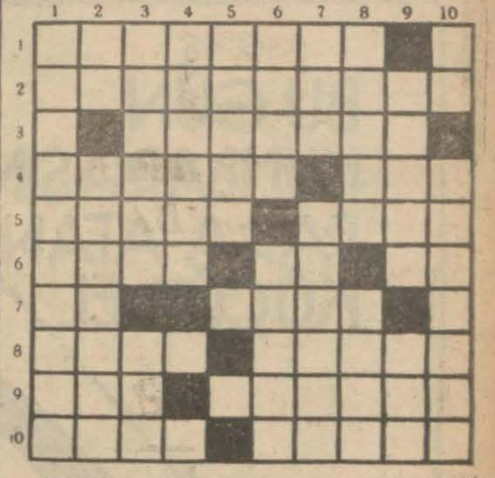

Soldan sağa:

1 — Bir cins boya.
2 — Karmakarışık bir tatlıyı mideye indiren.
3 — Bir nevi top mermisi.
4 — Yemek pişirilen yer - Cefa.
5 — İnat - İnilti.
6 — 3600 saniye - Vilâyet - Sorgu lâhikası.
7 — Yad et - Bir kadın ismi.
8 — Başına «İ» gelirse tamamlama demektir - Gusülhane.
9 — Tersi tabii tatlı bir maddedir - İstanbulun bir semti.
10 — Tersi açılır kapanır küçük bıçaktır - Tamir edilecek gemileri oraya çekerler.

Yukardan aşağı:

1 — İçinde sarmısak var.
2 — Başına «K» gelirse uçan mahlûktur - Bıkmak.
3 — Kundura cilâsı - Kaba kumaş.
4 — Başına «H» gelirse efsaneler olur.
5 — Evli değil.
6 — Oyulmuş - Bir peygamber ismi.
7 — Başına «İ» gelirse meylet demektir - Antalya tarafında bir kaza merkezi.
8 — Bir kadın ismi - Başına «N» gelirse ibadet olur.
9 — Büyükler - Baba.
10 — Genişlik - Eşeğin bağırması.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Sağlamkapı, 2 — Ada, Akis, 3 — Parakasası, 4 — Amerika, 5 — Yazımasası, 6 — Izak, 7 — Olmadı, 8 — Dolan, Ok, 9 — Aba, Ual, Ar, 10 — Nane, Suphi.

Yukardan aşağı:

1 — Sapayoldan, 2 — Adama, Oba, 3 — Gareziolan, 4 — Arı, La, 5 — Aşkimemnu, 6 — Aka, As, 7 — Ksasıdolu, 8 — Aka, Azık, 9 — Pis, Sa, Ah, 10 —Isırıkyeri.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Cemaziyelâhir 27 — Hızır 100

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	8,01	9,53	5,06	8,57	12,00	1,43
Va.	3,14	5,06	12,19	16,10	19,11	20,53

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Bugün gece ve gündüz

Nöbetçi eczaneler

Beyoğlu tarafı: Galatada Hayreddin Tav, Karaköy, Bostanbaşında İttimad, Tepebaşında Kinyoli, Yenişehir, İstiklâl caddesinde Kemal - Rebul, Maçka, Şişlide Halâskârgazi caddesinde Halk, Sarıyer: Nuri.

İstanbul tarafı: Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Arif, Eminönü: Balıkpazarında Hüseyin Hüsnü, Bakırköy: Merkez, Aksaray: Ziya Nuri, Fener: Hayim Berk, Kumkapı: Lâlelide Haydar, Küçükpazar: Bensason, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Kadıköy: Muvakkithane caddesinde Rıfat, Söğütlüçeşmede Hulûsi Osman, Üsküdar: Çarşıboyunda İttihad, Heybeliada: Halk, Büyükada: Şinasi Rıza.

Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe, Anadoluhisarı, Tarabya, Yeniköy, Emirgân ve Rumelihisarındaki eczaneler her gece açıktır.

Doyçe Orient Bank
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata)
Deposu: Tütün Gümrük
İzmir
Her türlü banka muamelâtı

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde
PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de
Merkez ve Şubeleri
YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden:

20, 30, 40 santim yüksekliğinde yüz elli adet spor mükâfat kupası alınacaktır.

Kupalar iki kulplu ve kapaksız olacaktır. Hangi eb'attan kaç tane alınacağı sonradan kararlaştırılacaktır. Talip olanların Satınalma komisyonundaki nümunelerini görerek ilk ilân tarihinden itibaren on gün zarfında kendi vereceği malın nümunesini vermesi ve fiyatını bildirmesi ilân olunur. (3677) (6116)

Istanbul Iskân Müdürlüğünden :

Göçmen hayvanları için 25000 kilo kuru ot pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin 16/Ağustos/939 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de Sirkecide Mithatpaşa hanında İskân müdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaat etmeleri ilân olunur. (6216)

Ankara belediye reisliğinden

1 — Belediye su işleri müdürlüğüne bir yüksek mühendis alınanacaktır.

2 — Kadroya göre aylık ücret 300 liradır. Ancak isteklilerin vaziyetlerine göre yeni hükümler dairesinde ücret verilecektir.

3 — İsteklilerin aşağıda yazılı vesikalarla su işleri müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

A — Diploma
B — Şimdiye kadar çalıştığı yerlerden alınan vesikalar.
C — Sıhhat raporu
D — Fotoğraflı bir istida
E — Hüsnühal şehadetnamesi 5835

Deniz gedikli erbaş orta okul müdürlüğünden

1 — Okulumuzun kayıt ve kabul müddeti genelkurmay başkanlığınca 15 ağustos 939 tarihine kadar uzatılmıştır. Bu müddetin nihayetine kadar istekliler bir istida ile okul müdürlüğüne müracaat etmelidirler.

2 — İstidaya şunlar bağlanacaktır.

A — Fotoğraflı nüfus cüzdanı veya musaddak sureti. (Tashih edilmiş nüfus cüzdanı kabul edilmez.)

B — Beş sınıflı ilkokul şehadetnamesi veya orta okul tasdiknamesi (Nihayet üzerinden bir sene müddet geçmiş olanlar kabul edilir.)

C — Üzerinden bir sene geçmemiş çiçek aşısı kâğıdı.

D — Gerek kendisinin ve gerek ailesinin fena şöhret sahibi olmadıkları ve mahkûmiyetleri bulunmadıkları hakkında hüsnühal kâğıdı.

3 — Birinci sınıf için 12 ilâ 16, ikinci sınıf için 13 ilâ 17 ve üçüncü sınıf için 14 ilâ 18 yaşlarında bulunmak ve doğrudan doğruya sınıfı geçmiş olmak.

4 — Gedikli er olarak da ayrıca orta okul mezunları alınarak doğrudan doğruya donanmaya gedikli erbaş yetiştirmek üzere gönderileceklerinden bu gibilerin de yukarıdaki vesaiki bir istidaya bağlıyarak Okul müdürlüğüne müracaatları. (Bu gibilerin yaş hadleri 15 ilâ 19 olacaktır.)

5 — İsteklilerin Kasımpaşada bulunan Okul müdürlüğüne veya mensup oldukları Askerlik şubelerine müracaatları. (5568)

Ticaret Vekâletinden:

Ölçüler ve Ayar Müdürlüğünde münhal bulunan 300 ve 250 lira ücretli fen müşavirliklerile 200 lira ücretli kontrolörlüklere Barem kanununun hükümleri dairesinde elektrik ve makine mühendisleri ve bir fizisyen alınacaktır.

Talip olanların evrakı müsbiteleri ve bir adet fotoğraflarile birlikte İç ticaret umum müdürlüğüne müracaat etmeleri. (3706) (6156)

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü satın alma komisyonundan:

Genel direktörlük neşriyatından muhtelif eb'atta ve muhtelif tarihlerde tabedilecek kitap, klişe ve cetveller için talip olanların ilân tarihinden itibaren on gün zarfında eb'at, kitap nev'i, klişenin cinsi itibarile umumî bir teklif yapmaları ilân olunur. (3676) (6115)

M. M. V. Hava müsteşarlığından:

Ankarada Hava müsteşarlığı sıhhiye şubesinde en çok 170 lira ücretle bir eczacıya ihtiyaç vardır. Taliplerin evrakı müsbitelerile hava müsteşarlığı zat işlerine müracaatları (Müracaat ağustos sonuna kadardır. (3588) (6005)

İstanbul Kasapları Türk Anonim Şirketinden:

10/8/939 tarihinde içtima eden Meclosi idare nizamnamei dahilisinin aşağıdaki maddelerinin tadili ve ünvanı şirketin tebdili için heyeti umumiyenin Sirkecide Köprülü handa 36 No. lu Şirket merkezinde fevkalâde içtimaa davetine karar vermiş ve 5/9/939 tarihine müsadif Salı günü saat on dördü vakti içtima olarak tayin etmiş olmakla mezkûr karar dairesinde Şirket heyeti umumiyesini mezkûr gün ve saatte fevkalâde içtimaa davet eden ve nizamnamei dahilînin 26 ncı maddesi mucibince içtimadan en az on gün evveline kadar hisse senetleri hâmillerinin senetlerini ya Şirket veznesine ve yahut her hangi bir bankaya teslim ettiklerine dair ibraz edecekleri makbuz mukabilinde dühuliye varakası almaları lâzım geldiği ilân olunur.

MÜZAKERE RUZNAMESİ:

1 — Şirket nizamnamei dahilîsinin birinci ve ikinci ve on birinci maddelerinin tadili.

Taşra gazete bayilerinin nazarı dikkatine

Bazı taşra bayilerinden aldığımız mektuplardan «AKŞAM» ı mutlaka şu veya bu mutavassıtlardan tedarik etmek hususunda kendilerini mecbur addettikleri anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun değildir. Binaenaleyh taşra bayilerinden arzu edenler her zaman «AKŞAM» idarehanesine müracaatla doğrudan doğruya muameleye girişebilirler. Bu hususta «AKŞAM» idaresine mektup yazarak bayi şartlarını öğrenebilirler.

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

Istanbul sıhhi müesseseler arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Şişli Çocuk hastahanesine lâzım olan 146 kalem ecza ve sıhhî malzeme açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 28/8/939 pazartesi günü saat 14,45 de Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiyat 2275 lira muvakkat teminat 170 lira 63 kuruş.

3 — İstekliler şartnameyi her gün komisyonda görebilirler.

4 — İstekliler cari seneye ait ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile bilikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (6210)

Inhisarlar Istanbul başmüdürlüğünden

15 ağustos 939 gününden itibaren 16 ve 20 kuruşa satılacağı ilân edilmiş olan 50 ve 62 santilitrelik şişelerdeki biraların tenzili fiatla satışına 16 ağustos 939 günü sabahından itibaren başlanacaktır.

15 ağustos 939 günü akşamı ellerinde eski fiatlı bira bulunan bayilerin mevcutlarını gösterir beyannamelerini en yakın satış depolarına vermeleri ilân olunur. (6217)

Istanbul Defterdarlığından:

	Muhammen bedeli Lira Krş.
Yanan İstanbul adliye binası bahçesindeki emanet dairesinin deposunda mahfuz 149 kalem muhtelifülcins eşya.	118 34

Yukarıda mevki ve miktarı yazılı muhtelifülcins eşya hizasında yazılı muhammen bedeli üzerinden açık arttırma suretile satılacaktır. İhale 14/8/939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 dedir. Taliplerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırıp mezkûr gün ve saatte Millî Emlâk müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (5658)

Istanbul Defterdarlığından:

	Muhammen senelik kira bedeli Lira	Müddeti
Boğaziçinde Baltalimanında Kuleli bostanı yanında Taşlıbayır ismile anılan 114 dönüm 600 metre murabbaı arazi.	98	3 sene

Yukarıda mevkii yazılı arazi hizasındaki muhammen senelik kira bedeli ile ve üç sene müddetle kiraya verilecektir. Kira bedeli dört taksitte ve her taksitler peşinendir. İhale 14/8/939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 dedir. Taliplerin ihale gününden evvel % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yaptırıp mezkûr gün ve saatte Millî Emlâk Müdürlüğündeki müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (5656)

İNŞAAT ILÂNI

Türkiye Demir ve çelik fabrikaları müessesesi müdürlüğünden:

1 — Türkiye Demir ve Çelik fabrikaları müessesesi işçileri için yaptırılacak 125 adet 2 odalı ev inşaatı vahidi fiyat esasiyle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 374,355.72 liradır.

3 — Eksiltme evrakı 12.50 lira mukabilinde Ankarada Sümer Bank muamelât şubesinden, İstanbulda Sümer Bank şubesinden ve Karabükte Demir ve Çelik fabrikaları müessesesinden alınabilir.

4 — Eksiltme 18/8/1939 cuma günü saat 14 de Karabük Demir ve Çelik fabrikaları müesseesesinde yapılacaktır.

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere, bunların bedellerine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalarını koyacaklardır.

6 — Muvakkat teminat miktarı 18,750 - liradır.

7 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 13 e kadar Karabükte Demir ve Çelik fabrikaları müessesesine teslim edilecektir. Posta ile gönderilen tekliflerin nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfların kanuni şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olabilecek gecikmelerden dolayı müessese mesuliyet kabul edemez.

8 — Bu inşaatı müessese taliplerden dilediğine vermek veyahut münakasayı hükümsüz saymakta tamamen serbesttir.

KANZUK

URİNAL

Karaciger, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geciriniz.

URİNAL

Vücudde toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir. Lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Memurluk Müsabaka imtihanı

T. C. Ziraat Bankasından:

Bankamızın şube ve ajanları için lüzumu kadar memur alınmak üzere müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Müsabakaya girebilmek için en az orta mektep mezunu olmak ve yaşı 18 den aşağı, 30 dan yukarı bulunmamak şarttır.

18 den aşağı yaşta olanlar imtihana girebilirlerse de 18 yaşından evvel memurluk sınıfına geçemezler.

Ankara, İzmir ve İstanbuldaki imtihanlara orta mektep mezunları alınmıyacaktır.

Orta mektep mezunları için 6 ay, lise mezunları için âzamî bir sene devam edecek staj müddeti zarfında orta mektep mezunlarına 40 - 50, lise mezunlarına 60 - 75 liraya kadar ve imtihandaki muvaffakıyet derecesile mütenasip surette ücret verilir. Bunların Barem kanunile muayyen derece hakları staj devresinde mahfuz tutulmakla beraber staj devresini takiben yapılacak meslekî imtihanda muvaffak olanlara tekaüde tabi daimî aylıklı memur kadrosu dahilinde derece maaşı tediyesine başlanır.

Bir yabancı dile (Fransızca, İngilizce, Almancaya) bihakkın vakıf olduğu usulen sabit olacaklara bir üstün derecede maaş verilir.

Henüz askerliğini yapmamış olanların daimî kadroya alınmaları askerliğini ifa edinceye kadar tehir olunur.

Yabancı dil bilen ve asgarî lise tahsili olanlar - talimatnamesindeki şartlar dairesinde - beş senelik muvaffakıyetli bir memuriyet devresinden sonra bir sene için Avrupadaki bankalar nezdinde staja gönderileceklerdir.

Müsabaka imtihanlarına Adana, Afyon, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Erzincan, Eskişehir G. Antep, Gireson. İstanbul, İzmir, Kars, Kastamonu, Kayseri, Konya, Kütahya, Malatya, Samsun, Sıvas, Ordu, Trabzon, Tokat, Van, Yozgat, Zonguldak şubelerimizde orta mektep mezunları için 25, 26 Ağustosta, lise mezunları için 28 ve 29 ağustosta saat dokuzda başlanacaktır.

Müsabakaya gireceklerden ne gibi vesikalar arandığı ve nelerden imtihan yapılacağı yukarıda isimleri yazılı şubelerimizden elde edilebilcek izahatnamelerde görülebilir.

İsteklilerin müsabakaya iştirak edebilecekleri mahaldeki banka şubesi müdürlüğüne ve Ankarada Bankanın Personel işleri müdürlüğüne 24/8/939 tarihine kadar müracaat etmeleri lâzımdır. (6159)

Münakalât Vekâletinden:

1 — Devlet Denizyolları İşletmesi ihtiyacı için yedi adet takriben 1800 ve dört adet takriben 4800 tonluk muhtelit yük ve yolcu gemisinin inşası İngiliz şantiyeleri arasında eksiltmeye konacaktır.

2 — Bu gemilerin evsafı umumiyesini gösterir fennî şeraiti evveliye ile mukavele ahkâmı esasiyesi 20 ağustos 939 tarihinden 5 Eylûl 939 tarihine kadar İstanbulda Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü merkezinde ve İngilterede Londra Türk Ticaret Ateşeliğinde talip İngiliz firmalarına tevdi edilecektir.

3 — Yukardaki maddede yazılı dökümanları alan firmaların en geç 15 Teşrinievvel 939 tarihine kadar mufassal plân ve detay resimleri ve fennî şartnameleri muhtevi nihaî tekliflerini İstanbulda Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğüne vermiş olmaları şarttır.

4 — Teklifler İstanbulda Devlet Denizyolları İşletme Umum müdürlüğünce tetkik edilecek ve en müsait teklifi yapan müesseseler arasında pazarlık yapılarak iş ihale edilecektir.

5 — Tklifler doğrudan doğruya şantiyeler tarafından verilecek ve müzakere ve temaslar da doğrudan doğruya şantiyelerin sahibi selâhiyet mütehassısları ile yapılacaktır. (5930) (3559)

BU GENÇLİĞİME GÖRE hiç bir zeman kösele gibi bir cildim olmasının tehlikesine karşılaşmak istemem. Böyle kuru ve cansiz bir cild genç kızın manzarasını harab eder. Bir güzellik mütehassisının çok yerinde vermiş olduğu tavsiyelerini tâkib ediyorum... « Palmolive i kullanınız » demişti « cıldınız hiç bir zaman kuru ve kösele gibi cansız olacağından ürkmeyiniz. Çünki Palmolive hurma ve zeytin yağları gibi kıymetli ve harikülade tabiatın en iyi güzellik maddelerinden imal edilmiştir. Onun için Palmolive tene *behasiz* yardimlarda bulunarak... cildi tatlı yumuşak ve genç bulun duriyor. » Tavsıyesini takıb ettim, cildim şimdi nefis güzel bir gül tazeliğini aldığını görerek mukâfatlandığımı anliyorum.

PALMOLİVE MÜNHASIRAN HURMA VE ZEYTİN yağların gizli ihtilatından yapılmıştır... tabiatın yaratmış olduğu en mükemmel güzellik yağları. Bu güzellik yağlarından yapılmış bir sabunun köpüğü elbette *Banbaşka Hususiyetleri* vardır. Palmolivin köpüğü öyle yumuşak, öyle tatlıdirki nazikca ve fakat temamen en ufak kir ve düzgün eserlerini bile kaldırır. Cildinizi tatlı yumusak ve taze brakiyor... adeta canlı bir güzellik. Niçin bugünden itibaren Palmolive i teçrübe etmezsınız!

HUSUSİ İKRAM
Bayan, Palmolive in bütün faydelerini bilmiyor iseniz müsaade ediniz hörmetlerimizle size bir nümunesini gönderelim. Sadece isim ve adresinizi 5 kuruşluk bir mastal pula ile aşağıdaki adrese gönderiniz :
L. AZNAVUR
Ralli Han N° 15 Sirkeci, İSTANBUL

ZEYTİN VE HURMA YAĞLARİLE YAPILMIŞ CİLDİ GENÇ VE CAZİBELİ MUHAFAZA EDEN SABUN

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4,000 Lira
4	»	500	»	2,000 »
4	»	250	»	1,000 »
40	»	100	»	4,000 »
100	»	50	»	5,000 »
120	»	40	»	4,800 »
160	»	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Zayi — Seyrüseferden aldığım motosiklet ehliyetnamemi ve sıhhî muayene cüzdanım motör muayene cüzdanlarım da beraberinde kaybolmuştur. Yenilerini alacağımdan eskilerinin değeri yoktur.
6441 ehliyet numaralı ve 433 motör numaralının sahibi: Mehmed Resül Ervenegil

Bir muhasebe memuru ve bir daktilo aranıyor

Almanca ve Fransızca muhaberata bihakkın vakıf bir Muhabere memuru ile ayrıca büro işlerini görecek bir Daktiloya ihtiyaç vardır. Karaköy Palas karşısında 84 numaraya müracaatları.

GRİPİN

DİKKAT

Gripin kutularının üzerine resimde gördüğünüz şekilde kabartma pullar ilâve edilmiştir.

Her yerde ısrarla pullu kutuları isteyiniz ve pulsuz kutuları şiddetle reddediniz.

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji, Arnavutköy, Tel. 36.160 — Robert Kolej, Bebek, Tel. 36...3 — **ERKEK KISMI**

Mektep, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarî olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir. Millî terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebenin bedenî tekemmülünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir

MÜHENDİS KISMI: Amelî ve nazarî usullerle Elektrik, Makine ve Nafıa mühendisi yetiştirir.

KAYIT GÜNLERİ: Yaz tatili zarfında Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9,00 dan 12.00 ye kadar. 7 Eylülden sonra her gün

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

Uzun senelerdenberi müessir ve tatlı sesini musiki Sahnelerinde dinlemediğiniz Türkiye ses kraliçesi

HİKMET RIZA'yı

Bu akşamdan itibaren Taksim Mete caddesi

İZZET BAHÇESİNDE

Her akşam dinleyeceksiniz. İZZET BAHÇESİNİN en mükemmel, en havadar ve en vasi bahçe olduğunu nazarı dikkate alan müessese yine bu akşamdan itibaren HARBİYEDE BELVÜ bahçesinin faaliyetine hitam verdirerek bayan ve bay sanatkârlarını esasen güzide ve kuvvetli olan İZZET BAHÇESİ heyetine iltihak ettirmiş, bu suretle Türkiyede şimdiye kadar toplanması kabil olmayan muazzam bir heyeti musikiye teşkil etmiştir. Müessesemizin bu fedakârlığa mukabil sayın halkımızdan ayrıca hiç bir külfet ve masraf beklemediği saygılarla arzolunur.

NEWYORK SERGİSİ SEYAHATİ

GİDİŞ ve DÖNÜŞ BİLETİ

İSTANBUL - NEWYORK : T. L. 341.40

Yaz fiatı 24/7/939 tarihinden 24/9/939 tarihine kadar

Hamburg Amerika LiNiE Acentesi

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rıhtım caddesi No. 45 Telefon: 41178

KANZUK

MEYVA TUZU

Mide, barsak, karaciğer ve safra yollarını temizler, muannid inkıbazları giderir. Hazmi teshil eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını temizlemek için HELMOBLÖ kullanınız

HELMOBLÖ

Böbreklerin çalışmak kudretini arttırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni bel soğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların ve mesanede taşların teşekkülüne mâni olur. Her eczahanede bulunur.

DİKKAT: HELMOBLÖ idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Sıhhat Vekâletinin 14/7/932 tarih ve 2/27 numaralı ruhsatını haizdir.

İNŞAAT İLÂNI

Türkiye Demir ve Çelik fabrikaları müessesesi müdürlüğünden:

1 — Türkiye Demir ve Çelik fabrikaları müessesesi mühendis ve memurları için

50 adet 4 odalı ev
1 Müdür evi
1 Altı daireli apartıman
1 Hastane

İnşaatı vahidi fiyat esasiyle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 638,969.19 liradır.

3 — Eksiltme evrakı 17.50 lira mukabilinde Ankarada Sümer Bank muamelât şubesinden, İstanbulda Sümer Bank şubesinden, Karabükte Demir ve Çelik Fabrikaları müessesesi müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltme 18/8/939 cuma günü saat 16 da Karabükte Demir ve Çelik fabrikaları müessesesinde yapılacaktır.

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere, bunların bedellerine ve hangi Bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalarını koyacaklardır.

6 — Muvakkat teminat miktarı 29.300.- liradır.

7 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar Karabükte Demir ve Çelik Fabrikaları müessesesine teslim edilecektir. Posta ile gönderilen tekliflerin nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfların kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olabilecek gecikmelerden dolayı müessese hiç bir mesuliyet kabul edemez.

8 — Bu inşaatı müessese taliplerden dilediğine vermek ve yahut münakasayı hükümsüz saymakta tamamen serbesttir.

inşaat sahiplerine büyük fırsat

Sultanahmed meydanındaki Umumî Hapishane yıkılıyor. Çıkan kuru kereste 20 metre boyunda meşe tomruklar; tuğla, taş, mermer ve hakikî Marsilya kiremidi, alaturka kiremid ve saire ucuz fiatla satılmaktadır. Yıkım yerindeki memurumuza müracaat. Telefon: 22574 - 20992

Benzin, Amonyum Sulfat, Zift

ve kreozot yağı satışı

Türkiye Demir ve çelik fabrikaları

Müessesesi müdürlüğünden

Fabrikamızda istihsal edilen Benzol, Amonyum sulfat, zift ve Kreozot yağı satışa çıkarılmıştır.

Asgarî bir vagon olarak sipariş kabul edilmektedir. Müessesemiz müdürlüğüne tahriren müracaat edilmesi ilân olunur.

Çocuk hekimi

Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 den sonra.

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız. Tel. 43924

Gaip aranıyor

Bundan yedi sekiz sene evvel İstanbul Kızıltoprakta ikamet etmekte iken Rumelihisarına gezmeğe giden annemle beraber beş altı yaşlarında İbrahim Hasan isminde çocuğum kaybolmuştur. Her kim çocuğumun hayat mematından haberdar ise lûtfen insaniyet namına aşağıdaki adrese haber vermesini rica ederim.

Balıkesirde Doğum ve Çocuk bakıcı evinde
Nezahet Özsöz